

Talousarvio 2019

Taloussuunnitelma 2020–2021

Virrat

Kaupunginhallitus 5.11.2018 § 308
Kaupunginvaltuusto 12.11.2018 § 69

1 TALOUSARVION 2019 SEKÄ TALOUSSUUNNITELMAN 2020–2021 RAKENNE JA TAUSTA	5
1.1 Talousarvion sitovuus	6
1.2 Tilivelvolliset	6
2 KESKEISET LAINSÄÄDÄNNÖLLISET MUUTOKSET	8
3 HENKILÖSTÖKATSAUS	14
4 TOIMINTAYMPÄRISTÖ	16
4.1 Väestörakenne ja sen muutokset	16
4.2 Nettomuutto	18
4.3 Työllisyys	19
5 YLEINEN TALOUDELLINEN TILANNE	20
5.1 Kuntatalouden näkymät vuodelle 2019	21
5.2 Muutama näkökohta Virtain talouteen	23
5.3 Toimintakatteen (=nettomenojen) kehitys	25
5.4 Katsaus keskeisiin muutoksiin vuonna 2019 sekä taloussuunnitteluvuosiin	26
6 TYTÄRYHTIÖT JA LIIKELAITOS MARTTINEN	29
6.1 Keiturin Sote Oy	29
6.2 Virtain Energia Oy	29
6.3 Virtain Yrityspalvelu Oy	30
6.4 Kiinteistö Oy Virtain Vuokratalot	30
6.4.1 Linjat 1 ja Linjat 5	30
6.5 Kiinteistö Oy Virtain Opiskelija-asuntolat	30
6.6 Kiinteistö Oy Tyrkönrivi	31
6.7 Kiinteistö Oy Virtain Veteraanit	31
6.8 Virtain Jäähalli Oy	31
6.9 Osakkuusyhteisöt	32
6.10 Liikelaitos Marttinen	32
7 KÄYTTÖTALOUSOSA	33
7.1 KAUPUNGINVALTUUSTO	35
7.2 KESKUSVAALILAUTAKUNTA	35
7.3 TARKASTUSLAUTAKUNTA	36
7.4 KAUPUNGINHALLITUS	37
7.4.1 Hallituksen tulosalue	39
7.4.2 Hallinnon ja talouden tulosalue	40
7.5 PERUSTURVALAUTAKUNTA	42
7.5.1 Ehkäisevän terveydenhuollon tulosalue	45
7.5.2 Sairaanhoidon tulosalue	46
7.5.3 Erikoissairaanhoidon tulosalue	47
7.5.4 Hammashuollon tulosalue	48
7.5.5 Sosiaalityön tulosalue	49
7.5.6 Kehitysvammahuollon tulosalue	50
7.5.7 Koti- ja vanhustyön tulosalue	51
7.6 SIVISTYSLAUTAKUNTA	55

7.6.1 Hallinnon tulosalue	57
7.6.2 Perusopetuksen tulosalue.....	57
7.6.3 Lukiokoulutuksen tulosalue	58
7.6.4 Aikuiskoulutuksen/Kansalaisopiston tulosalue	59
7.6.5 Kirjasto- ja kulttuuritoimen tulosalue	59
7.6.6 Liikuntatoimen tulosalue	60
7.6.7 Lasten päivähoidon tulosalue	60
7.7 MERIKANTO-OPISTO	63
7.8 TEKNISTEN PALVELUIDEN LAUTAKUNTA.....	65
7.8.1 Hallinnon tulosalue	67
7.8.2 Ylläpidon ja rakentamisen tulosalue.....	68
7.8.3 Ympäristövalvonnan tulosalue	69
7.8.4 Vesihuoltolaitoksen tulosalue	69
8 TULOSLASKELMAOSA	73
8.1 Verotulot ja valtionosuudet.....	73
8.1.1 Kunnallisvero.....	74
8.1.2 Yhteisövero	75
8.1.3 Kiinteistövero.....	75
8.1.4 Valtionosuudet.....	76
8.1.5 Talousarvion ja –suunnitelman yhteydessä esitettävä toimenpideohjelma	79
8.2 Tuloslaskelma	80
9 INVESTOINTIOSA.....	81
9.1 Hankeryhmät.....	83
9.2 Hankkeet.....	86
10 RAHOITUSOSA.....	89
11 YHTEENVETO MYÖNNETTÄVISTÄ AVUSTUKSISTA	91
12 YHTEENVETO HANKKEISTA.....	94
13 VIRTAIN KOULUJEN OPPILASENNUSTEET VUOSILLE 2018–2024	95
14 OPETTAJIEN JA KOULUHENKILÖKUNNAN MÄÄRÄ.....	97
15 PERUSTURVAN ALAISTEN YKSIKÖIDEN HOITOHENKILÖKUNNAN MÄÄRÄ JA MITOITUKSET 2019	98
16 LASTEN PÄIVÄHOITOPAikkojen määrä ja mitoitus 2019	99
17 LIIKELAITOS NUORISOKESKUS MARTTISEN TALOUSARVIO 2019.....	100
18 VESIHUOLTOLAITOKSEN (TASEYKSIKKÖ) TALOUSARVIO VUODELLE 2019	109

1 TALOUSARVION 2019 SEKÄ TALOUSSUUNNITELMAN 2020–2021 RAKENNE JA TAUSTA

Kunnan talousarviosta ja taloussuunnitelmasta, niiden rakenteesta, sisällöstä ja laadinnasta on säännökset kuntalaisissa. Tämän lisäksi talousarviosta ja taloussuunnitelmasta antaa ohjeita ja suosituksia Suomen Kuntaliitto. Valtiovarainministeriön Kuntatieto-ohjelmaan kuuluva JHS 199 Kuntien ja kuntayhtymien talousarvio ja -suunnitelma -suositus on hyväksytty 26.10.2016. Suositus on voimassa toistaiseksi. Tällä suosituksella eli yhteisen rakenteen määrittelyllä edistetään uuden kuntalain kunnille luomaa velvoitetta (109 §) julkaista talousarvio- ja taloussuunnitelmatiedot yleisessä tietoverkossa (omilla nettisivuillaan) sekä varmistetaan osaltaan tiedon julkaisu yhdenmukaisessa formaatissa tiedon jatkohyödyntämistä varten. Erityisesti yhdenmukaista tietojen esittämistä tarvitaan kuntatalousohjelman tietopohjaan ja kehittämiseen liittyen. Käsikirja korvaa Suomen Kuntaliiton vuonna 2011 julkaiseman talousarviosuosituksen.

Kunnan toimintaa ja taloutta ohjataan vähintään kolmeksi vuodeksi laadittavalla taloussuunnitelmalla. Taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi on talousarviovuosi. Kunnan ja kuntayhtymän talousarvion ja -suunnitelman valmistelusta, rakenteesta ja sisällöstä sekä sen hyväksymisestä, muuttamisesta ja sitovuudesta säädetään kuntalain 110 pykälässä. Valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja veloitteet.

Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan.

Toimintaa ja taloutta suunnitellaan ja seurataan käyttötalouden, tuloslaskennan, investointien ja rahoituksen näkökulmasta.

Käyttötalouden avulla valtuusto ohjaa kaupungin palvelutoimintaa. Käyttötalouden osassa valtuusto asettaa toimielimille ja niiden alaisille tehtäväalueille strategiaan ja hyväksytyihin toimenpideohjelmiin perustuvat toiminnalliset tavoitteet sekä osoittaa asetettujen tavoitteiden vaatimat määrärahat ja tuloarviot.

Tuloslaskelmaosassa osoitetaan, miten kaupungin tilikaudelle jaksotettu tulorahoitus riittää palvelutoiminnan jaksotettuihin menoihin, korkoihin ja muihin rahoitusmenoihin sekä omaisuuden kulumista kuvaaviin suunnitelman mukaisiin poistoihin.

Investointiosan avulla ohjataan kaupungin investointeja. Se sisältää investointisuunnitelmat talousarvio- ja suunnitelmavuosille. Investointiosan määrärahat ja tuloarviot valtuusto hyväksyy hankeryhmittäin tai hankkeittain.

Rahoitusosassa esitetään toiminnan, investointien ja rahoituksen rahavirrat. Rahoitusosan lopussa esitetään näiden yhteenlaskettu muutos, joka kuvaa rahavirtojen vaikutusta kaupungin maksuvalmiuteen vuoden aikana.

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota. Talousarviomuutoksista päättää valtuusto.

Eduskunta hyväksyi uuden kuntalain ja muut siihen liittyvät lait 13.3.2015 ja tasavallan presidentti vahvisti lait 10.4.2015. Kuntalaki (410/2015) on tullut voimaan 1.5.2015 kuitenkin siten, että merkittävää osaa laista on sovellettu vasta 1.6.2017 lukien, jolloin uusi kuntavaalikausi alkoi.

Kuntalakiuudistuksen myötä kuntalakiuudistuksen tuomat keskeisimmät talousarvion sisältömuutokset:

- Talousarviossa on huomioitava aiempaa tarkemmin kuntakonsernin näkökulma sekä vastuut ja veloitteet.
- Talousarvion on toteutettava kuntastrategiaa eli talousarviotavoitteet on johdettava kuntastrategiasta.
- Alijäämän kattamisvelvollisuus koskee myös kuntayhtymiä. Erillinen toimenpideohjelma alijäämän kattamiseksi on poistunut, jolloin tasapainottamistoimenpiteet esitetään taloussuunnitelmassa.

1.1 Talousarvion sitovuus

Kaupunginvaltuusto määrää, miten talousarvio ja sen perustelut sitovat kaupunginhallitusta ja muita kaupungin toimielimiä ja viranhaltijoita.

Käyttötalousoosassa valtuusto myöntää toimielimille tulosalueittain määrärahat ja asettaa toimielintasolla toiminnalliset tavoitteet. Käyttötalouden sitova määräraha kullekin tulosalueelle on toimintamenojen ja toimintatulojen erotus, toimintakate. Toimielin voi tehdä muutoksia tulosalueen menomäärärahaan ja tuloarvioon, mikäli toimintakate pysyy samana. Toimielimen tulee jakaa valtuuston asettamat sitovat operatiiviset tavoitteet tulosalueille ja edelleen tulosyksiköille ja kustannuspaikoille.

Nuorisokeskus Marttinen on ollut kunnallisena liikelaitoksena 1.1.2006 alkaen. Talousarvion hyväksyy Marttisen johtokunta. Liikelaitos Marttisen talousarvio on esitetty liitteenä. Nuorisokeskus Marttiselle on asetettu vuodelle 2019 + 11 000 euron tulostavoite. Virtain kaupunki antaa Perinnekylään sitovana avustuksena 50 000 euron avustuksen Perinnekylän toimintaan sekä vuosittaiseen peruskorjaukseen. Talousarviossa on esitetty valtuustoon nähden Marttisen sitovat toiminnalliset tavoitteet. Liikelaitoksen talousarvioon tehtävistä muutoksista päättää johtokunta. Johtokunnan on talousarviomuutosta hyväksyessään otettava huomioon valtuuston liikelaitokselle asettamat tavoitteet ja liikelaitosta sitovat erät kunnan talousarviossa. Rahoitusbudjetissa valtuustoon nähden sitovia eriä ovat kunnan ja liikelaitoksen keskinäisen anto- ja ottolainauksen erät. Näitä eriä ei ole vuodelle 2019.

Kuntakonsernin tytäryhtiöiden tavoitteet ovat sitovia. Yhtiökokousedustaja on vastuussa siitä, että tavoitteet vahvistetaan myös osakeyhtiöiden kokouksissa.

Investointiosassa valtuusto myöntää toimielimille määrärahat hankeryhmittäin tai hankkeittain. Hankeryhmän ja hankkeen bruttomääräiset määrärahat (sekä tuloarviot että menomäärärahat) ovat valtuustoon nähden sitovia.

Tuloslaskelmaosan sitovia eriä ovat:

Verotulot

Valtionosuudet

Rahoitustulot ja -menot

Satunnaiset erät

Tilinpäätössiirrot

Tuloslaskelman osalta suunnitelmapoistot ja laskennalliset erät eivät ole sitovia määrärahoja.

Rahoituksen rahavirtaan budjetoidaan antolainojen, lainakannan ja oman pääoman muutokset. Kaikki rahoituksen rahavirran erät ovat määrärahoja tai tuloarvioita, jotka ovat valtuustoon nähden sitovia bruttomääräisiä kokonaisuuksia.

1.2 Tilivelvolliset

Kuntalain 75 §:n mukaisesti tilivelvollisina pidetään kaupunginhallituksen, lautakuntien ja johtokuntien jäseniä, esittelijöitä sekä tehtäväalueiden johtavia viranhaltijoita. Edellä mainittujen lisäksi tilivelvollisina voidaan pitää itsenäisestä tehtäväkokonaisuudesta vastaavia viranhaltijoita.

Valtuutetut eivät ole tilivelvollisia kaupunginvaltuuston jäsenyydestä. Tilivelvollisuus rajaa ne henkilöt, joiden kohdalla on erikseen tehtävä tilinpäätöksen yhteydessä päätös siitä, voidaanko heille myöntää vastuuvapaus vai kohdistetaanko heihin joku muistutus. Tilivelvollisuudella tarkoitetaan oikeudellisen vastuunalaisuuden lisäksi vastuunalaisuutta tehokkaasta johtamisesta tavoitteiden saavuttamiseksi.

Vahvistaessaan talousarvion valtuusto hyväksyy tilivelvolliset.

Tilivelvollisia ovat:

Käyttötalous

Toimielin

Kaupunginvaltuusto

kaupunginjohtaja

Tarkastuslautakunta

kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus
hallitus

kaupunginjohtaja

hallinto ja talous

hallintojohtaja

Keskusvaalilautakunta

hallintojohtaja

Sivistyslautakunta

perusopetus ja lukiokoulutus

yhtenäiskoulun rehtori

varhaiskasvatus ja vapaa-aika

sivistystoimen johtaja

Merikanto-opisto

Merikanto-opiston rehtori

Teknisten palveluiden lautakunta

tekninen johtaja

Perusturvalautakunta

hyvinvointijohtaja

Liikelaitos Marttinen

liikelaitoksen toimitusjohtaja

Investointiosa

Kaupunginhallitus

kaupunginjohtaja

Perusturvalautakunta

hyvinvointijohtaja

Teknisten palveluiden lautakunta

tekninen johtaja

Sivistyslautakunta

sivistystoimenjohtaja

Liikelaitos Marttinen

liikelaitoksen toimitusjohtaja

Rahoitusosa ja Tuloslaskelmaosa

kaupunginjohtaja

2 KESKEISET LAINSÄÄDÄNNÖLLISET MUUTOKSET

Sote- ja maakuntauudistus: Kuntia koskeva uusi mahdollinen lainsäädäntö

Valmisteilla olevassa sote- ja maakuntauudistuksessa on kyse palvelurakenteen uudistuksesta, jossa julkisten sosiaali- ja terveystalouden järjestämistä varten siirtyisi kunnilta ja kuntayhtymiltä maakunnille. Maakunta- ja sote-uudistuksessa perustettaisiin uudet maakunnat, uudistettaisiin sosiaali- ja terveydenhuollon rakenne, palvelut ja rahoitus sekä siirrettäisiin maakunnille uusia tehtäviä. Tarkoitus on, että vastuu palvelujen järjestämisestä siirtyisi uusille maakunnille 1.1.2021. Valinnanvapaus tulisi voimaan vaiheistettuna.

Suurin muutos olisi jako kolmeen hallinnon tasoon. Uudessa kolmetasoisessa hallinnossa olisi:

1. kunta paikallisia tehtäviä varten, paikallisen osallistumisen ja vaikuttamisen yhteisönä sekä väestön terveyden ja hyvinvoinnin edistämistä varten.
2. maakunta sote-palveluiden järjestämistä ja muita alueellisia tehtäviä varten sekä niihin liittyvän osallistumisen ja vaikuttamisen yhteisönä.
3. valtio valtakunnallisia tehtäviä varten sekä perusoikeuksien, oikeusvaltion ja yleisen turvallisuuden turvaamista varten

Itsehallinnolliset maakunnat muodostettaisiin nykyisen maakuntajaon pohjalta. Jatkossa 18 maakuntaa järjestäisi kaikki alueensa sosiaali- ja terveystaloudet. Maakunnille siirtyisi myös muita tehtäviä ELY-keskuksista, TE-toimistoista, aluehallintovirastoista, maakuntien liitoista ja muista kuntayhtymistä sekä kunnista. Tämä vähentäisi merkittävästi erilaisten sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä vastaavien ja kuntien yhteisten lakisääteisten organisaatioiden määrää, kun tehtävät siirtyvät lähes 190 eri vastuuviranomaiselta 18 maakunnalle.

Uudistuksen tavoitteena on tarjota ihmisille nykyistä yhdenvertaisempia palveluja, vähentää hyvinvointi- ja terveyseroja sekä hillitä kustannusten kasvua. Peruspalveluja vahvistetaan ja digitaalisia palveluja hyödynnetään paremmin.

Valtio vastaisi ensisijaisesti tulevien maakuntien rahoituksesta. Sosiaali- ja terveydenhuollon monikanavainen rahoitus yksinkertaistettaisiin ja ihmisten valinnanvapautta palveluissa lisättäisiin. Uudistuksen tavoitteena on kuroa umpeen iso osa julkisen talouden kestävyysvajeesta. Hallituksen 10 miljardin euron säästötavoitteesta noin 3 miljardia euroa on tarkoitus saada sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksista vuoteen 2029 mennessä. Kolmen miljardin euron säästötavoitteen saavuttaminen edellyttää, että menot saavat jatkossa kasvaa vain 0,9 prosenttia vuodessa, kun nyt ne kasvavat 2,4 prosenttia vuosittain.

Uusille maakunnille siirtyisivät sosiaali- ja terveydenhuollon lisäksi 1.1.2021 lähtien seuraavat tehtävät:

- sosiaali- ja terveydenhuolto
- pelastustoimi
- ympäristöterveydenhuolto
- maatalous ja maaseudun kehittäminen
- alueiden ja niiden elinkeinoelämän kehittäminen, yritys-, työ- ja elinkeinopalvelujen järjestäminen sekä kotouttamisen edistäminen
- alueiden käytön suunnittelu ja ohjaus, maakuntakaavoitus sekä rakennustoiminnan edistäminen
- kala- ja vesitalous, vesihuollon suunnittelu sekä vesi- ja merenhoito
- liikennejärjestelmäsuunnittelu ja alueellinen tienpito
- maakunnallisen identiteetin sekä kulttuurin, osaamisen ja liikunnan edistäminen
- yhteiskunnan turvallisuusstrategiaan kuuluva alueellinen varautuminen.
- lain perusteella annettavat muut alueelliset tehtävät.

Uudistuksen myötä kuntien palveluksessa olevat henkilöt siirtyisivät maakunnan, maakunnan palvelulaitoksen tai maakunnan omistaman yhtiön palvelukseen silloin, kun henkilön työtehtävistä vähintään puolet on kunnan sosiaali- ja terveydenhuollon tukitehtäviä. Kunnan järjestämän erikoissairaanhoidon, perusterveydenhuollon sosiaalitoimen ja pelastustoimen käytössä olevat tilat siirtyisivät maakunnan hallintaan vuonna 2021.

Hallitus esittää asiakkaan valinnanvapauden lisäämistä osana maakunta- ja sote-uudistusta. Valinnanvapaudella tarkoitetaan asiakkaan oikeutta valita itse, mistä hän saa sosiaali- ja terveystaloudet. Julkisesti rahoitettuja sosiaali- ja terveystaloudet voisivat jatkossa tarjota asiakkaalle julkiset, yksityiset ja kolmannen sektorin toimijat, kuten

järjestöt ja säätiöt. Asiakasmaksut olisivat samat kaikilla palveluntarjoajilla. Valinnanvapauden laajentamisen tarkoituksena on lisätä asiakkaan vaikutusmahdollisuuksia sekä parantaa palvelujen saatavuutta, laatua ja kustannusvaikuttavuutta. Asiakas voi valita nykyistä monipuolisemmin omaan tilanteeseensa sopivia palveluntuottajia. Tavoitteena on, että asiakas pääsisi nopeammin sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilön vastaanotolle ja muihin palveluihin.

Sote- ja maakuntaudistuskokonaisuuteen liittyy useita lakeja, jotka tulevat vaikuttamaan kuntiin, mutta joita ei ole vielä hyväksytty talousarviovuotta 2019 valmisteltaessa. Talousarvion suunnitelmakauden tulee pohjautua voimassa olevaan lainsäädäntöön. Kuntaliiton laatiman suosituksen mukaan vuoden 2021 taloussuunnitelma tulee laatia siten, että lukujen osalta ei huomioida tulevia uudistuksia eikä mahdollista uutta lainsäädäntöä, koska lakia ei todennäköisesti ehditä vahvistaa ennen taloussuunnitelman laatimista. Mahdolliset muutokset huomioidaan kuitenkin taloussuunnitelman sanallisissa yleisperusteluissa, sillä toteutuessaan niillä on suuri merkitys kuntien tulevaisuuden kannalta.

Maakunta- ja sote-uudistuksen lait ovat tällä hetkellä eduskunnan käsiteltävinä. Uudistuksen on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2021. Tällöin sosiaali- ja terveyspalvelujen, pelastustoimen ja kasvupalvelujen järjestämisvastuu siirtyisi maakunnille. Valinnanvapaus tulisi voimaan vaiheistetuksi. Eduskunta päättänee maakunta- ja sote-uudistuksen etenemisestä loppuvuodesta 2018.

Pelastustoimen uudistus

Pelastustoimen uudistus toteutetaan osana maakuntaudistusta. Pelastustoimen järjestämisestä vastaavat jatkossa 18 maakuntaa. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että kaikissa 18 maakunnassa on vuoden 2021 alusta alkaen oma pelastuslaitos.

Tällä hetkellä pelastustoimi on kuntien lakisäateistä yhteistoimintaa, jota hoitaa 22 alueellista pelastuslaitosta. Päätös ei vaikuta paloasemien määrään. Maakunnallisista pelastuslaitoksista säädetään tulevassa pelastustoimen järjestämislaissa.

Pelastustoimen uudistuksella on yhteys sote-uudistuksen ensihoitoa koskeviin ratkaisuihin. Hallitus on linjannut, että kaikki 18 maakuntaa järjestävät ensihoidon. Näin pelastuslaitokset voivat edelleen tuottaa ensihoitopalveluja terveydenhuollolle. Tällä hetkellä pelastuslaitokset hoitavat vuosittain noin 400 000 ensihoitotehtävää.

Uudistuksessa vahvistetaan valtion ohjausta pelastustoimessa. Vahva ohjaus toteutetaan siten, että valtioneuvosto hyväksyy pelastustoimen valtakunnalliset tavoitteet, ja sisäministeriö ohjaa suoraan 18 maakunnan pelastustointa. Osa pelastustoimen tehtävistä voidaan koota yhdelle tai useammalle maakunnalle.

Sisäministeriö arvioi ja valvoo jatkossa pelastustoimen palvelutasoa. Uusi valtion lupa- ja valvontavirasto vastaa pelastustoimen laillisuusvalvonnasta.

Pelastustoimen uudistuksella tavoitellaan sisäministeriön mukaan tehokasta ja yhtenäistä pelastustoimea koko Suomessa. Muita tavoitteita ovat esimerkiksi harvinaisiin suuronnettomuuksiin tai luonnonkatastrofeihin varautuminen kaikkialla Suomessa sekä pelastustoimen resurssien tehokkaan käytön varmistaminen niin, että pelastustoimen toimintavalmius ei heikkene.

Liikennelaki

Esitys liittyy eduskunnalle annettuun hallituksen esitykseen maakuntien perustamista ja sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisen uudistusta koskevaksi lainsäädännöksi (HE 15/2017 vp). Ehdotetuilla laeilla toteutettaisiin maakuntalaissa tarkoitettujen liikennettä koskevien tehtävien, henkilöstön ja omaisuuden siirto valtiolta maakunnille sekä eräiden tehtävien ja henkilöstön siirrot elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista Väylävirastoon ja Liikenteenohjausyhtiöön.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset lakkaavat vuoden 2020 lopussa ja maakunnat aloittavat toimintansa vuoden 2021 alussa. Pääosa ELY-keskusten liikennevastuualueiden tehtävistä siirtyy maakuntien hoidettavaksi. Esitykseen sisältyvissä liitelaeissa toteutetaan tästä johtuvat toimivallan siirrot, erityisesti tienpito, liikennejärjestelmäsuunnittelu sekä julkisen henkilöliikenteen järjestäminen. Ehdotetuilla laeilla siirrettäisiin lisäksi valtakunnallisesti keskitettyjä tehtäviä Väylävirastoon, ja täsmennettäisiin Liikenne- ja viestintäviraston ja Väyläviraston tehtäviä lii-

kennejärjestelmäsuunnittelussa. Esitykseen sisältyvien palveluiden ja tehtävien järjestämisvastuu siirtyisi maakunnille vuoden 2021 alusta. Myös ehdotetut valtionhallinnon organisaatiomuutokset koskien Valtion lupa- ja valvontaviraston perustamista toteutettaisiin vuoden 2021 alusta.

Maakunnat hoitaisivat jatkossa tienpidon tehtäviä enintään yhdeksällä tienpitoalueella valtion kanssa tehtävien sopimusten mukaisesti. Väylävirasto toimisi edelleen tienpitäjänä ja vastaisi maantieverkon omistajan tehtävistä. Maakunnissa hoidettavien tienpidon tehtävien rahoitus järjestettäisiin erillisrahoituksena.

Esityksen tavoitteena on myös varmistaa maantieverkon valtakunnallinen yhtenäisyys sekä maanteiden riittävä palvelutaso joka puolella maata. Keskeisiä tavoitteita tähän liittyen ovat myös tienpidon laadun varmistaminen ja valvonnan parantaminen. Esityksen tavoitteena on osaltaan turvata tienpidon rahoituksen riittävyys uudessa tienpidon järjestämismallissa.

Kuntalain muuttaminen

Kuntalain erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettelyn käynnistämisen edellytyksiä ehdotetaan muutettavaksi kuvaamaan tarkemmin tulorahoituksen riittävyttä. Menettelyn edellytyksistä suhteellista velkaantuneisuutta kuvaava tunnusluku ehdotetaan korvattavaksi lainanhoitokykyä kuvaavalla konsernitilinpäätöksen laskennallisella lainanhoitokatteella. Tulorahoituksen riittävyttä kuvaava tunnusluku negatiivinen vuosikate ehdotetaan korvattavaksi tunnusluvulla, jolla verrataan konsernituloslaskelman vuosikatetta poistoihin ja arvonalentumisiin. Lainoihin esitetään rinnastettavaksi vuokravastuut lainamäärää kuvaavassa tunnusluvussa. Kunnan tuloveroprosentin tasoa koskevaa raja-arvoa ehdotetaan nostettavaksi.

Lisäksi kuntalain osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia koskevaa sääntelyä ehdotetaan muutettavaksi kunnassa eri syistä säännöllisesti oleskelevien henkilöiden osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksien vahvistamiseksi. Kuntalain kirjanpitoa ja tilinpäätöstä koskeviin säännöksiin ehdotetaan tehtäväksi eräitä teknisluonteisia tarkistuksia.

Kuntalain muuttamisen tavoitteena on oikeudenmukainen ja luotettava kuntien erityisen vaikean taloudellisen aseman arviointitapa, joka kannustaa kuntia pitkällä aikavälillä taloudellisesti kestäviin ratkaisuihin. Arviointikriteerit ja niissä käytettävät tunnusluvut kuvaisivat kunnan taloutta eri näkökulmista. Tunnuslukujen raja-arvojen muuttamisen tavoitteena on, että menettely kohdistuisi taloudeltaan kaikkein heikoimpiin kuntiin.

Esitys on tarkoitus antaa eduskunnan käsiteltäväksi kuluvalle istuntokaudella (syksy 2018). Laki on tarkoitettu tulevan voimaan vuoden 2019 keväällä. Täten kunnat voisivat huomioida vuoden 2020 talousarviossa ehdotetun sääntelyn.

Kuntarakennelain muuttaminen

Esityksessä ehdotetaan, että kuntarakennelakiin lisätään säännökset kunnalle myönnettävästä harkinnanvaraisesta yhdistymisavustuksesta. Avustusta myönnettäisiin kuntien yhdistymisen myötä muodostuvalle uudelle kunnalle, jos jokin yhdistyvistä kunnista on vaikeassa taloudellisessa asemassa.

Uuden avustuksen tarkoituksena on parantaa edellytyksiä kuntien vapaaehtoiseen yhdistymiseen niissä tilanteissa, joissa liitoksessa on mukana niin kutsuttu kriisikunta tai kunta, jonka talous on kriisiytymässä. Avustuksen määrä olisi valtioneuvoston harkinnassa ja sidoksissa vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan uudelle kunnalle aiheuttamiin taloudellisiin vastuisiin.

Esityksen mukaan harkinnanvarainen yhdistymisavustus tulee käyttää uuden kunnan talouden vahvistamiseen. Näin ollen esitettävällä yhdistymisavustuksella on kuntataloutta kokonaisuutena vahvistava vaikutus.

Lain on tarkoitus tulla voimaan vuoden 2019 alussa.

Maankäyttö- ja rakennuslain muuttaminen

Esityksessä ehdotetaan kumottavaksi maankäyttö- ja rakennuslain 57 a §, jossa säädetään mahdollisuudesta antaa asemakaavassa määräys rakennuksen liittämistä kaukolämpöverkkoon. Muutoksen myötä kaukolämpöverkkoon liittämistä ei enää voisi määrätä asemakaavassa. Tavoitteena on vähentää sääntelyä sekä edistää kuluttajien mahdollisuuksia valita itselleen sopiva lämmitystapa ja tätä kautta tukea vapaata kilpailua lämmitysmarkkinoilla.

Luonnos hallituksen esitykseksi Hansel Oy -nimisestä osakeyhtiöstä annetun lain muuttamiseksi

Esityksen taustalla on se, että valtio ja Suomen Kuntaliitto ovat sopineet KL-Kuntahankintojen sulautumisesta Hansel Oy:ön. Sulautumisen seurauksena muodostuu uusi Hansel Oy niminen yhteishankintayksikkö, joka palvelee julkisten hankintojen osalta sekä valtion että kuntien ja seurakuntien yksiköitä. Sulautumisen johdosta lakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että Hanselin asiakaspiiriin lisättäisiin kunnat, kuntayhtymät ja niiden hankintayksiköt. Asiakaspiiriin lisättäisiin myös evankelisluterilainen kirkko ja ortodoksinen kirkko sekä niiden seurakunnat ja Keva. Uuden yhteishankintayksikön käyttö olisi uusille asiakkaille vapaaehtoista. Fuusion yhteydessä on tarkoitus, että Kuntaliitosta tulisi yhtiön osakas. Tämän johdosta on tarpeen säätää, että yhtiön osakkaina voivat olla muutkin kuin valtio.

Uudistuksen tavoitteena on turvata fuusion jälkeenkin valtion, kuntien, seurakuntien ja Kevan mahdollisuus käyttää yhteishankintayksikön palveluita. Tavoitteena on lisäksi lisätä julkisten hankintojen ammattimaisuutta sekä yhteistä valtion ja kuntien käytäntöjä.

Jätelain muuttaminen

Esityksessä ehdotetaan täsmennettäväksi jätelaissa kunnan toissijaiselle jätehuollon järjestämisvelvollisuudelle säädettyjä edellytyksiä ja siihen liittyviä menettelyjä. Esityksessä säädettäisiin muun palvelutarjonnan puutteen todentamiseen käytettävästä jätteiden ja sivuvirtojen tietoaalustasta ja sen käyttämisestä sekä tietojen toimittamisesta tietoaalustaan. Lisäksi täsmennettäisiin kunnan toissijaisen jätehuoltovelvollisuuden nojalla järjestämästä palvelusta perittävän jätemaksun määräämiseen liittyviä yleisiä periaatteita. Esityksessä kunnan ja kunnan jätehuoltoyhtiön kirjanpitovelvoitteisiin ehdotetaan myös tehtäviksi kunnan jätehuollon toimialan sidosyksikkösäännösten noudattamisen seuraamiseksi tarpeelliset muutokset.

Esitys on toinen vaihe jätelain kaksiosaisen uudistuksen kokonaisuudesta. Eduskunta edellytti uudistuksen ensimmäistä vaihetta koskevassa lausumassaan, että ympäristöministeriö valmistele kiireellisesti jätteiden ja sivuvirtojen sähköistä markkinapaikkaa koskevan hallituksen esityksen (EV 42/2018 vp – HE 195/2017 vp).

Esityksen tavoitteena on lisätä kunnan toissijaisen jätehuoltovelvollisuuden ja siihen liittyvän muun palvelutarjonnan puutteen arvioinnin läpinäkyvyyttä sekä edistää jätehuolto- ja kierrätysmarkkinoita ja jätealan yritystoimintaa.

Yksityistielain kokonaisuudistus

Laki yksityisistä teistä (358/1962) aiotaan uudistaa vastaamaan kaupungistumisen ja maaseudun ikärakenteen muuttumisen sekä luonnonvaratalouden ja elinkeinoelämän tarpeita.

Uudella yksityistielaila selkiytettäisiin eri osapuolten vastuita yksityisteiden rakentamisen, ylläpidon ja rahoituksen suhteen. Avustusten jakaminen yksityisteille siirrettäisiin valtiolta maakunnille. Uudistuksen myötä kuntien tielautakunnat lakkautettaisiin ja niiden tehtävät siirrettäisiin muille viranomaisille.

Lakiuudistuksen tavoitteena on selkeä, joustava ja nykypäivän tarpeisiin vastaava laki yksityisistä teistä, joka mahdollistaa uudenlaisen elinkeinotoiminnan varsinkin maaseudulla. Lakihanke tukee hallituksen norminpurkutavoitetta ja säädösten sujuvoittamista.

Yksityistielaki tulee voimaan 1.1.2019. Tielautakunnat lakkaavat kuitenkin vasta 31.12.2019.

Tietosuojalaki

Euroopan unionin yleinen tietosuoja-asetus on tullut voimaan toukokuussa 2016 ja sitä sovelletaan kansallisesti 25.5.2018 alkaen sekä julkisella että yksityisellä sektorilla. Tietosuoja-asetusta sovelletaan henkilötietojen käsittelyyn sekä julkisella että yksityisellä sektorilla.

Vaikka EU:n yleinen tietosuoja-asetus on kansallisesti suoraan sovellettava säädös, se jättää jäsenvaltioille direktiivinomaista kansallista liikkumavaraa. Suomessa EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen mukaiset muutokset esitetään toteutettavan säätämällä uusi **tietosuojalaki** joka toimisi henkilötietojen käsittelyä koskevana yleislakina. Tietosuojalaille täydennettäisiin ja täsmennettäisiin EU:n yleistä tietosuoja-asetusta. Yleinen tietosuoja-asetus koskee lähtökohtaisesti kaikenlaista henkilötietojen käsittelyä. Se sisältää säännökset rekisteröidyn oikeuksista sekä rekisterinpitäjän ja henkilötietojen käsittelijän velvollisuuksista.

Tietosuojalaki on tällä hetkellä eduskunnan käsittelyssä. Henkilötietolaki on voimassa, kunnes se kumotaan ehdotetulla tietosuojalaille. EU-oikeuden etusijaperiaatteen vuoksi tietosuojasetuksen kanssa ristiriidassa olevaa kansallista lainsäädäntöä ei kuitenkaan sovelleta.

Tiedonhallintalaki

Tiedonhallintaa säännellään tällä hetkellä useassa säädöksessä. Parhaillaan valmistellaan uutta tiedonhallintalakea, johon on tarkoitus keskittää julkisen hallinnon tiedonhallintaa koskevat säädökset. Pääministeri Juha Sipilän hallituksen Digitalisoidaan julkiset palvelut -kärkihankkeen puitteissa valmistellaan uusi tiedonhallintalaki, johon on tavoitteena keskittää julkisen hallinnon tiedonhallintaa koskevat säädökset. Uudella yleislalla on tarkoitus määrittää tiedon koko elinkaaren hallinta julkisessa hallinnossa. Osa-alueita ovat suunnittelu- ja kuvausvelvollisuudet, tietoturvasuoritusvaatimukset, asian- ja palvelunhallinnan rekisteröinnin perusteet sekä tietoaineistojen säilyttämistä ja arkistointia koskevat säännökset.

Uudistushankkeessa yhtenä tavoitteena on säätää rajapintojen avaamisesta, kuvaamisesta sekä määrittämisestä. Tarkoituksena on, että jo toimintoja suunniteltaessa ja tietojärjestelmiä toteutettaessa viranomaiset ottaisivat huomioon tietojen hyödyntämisen muiden tahojen toiminnassa. Lisäksi pyritään esimerkiksi siihen, että tietojenvaihto eri viranomaisten välillä olisi sujuvampaa.

Uudella säädöksellä on tarkoitus korvata julkisen hallinnon tietohallinnon ohjauksesta annettu laki, arkistolaki sekä viranomaisen toiminnan julkisuudesta annetun lain ja sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetun lain tiedonhallintaa koskevat säädökset. Hallituksen esityksen luonnos julkaistiin elokuussa 2018.

Kiinteistöverotuksen kehittäminen

Vuodelle 2018 ehdotettiin korotuksia yleisen kiinteistöveron sekä muiden kuin vakituisten asuinrakennusten ala- ja ylärajoihin. Alarajojen korotuksista kuitenkin luovuttiin ja ainoastaan ylärajoja ehdotettiin korotettavaksi vuodelle 2018. Samassa yhteydessä säädettiin vakituisten asuinrakennusten kiinteistöveron vaihteluvälin ylärajan korottamisesta 0,90 %:sta 1,00 %:iin, jota kuitenkin sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2019 toimitettavassa kiinteistöverotuksessa.

Kiinteistöverolain uudistus, jossa on tarkoituksena ottaa käyttöön uusi maapohjien arvostamisen menetelmä oli tarkoitus ottaa käyttöön vuonna 2020. Lausuntopalautteen johdosta valtiovarainministeriö on kuitenkin linjannut, että kiinteistöverouudistus toteutetaan yhdessä vaiheessa. Uudistuksesta päättäminen siirtyy seuraavalle hallituskaudelle, jotta verotusarvojen uudistamisesta ja kiinteistöveroprosenttien vaihteluvälistä voidaan päättää yhdellä kertaa. Uudistuksessa on tarkoitus päivittää maapohjien verotusarvot lähemmäs vallitsevaa hintataloa ja korjaa eri alueiden välisiä suhteellisia eroja arvotuksessa vastaamaan vallitsevia hintatasoeroja. Uudistus voitaisiin siten ottaa käyttöön vuoden 2022 verotuksessa.

Kansallinen tulotietorekisteri otetaan käyttöön vuonna 2019

Tasavallan presidentti on vahvistanut lain tulotietojärjestelmästä 12.1.2018. Laki tulee voimaan 16.1.2018.

Vuonna 2019 otetaan käyttöön tulotietorekisteri, joka on kansallinen sähköinen tietokanta palkka-, eläke- ja etuustiedoista yksilötasolla. Tällä hetkellä palkkatietojen tuottajat ilmoittavat tietoja useaan eri paikkaan ja tietojen käyttäjät hakevat tietoja eri paikoista. Jatkossa kaikki tiedot ovat samassa paikassa, kansallisessa tulotietorekisterissä.

Tulotietorekisterin käyttöönotto tulee keventämään starttirahan ja palkkatuen haku-, myöntö- ja maksatusprosesseja, sillä hakemukseen vaadittavat tulotiedot saadaan tulotietorekisteristä. Viranomaiset ja muut tiedon käyttäjät saavat tulotietorekisteristä vain sen tiedon, johon niillä on oikeus ja jota ne tarvitsevat toiminnassaan. Jokainen tulonsaaja näkee tulotietorekisteristä vain omat tulotietonsa tai tiedot, joihin on saanut valtuutuksen. Yksityshenkilön ei tarvitse ilmoittaa tulotietorekisteriin omia tulotietojaan, vaan tiedot ilmoittaa aina palkan, etuuden tai eläkkeen maksaja.

Ensimmäisessä vaiheessa eli vuodesta 2019 lähtien tulotietorekisteriin ilmoitetaan palkkatiedot. Vuodesta 2020 alkaen ilmoitetaan myös eläke- ja etuustiedot.

Palkkatietojen tuottajia vuodesta 2019 lähtien ovat kaikki työnantajat, yhdistykset, säätiöt, kotitaloustyönantajat, asunto-osakeyhtiöt ja muut toimijat, joilla on velvollisuus ilmoittaa palkkatietoja jollekin tulotietorekisterin käyttäjätaholle. Palkkatietojen käyttäjiä vuodesta 2019 lähtien ovat Verohallinto, Kela, Työttömyysvakuutusrahasto (TVR), työeläkelaitokset ja ETK.

Vuodesta 2020 lähtien tulotietorekisteriin tuotetaan palkkatietojen lisäksi etuus- ja eläketiedot. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala alkaa tuottaa palkkatietoja tulorekisteriin vuodesta 2019 alkaen ja etuustietoja vuodesta 2020, ja käyttää tulotietorekisterin tietoja vuodesta 2020 alkaen.

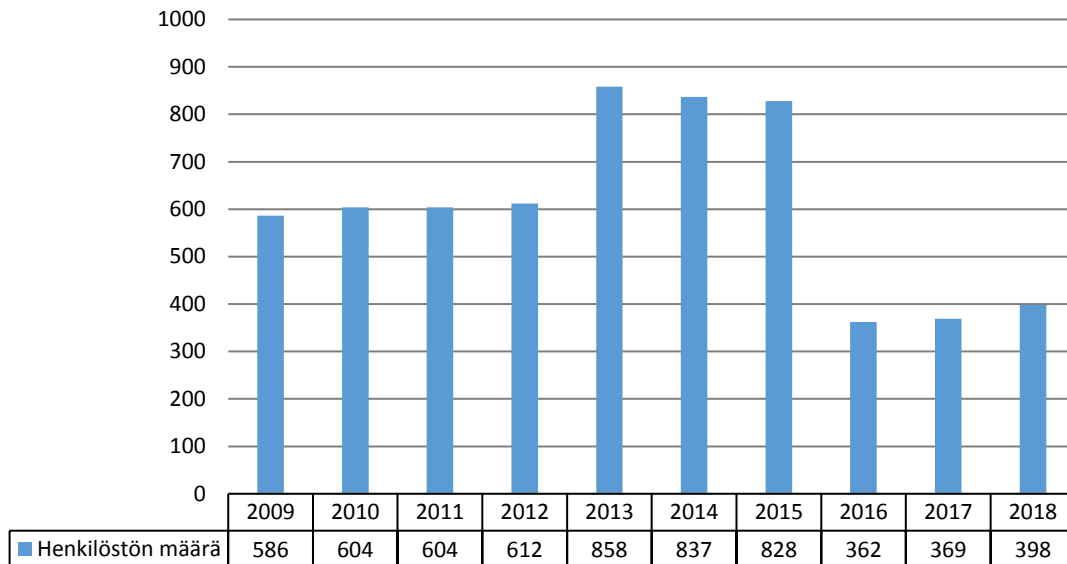
Hallituksen esitys yksityisen osakeyhtiön vähimmäispääomavaatimuksen poistamiseksi

Oikeusministeriössä on virkatyönä laadittu luonnos hallituksen esitykseksi yksityisen osakeyhtiön osakepääomavaatimuksen poistamiseksi ja osakepääoman rekisteröintiä koskevien vaatimusten vähentämiseksi.

Ehdotuksen tavoitteena on helpottaa ammatin harjoittamista ilman henkilökohtaista vastuuta. Ehdotus vahvistaa yritystoiminnan edellytyksiä ja toteuttaa norminpurkutavoitetta. Lisäksi sillä pyritään helpottamaan yhtiön digitaalista ilmoittamista ja rekisteröinnin automatisointia.

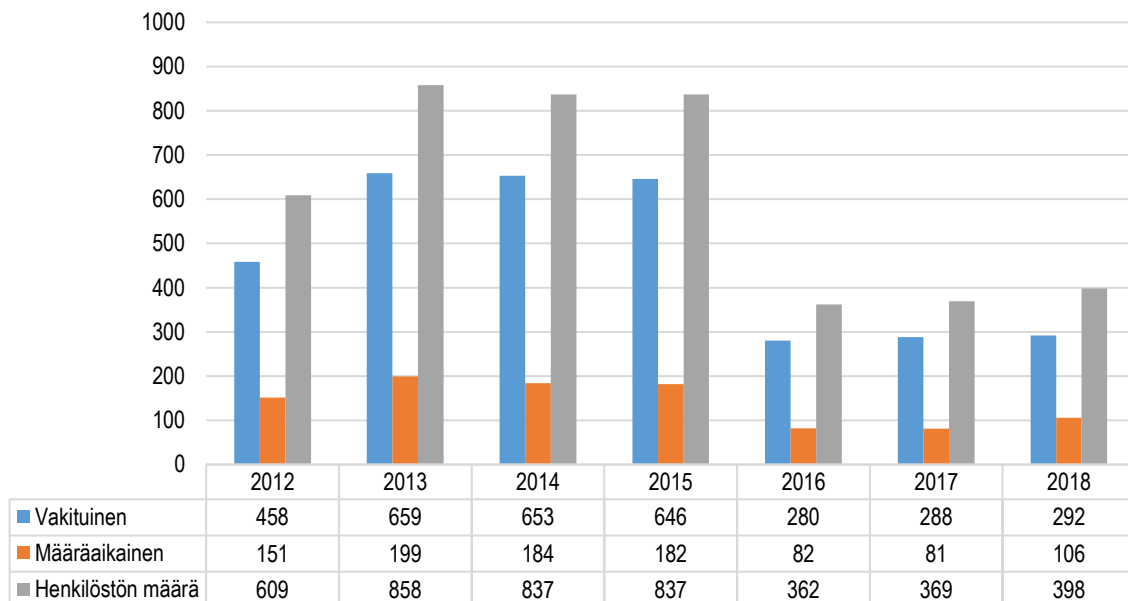
3 HENKILÖSTÖKATSAUS

Kaupungin henkilöstön määrä on esitetty 20.10.2018 sekä tilinpäätöshetkien tilanteen mukaisesti. Siihen sisältyvät vakinaiset ja määräaikaiset työntekijät sekä työllistetyt ja oppisopimuksella työskentelevät. Henkilöstön määrässä ei ole Keiturin Sote Oy:n 1.3.2016 ja Virtain Energia Oy:n 1.1.2016 palvelukseen siirtyneitä työntekijöitä. Lisäksi lukumäärissä ei ole kansalaisopiston opettajia (39) heidän vähäisten työtuntiansa määrän takia. Keiturin Sote Oy:n ja Virtain Energia Oy:n henkilöstömäärä oli 31.12.2016 noin 446 työntekijää. 1.12.2017 siirtyi liikkeenluovutuksessa työterveyshuollon seitsemän työntekijää Attendon Oy:n palvelukseen.

Virtain kaupungin henkilöstömäärä

Kaupungin organisaation sisällä on myös tapahtunut muutoksia. Vuonna 2014 päiväkodit, perhepäivähoito ja ryhmäperhepäivähoito siirtyivät perusturvasta sivistyslautakunnan alle. Lisäksi liikuntahallin vahtimestarit ja talonmies siirtyivät sivistystoimesta tekniseen toimeen. Vuonna 2015 terveyskeskuksen ja vanhainkodin puhtaanapito vaihtui perusturvasta teknisen toimen alaisuuteen, josta edelleen Keiturin Sote Oy:n palvelukseen 2016.

Virtain kaupungin vakinaisen ja määräaikaisen henkilöstön määrä 20.10.2018 (2016 ilman Keiturin Sotea ja Virtain Energiaa)

Vakinaisen henkilöstön osuus koko henkilöstöstä on pitkään pysynyt melko samalla tasolla (77 – 78 % koko henkilöstöstä). Vuonna 2018 määräaikaisten määrä on suhteessa vakinaiseen henkilökuntaan on hieman noussut jottuen mm. työvapaiden sijaisuuksista.

Vuoden 2018 aikana on otettu käyttöön Smartum –saldo henkilöstölle, jota voi käyttää liikunta- ja kulttuuripalveluihin. Käytöstä on hyviä kokemuksia ja etuus on käytössä myös vuonna 2019.

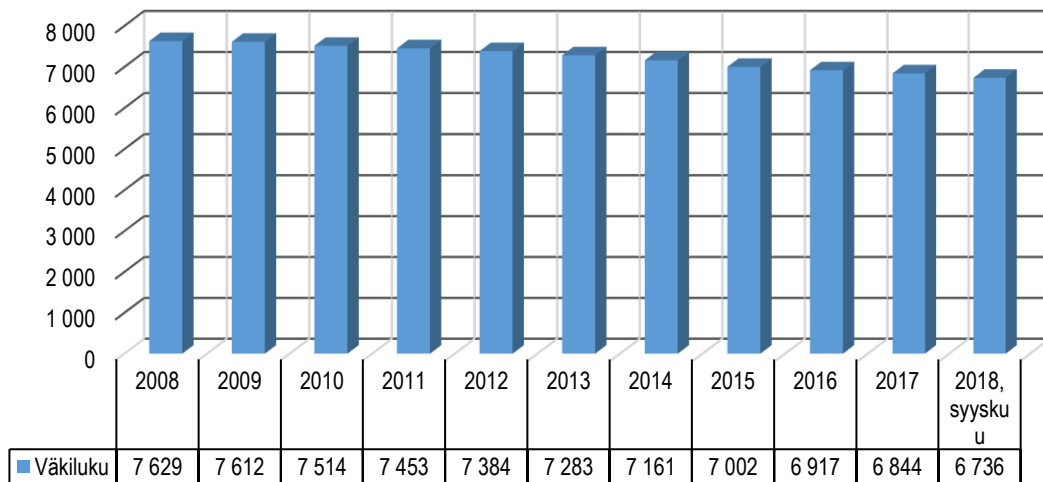
Vuonna 2018 on järjestetty esimiehille koulutusta yhteistyössä Tampereen ammattikorkeakoulun kanssa. Vuoden 2019 aikana suunnitellaan muun henkilöstön koulutusta.

4 TOIMINTAYMPÄRISTÖ

4.1 Väestörakenne ja sen muutokset

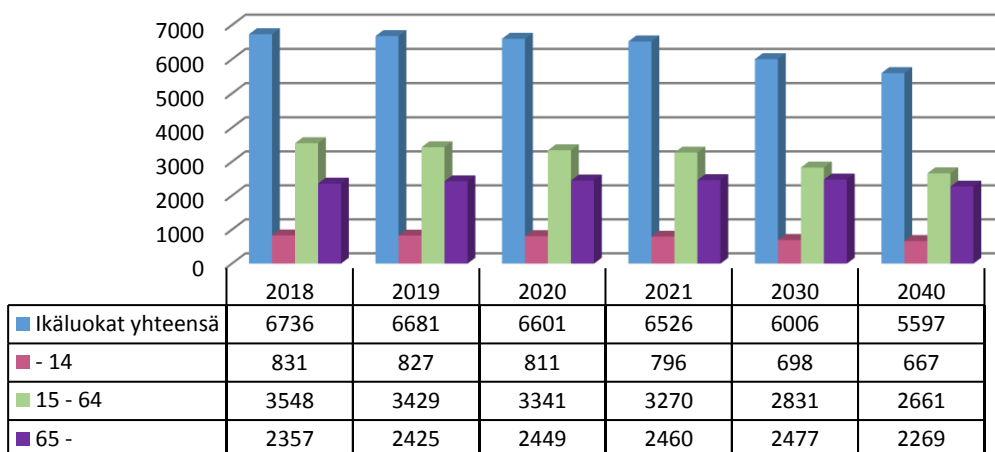
Virtain kaupungin väkiluku oli 31.12.2017 6844 (Tilastokeskus) ja 31.12.2016 6917. Väkiluku on vähentynyt 73 asukkaalla vuoden aikana (-1,1 %). Väkilukuennuste on yhä aleneva kuluvalle vuodelle sekä ennustevuosille. Syyskuun 2018 lopussa Virroilla oli 6736 asukasta (tilanne 30.9.2018) eli laskua vuoden vaihteesta on tapahtunut 108 asukkaan verran.

Väkiluvun kehitys, 31.12.

Tilastokeskus on laatinut vuonna 2015 väestöennusteen vuoteen 2040 saakka. Ennusteen mukaan Virtain asukasluku pienenee 1,5 prosenttiyksikön vuosivauhtia. Ennusteen mukaan Virroilla on asukkaita vuonna 2020 6601, vuonna 2030 6006 ja vuonna 2040 5597. Alla oleva kuvio havainnollistaa tilastokeskuksen ennustetta. Sen lisäksi, että väestökehitys on aleneva, se on myös käännytynyt epäsuhtaiseksi siten, että työikäisten ja lasten määrä on käännytynyt laskuun ja ikääntyvän väestön (yli 65-vuotiaiden) määrä on käännytynyt kasvuun.

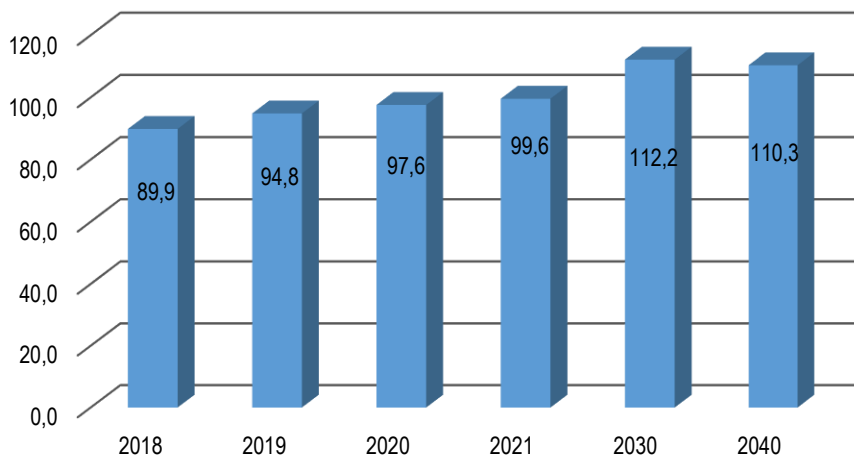
Edellä mainitun kaltainen kehitys tarkoittaa kaupungin talouden näkökulmasta sitä, että kun palvelutuotantoa keskitetään ikääntyneille suunnattuihin palveluihin samalla kun palvelujen rahoittamiseen osallistuva joukko (työikäisten määrä) pienenee. Tämä asettaa haasteita kunnan taloudelle ja myös toiminnalliselle ympäristölle.

Väestöllinen eli demografinen huoltosuhte, eli lasten ja eläkeikäisten määrä sataa työikäistä kohden, nousee lähitulevaisuudessa. Huoltosuhteen avulla voidaan tarkastella palvelujen rahoittamisen näkökulmaa. Väestöllinen huoltosuhte heikkenee koko maassa tilastokeskuksen viimeisimmän ennusteen mukaan. Väestöllinen huoltosuhte oli vuoden 2017 lopussa koko maassa 60,5. Ennusteen mukaan 60 huollettavan raja ylittyisi vuonna 2017 ja 70 huollettavan raja vuoteen 2032 mennessä. (Lähde: Tilastokeskus)

Virtain huoltosuhteen ennuste on kuvattu alla olevassa kuviossa. Väestörakenteen kehitys johtaa siihen, että huoltosuhte kasvaa ja Virroilla on sataa työllistä kohden tilastokeskuksen ennusteen mukaan vuonna 2020 jo 97,6 ei-työikäistä sataa työllistä kohden.

Väestöllinen huoltosuhte Virroilla

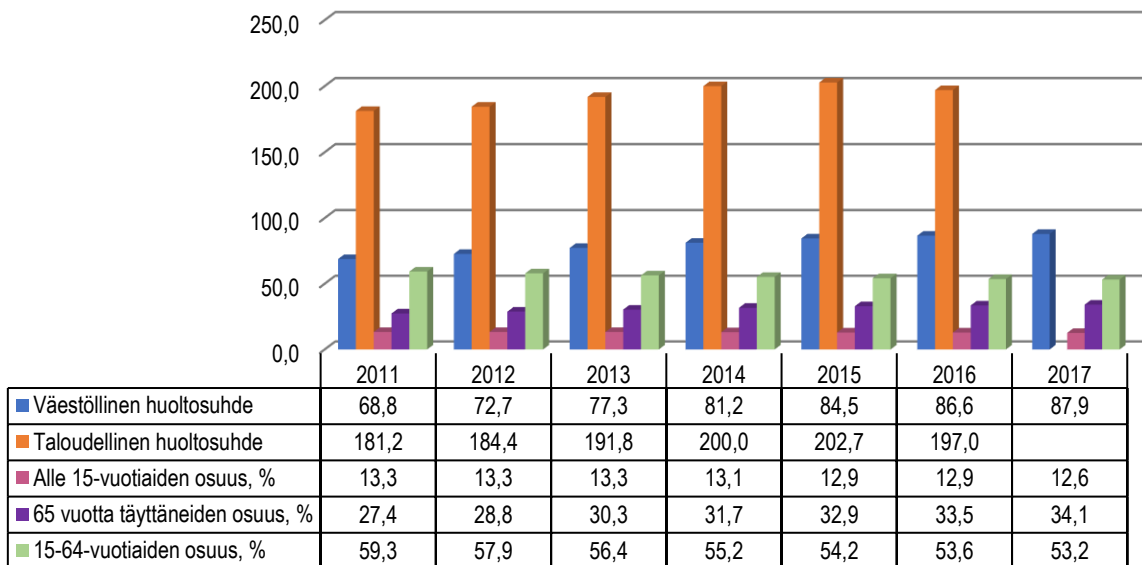

Työssäkävyn ja työvoiman ulkopuolisen väestön välistä suhdetta kuvataan puolestaan taloudellisen huoltosuhteen avulla. *Taloudellinen huoltosuhte* mittaa sitä, kuinka monta työvoiman ulkopuolella olevaa ja työtöntä on yhtä työllistä kohti. Työvoiman ulkopuolella oleviin lasketaan 0–14 –vuotiaat, opiskelijat, varusmiehet, eläkeläiset sekä muut työvoiman ulkopuolella olevat, esim. hoitovapaalla olevat. Työllisiä ovat puolestaan kaikki 18–74 -vuotiaat henkilöt, jotka vuoden viimeisellä viikolla olivat ansiotyössä eivätkä olleet työttömänä työnhakijana työvoimatoimistossa tai suorittamassa varusmies- tai siviilipalvelua. Taloudellinen huoltosuhte ilmoitetaan indeksilukuna, joka lasketaan jakamalla työttömien ja työvoiman ulkopuolella olevien määrä työllisten määrällä ja kertomalla saatu luku sadalla. Taloudellinen huoltosuhte koheni hieman koko Suomessa edellisestä vuodesta. Vuonna 2016 Suomessa sataa työssäkävää kohden oli 142 ei-työssäkävää henkilöä, kun vuotta aiemmin lukumäärä oli 143 henkilöä. Virroilla v.2016 sataa työssäkävää kohden oli peräti 197 ei-työssäkävää. Suhteellisesti Virroilla tilanne koheni hieman koko maata enemmän.

Virtain haasteena on edelleen kehittää vetovoimatekijöitä, joiden avulla saadaan houkutelua työikäistä väestöä kaupunkiin. Alla olevassa kuviossa ei näy vielä v.2017 taloudellisen huoltosuhteen lukua sillä sitä ei ollut päivitetty tilastokeskuksen uusimpaan päivitykseen (20.6.2018) vielä lokakuussa 2018.

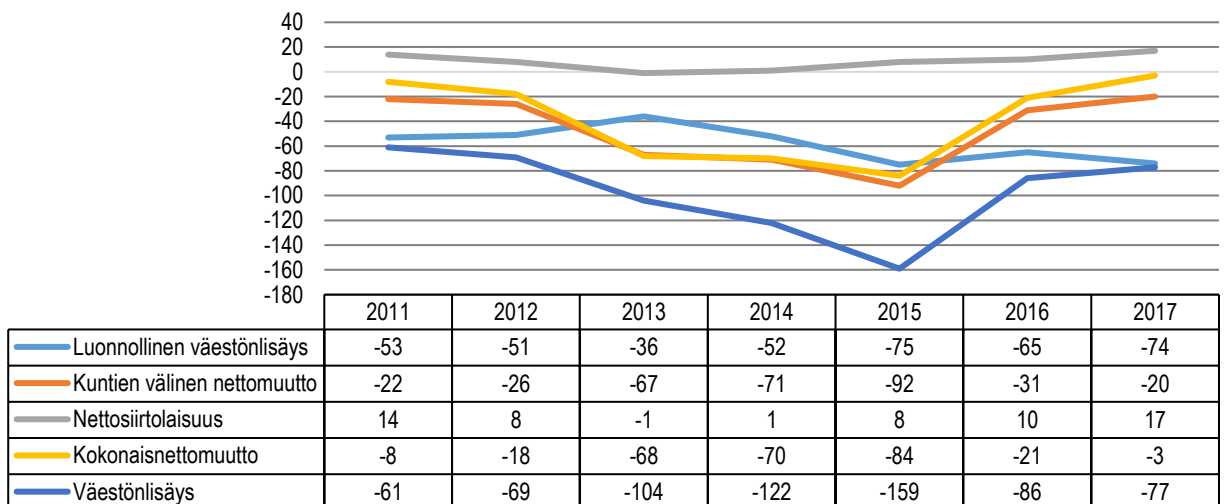
Olemme sitoutuneet elinkeino-ohjelmaan, jonka yhtenä tavoitteena on väestön määrän säilyttäminen vähintään vuoden 2016 tasolla.

Virtain väestön tunnuslukuja

4.2 Nettomuutto

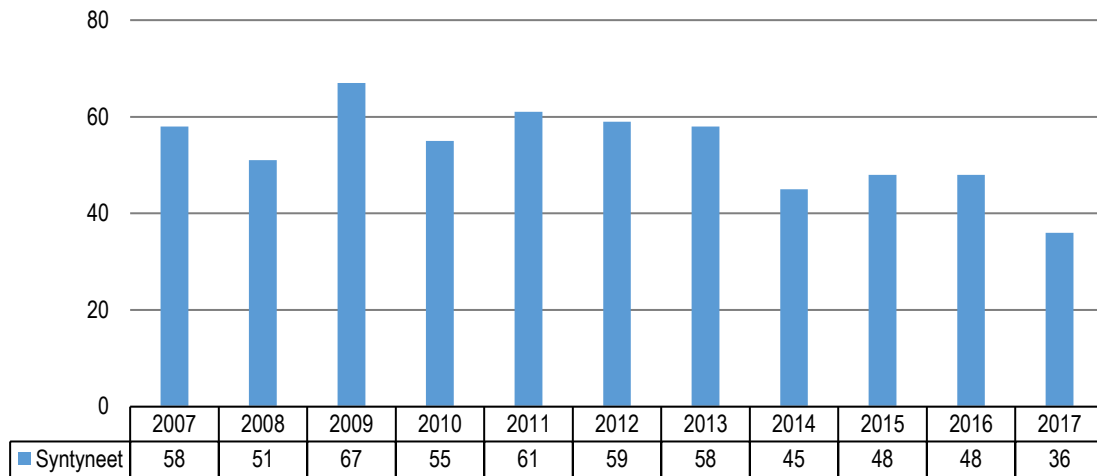
Kuntien välinen nettomuutto on Virroilla edellisten vuosien tapaan negatiivinen. Vuoden 2017 aikana Virroilta muutti pois 274 asukasta vastaavan luvun ollessa vuonna 2016 268 asukasta. Virroille muutti v.2017 254 asukasta. V.2016 muuttajia oli 237, joten tulomuuttajien lukumäärä kasvoi 17 hengellä. Virtain kaupungin kokonaisväestönkehitys on jatkunut negatiivisena. (Lähde: Tilastokeskus)

**Luonnollinen väestönlisäys eli syntyneiden enemmisyys on elävänä syntyneiden ja kuolleiden erotus. Nettosiirtolaisuus on maahanmuuton ja maastamuuton erotus.

Tilastokeskuksen väestönmuutostietojen mukaan koko maassa syntyneiden määrän väheneminen jatkoi edelleen voimakkaana. Vuonna 2017 lapsia syntyi 50 321. Syntyneiden määrä on alentunut seitsemänä vuonna peräkkäin. Vuonna 2017 syntyneitä oli 2 493 lasta eli 4,7 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2016. Vuonna 2016 syntyneiden määrä laski 4,8 %.

Viime vuosina syntyneiden määrä Virroilla on vakiintunut hieman alle 50 lapseen. Vuonna 2017 syntyneitä oli poikkeuksellisen vähän, 36 lasta. Syntyneet vuosina 2007–2017 on kuvattu alla.

4.3 Työllisyys

Pirkanmaan ELY-keskuksen ja TE-keskuksen tuottaman syyskuun (2018) työllisyyskatsauksen mukaan työttömyyden aleneminen Pirkanmaalla on jatkunut edelleen kesän jälkeen. Pirkanmaan työttömien osuus työvoimasta oli syyskuussa 8,4 % (09/2017 11,2 %). Koko maan työttömyysaste oli syyskuussa 8,8 % (09/2017 10,5 %). Pirkanmaan työttömyysaste on siten hieman koko maata alhaisempi. Virroilla työttömyysaste syyskuussa oli 7,2 %, kun vuoden 2017 syyskuussa vastaava luku oli 8,4 %. Työttömien työnhakijoiden määrä on Virroilla alentunut syyskuun lopussa 16 % edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Koko Pirkanmaalla työttömien työnhakijoiden määrä on alentunut keskimäärin 25 %.

Rakennetyöttömyys ja pitkäaikaistyöttömyys ovat edelleen haaste. Pitkäaikaistyöttömyys on kuitenkin Pirkanmaalla alentunut 39,1 % vuoden 2017 syyskuuhun verrattuna. Rakennetyöttömyyden osalta alenema on ollut hieman alhaisempaa ollen 29,2 % vuoden takaiseen tilanteeseen verrattuna. Virroilla rakennetyöttömyyden aleneminen on suhteellisesti koko Pirkanmaata hieman alhaisempaa. Virroilla rakennetyöttömiä oli syyskuun 2017 tilanteessa 137 henkilöä vastaavan luvun ollessa kuluvan vuoden syyskuussa 116 henkilöä, alenemaa on siten tullut 21 henkilön (15,3 %) verran. Pitkäaikaistyöttömien määrä puolestaan on syyskuun tilanteessa hieman noussut vuodentakaiseen verrattuna (+5,4 %). Virtain työttömistä alle 25-vuotiaita oli 21 (09/2017, 20) ja yli 50-vuotiaita 97 henkilöä (09/2017, 102).

Syyskuun aikana Pirkanmaan TE-toimistossa oli avoimena yhteensä 4 584 uutta työpaikkaa, mikä on 108 paikkaa vähemmän kuin syyskuussa 2017. Syyskuun lopussa avoimia työpaikkoja oli 264 (5,9 %) enemmän kuin vuotta aiemmin. Virtain osalta uusien avointen työpaikkojen määrä oli syyskuussa 29, mikä on neljä paikkaa enemmän kuin syyskuussa 2017. Avointen työpaikkojen määrä on vuositasolla kasvanut eniten rakennus-, korjaus- ja valmistustyöntekijöiden ammattiryhmässä. Avointen työpaikkojen määrän kasvaessa haasteeksi onkin noussut työvoiman saatavuus.

5 YLEINEN TALOUDELLINEN TILANNE

Yleistä talouskehitystä kuvaava tarkastelu pohjautuu valtion talousarvioehdotuksen yhteydessä (14.9.2018) esitettyyn taloudelliseen katsaukseen. Talouden suhdannenäkymiä tarkastellaan vuosina 2018-2020.

Kuluvasta vuodesta on tulossa nykyisen suhdannevaiheen paras vuosi. Suomen talouden kasvu hidastuu kuitenkin selvästi noin 1,5 prosentin vuosikasvuihin tulevina vuosina. Keskipitkällä aikavälillä vuosina 2021–2022 talouskasvun arvioidaan palaavan potentiaalisen tuotannon kasvuvauhtiin eli noin prosenttiin. Historiaan nähden keskipitkälle aikavälille odotettu kasvu on hidasta, mikä johtuu talouden rakenteellisista tekijöistä.

Vuonna 2018 Suomen BKT:n ennustetaan kasvavan 3,0 %. Yritysten odotukset ovat myönteiset, rakennusinvestointien suurkohteiden rakentaminen jatkuu yhä ja palvelualojen myyntiodotukset ovat kohentuneet. Työllisyysasteen trendi ylitti kesäkuussa vuoden 2008 suhdannehuipun lukemat ja on nyt 71,8 %. Vahvana jatkuva talouskasvu nostaa v. 2018 työllisten määrän 2,6 % edellisvuotta korkeammaksi.

Vuonna 2019 talouskasvun odotetaan hidastuvan 1,7 prosenttiin. Kovin investointivaihe on ohitettu. Merkittävin yksittäinen talouskasvua hidastava tekijä on rakennusinvestointien supistuminen. Yksityisten investointien kasvu jatkuu mittavien investointihankkeiden tukemana. Yksityisen kulutuksen kasvua tukee ansiotason nousun lisäksi työllisyyden koheneminen. Metsäteollisuuden investoinnit näkyvät jo viennissä. Metsäteollisuuden suhteellisesti alhainen tuontipanosten osuus kohentaa nettoviennin kasvuaikutusta. Tuontia kasvattaa tuotantopanosten kysynnän lisäksi myös kotimainen investointi- ja kulutuskysyntä.

Ennusteen mukaan suomen talous kasvaa v. 2018 edelleen vahvasti aiempiin vuosiin verrattuna, tosin hieman hidastuen kuluvan vuoden kasvusta. Hidastuva kasvu johtuu pitkälti yksityisestä kulutuskysynnästä, sillä ostovoiman kasvu jää tätä vuotta hitaammaksi. Palkansaajien ostovoimaa heikentää inflaation nopeutuminen, vaikka samalla työllisyyden paraneminen tukee ostovoimaa. Investointien kasvua rajoittaa asuntorakentamisen kasvun hiipuminen, mutta sitä kiihdyttävät isot tuotannolliset rakennushankkeet.

Vuonna 2020 BKT:n ennustetaan kasvavan 1,6 %. Yksityisen kulutuksen kasvu hidastuu edelleen, vaikka palkkasumman kasvu jatkuu, kun ansiotason nousu kiihtyy. Inflaation nopeutuessa edelleen reaalityulojen kasvu kuitenkin hidastuu. Vuonna 2020 vienti kasvaa vientikysynnän mukaan, mutta kasvu jää maailmankaupan kasvua hitaammaksi. Ansiotason nousu kiihtyy 2,6 prosenttiin v. 2019 sopimuskorotusten ajoitustekijöiden seurauksena. Vuonna 2020 ansiotason nousua 3,0 prosenttiin kiihdyttävät edelleen hyvä talouskasvu ja julkisen sektorin lomarahojen palautuminen

Valtiovarainministeriön mukaan hyvä talous- ja työllisyyskehitys sekä hallitusohjelman mukaiset sopeutustoimet tasapainottavat julkista taloutta lähivuosina. Julkisen talouden rahoitusasema kääntyy ylijäämäiseksi vuosikymmenen taitteessa ja velka suhteessa bruttokansantuotteeseen laskee. Suhdanneluonteinen julkisen talouden vahvistuminen ei kuitenkaan turvaa kestävästä julkisen talouden rahoitusta pitkällä aikavälillä.

Korkeasuhdanne maailmantaloudessa jatkuu, mutta nopein kasvuvaihe on jo takana. Etenkin Euroopassa on merkkejä talouskasvun hidastumisesta. Työttömyys on kuitenkin vähenemässä ja kuluttajien luottamus on vahvaa. Inflaatio on kiihtynyt kuluvan vuoden aikana, mutta pohjainflaatio on vielä hidasta. Lyhyet markkinakorot ovat vielä negatiivisia, mutta niiden odotetaan nousevan.

Yhdysvaltain talous kasvaa nopeasti, ja työttömyys on erittäin vähäistä. Yksityinen kulutus on kannatellut maan talouskasvua. Inflaatio on kiihtymässä työllisyyden ja kulutuksen kasvun ansiosta, ja keskuspankin odotetaan jatkavan rahapolitiikan kiristämistä.

Maailmankaupan kasvu hidastuu ennustejaksolla. Erityisesti euroalueella kasvu jää vaatimattomaksi. Maailmankaupan kasvua tukevat kehittyvät maat. Öljyn hinta on noussut kuluvan vuoden aikana myönteisen talouskehityk-

sen tuloksena, mutta viime kuukausina kehitys on ollut vaihtelevampaa. Lähivuosina öljyn hinta nousee tuotantorajoitteiden ja vahvan kysynnän takia. Raaka-aineiden hinnat ovat kehittyneet vaihtelevasti alkuvuoden aikana ja nousevat maltillisesti

5.1 Kuntatalouden näkymät vuodelle 2019

Kuntatalouden näkymien tarkastelu perustuu pääasiassa Valtiovarainministeriön julkaisemaan Kuntatalousohjelmaan (Valtiovarainministeriön julkaisu – 26a/2018). Kuntatalousohjelma vuodelle 2019 on laadittu vuotta 2019 koskevan valtion talousarvioesityksen (TAE) valmistelun yhteydessä. Laadittu ohjelma tarkentaa keväällä 2018 julkaistua, vuosia 2019–2022 koskevaa kuntatalousohjelmaa (Valtiovarainministeriön julkaisu – 6a/2018). Kuntatalousohjelman tarkoituksena on arvioida kuntatalouden tilaa sekä kuntien mahdollisuuksia selvittää peruspalvelujen järjestämisestä valtion talousarvioesityksen mukaisella rahoituksella ja päätetyillä toimenpiteillä. Ohjelman painopiste on kuntatalouden kehitysnäkymien ja valtion toimenpiteiden tarkastelussa. Toimenpiteiden vaikutuksia on arvioitu koko kuntatalouden lisäksi kuntakokoryhmittäin sekä rahoitusperiaatteen toteutumisen näkökulmasta.

Keskeiset huomiot kuntatalouden tilasta

Tilastokeskuksen kesäkuun alussa julkaisemien ennakkollisten tilinpäätöstietojen mukaan kuntatalous (peruskunnat ja kuntayhtymät) vahvistui selvästi vuonna 2017. Manner-Suomen kuntien ja kuntayhtymien yhteenlaskettu toimintakate oli vuonna 2017 noin -27,4 mrd. euroa, ja se vahvistui edellisvuodesta 1,1 prosenttia. Kuntatalouden yhteenlaskettu vuosikate oli 3,9 mrd. euroa vuonna 2017, ja se vahvistui noin 540 milj. euroa edellisvuodesta. Kuntatalouden tilikauden tulos oli noin 1,3 mrd. euroa positiivinen, ja se parani edellisvuodesta noin 200 milj. eurolla. Vuosikate riitti myös edellisvuoden tapaan kattamaan poistot ja arvonalentumiset sekä nettoinvestoinnit. Kuntatalouden vuosikatteen vahvistuminen perustui ennen kaikkea peruskuntien vuosikatteen vahvistumiseen, sillä kuntayhtymien vuosikate heikkeni vuonna 2017 noin 30 milj. euroa. Kuntatalouden vahvistumista selittää ennen kaikkea toimintamenojen maltillinen kasvu sekä verotulojen kasvun nopeutuminen.

Kuntatalouden nettoinvestoinnit olivat vuonna 2017 hieman yli 3,4 mrd. euroa, josta peruskuntien osuus oli noin 2,4 mrd. euroa ja kuntayhtymien osuus noin 1,05 mrd. euroa. Vuoteen 2016 verrattuna investoinnit kasvoivat noin 180 milj. euroa eli 5,6 prosenttia. Investointien kasvua selittää ennen kaikkea sairaanhoitopiirien investointien kasvu. Kuntatalouden lainakanta kasvoi vuoden 2016 noin 18,1 mrd. eurosta noin 18,4 mrd. euroon. Lainakannan kasvu perustui pääosin kuntayhtymien kasvaneeseen lainanottoon. Kuntatalouden yleinen vahvistuminen vuonna 2017 näkyy selvästi myös kuntakonsernien tilinpäätöksissä: kuntakonsernien yhteenlaskettu vuosikate vahvistui selvästi ja taseen kertynyt ylijäämä kasvoi edelleen. Vuosikate oli positiivinen kaikilla kuntakonserneilla. Kuntakonsernien suhteellinen velkaantuneisuus oli 78,7 prosenttia ja omavaraisuusaste 43,3 prosenttia. Nämä tunnusluvut ovat kuitenkin huomattavasti heikommat kuin peruskunnilla ja konsernitasollakin heikommat kuin vuonna 2016. Kuntien takausvastuut ovat kasvaneet ja ovat jo yli 8 mrd. euroa

Kuntien vuosikate oli noin 3,27 mrd. euroa. Se riitti kattamaan poistot ja oli lähes miljardi euroa nettoinvestointeja korkeammalla tasolla. Edellisvuoteen verrattuna kuntien vuosikate parani noin 570 milj. euroa. Nykyisen kirjanpitoikäntönnön aikana, vuodesta 1997 lähtien, kuntien vuosikate ei ole koskaan ollut yhtä vahva. Vuosikate vahvistui selvästi kaikissa kuntakokoryhmissä. Eniten vuosikate parani yli 100 000 asukkaan ryhmässä, ja maakunnittain tarkasteltuna eniten Uudellamaalla, Päijät-Hämeessä, Pohjois-Karjalassa ja Keski-Pohjanmaalla. Erot kuntien välillä säilyivät kuitenkin suurina, ja osassa kuntia taloudelliset haasteet jatkuivat edelleen. Tilikauden tulos oli vuonna 2017 negatiivinen 51 kunnalla. Vuosikate oli negatiivinen neljässä kunnassa (14 kunnassa vuonna 2016). Yhteensä 53 kunnassa vuosikate ei riittänyt kattamaan poistoja, kun vastaava luku oli 100 kuntaa vuonna 2016 ja 116 kuntaa vuonna 2015. Vuosikate-poistot -mittarilla kunnista noin 82 prosenttia oli vuonna 2017 taloudeltaan tasapainossa. Vuoden 2017 ennakkollisten tilinpäätöstietojen perusteella yhteensä 23 kunnalla olisi taseessa kertynyttä alijäämää ja näistä 18 kunnalla oli sitä myös vuonna 2015. Näistä kunnista valtaosa on alle 10 000 asukkaan kuntia. Kertynyttä alijäämää on yli 500 euroa/asukas yhteensä viidellä kunnalla, kun vuotta aikaisemmin tällaisia kuntia oli kahdeksan.

Valtion toimenpiteiden vaikutukset kuntatalouteen v.2019

Kokonaisuutena valtionapuihin kunnille osoitetaan ensi vuoden talousarvioesityksessä 10,5 mrd. euroa, josta laskennallisten valtionosuudet ovat 9,5 mrd. euroa. Valtionavut vähenevät 3 prosenttia vuodesta 2018. Valtion vuoden 2019 talousarvioesitykseen sisältyvien toimenpiteiden arvioidaan yhteensä heikentävän kuntataloutta 254 milj. euroa vuoteen 2018 verrattuna. Tästä suuri osa selittyy negatiivisella kuntien ja valtion välisellä kustannustenjaon tarkistuksella.

Valtio kohdistaa vuonna 2019 lisämäärärahaa lastensuojeluun ja lapsiperheiden kotihoitoon 15 milj. euroa ja 1 milj. euroa vanhusten kotihoitoon. Rintamaveteraanien kotona asumista tukeviin palveluihin osoitetaan 40 milj. euroa. Lukiokoulutuksen uudistamiseen, uuden lukiolain toimeenpanoon ja lukiokoulutuksen laadun kehittämiseen osoitetaan yli 10 milj. euroa. Varhaiskasvatuksen tasa-arvon ja osallistumisasteen edistämiseen kohdennetaan 10 milj. euroa valtionavustuksia. Avustuksen tavoitteena on pienentää ryhmäkokoja ja palkata lisähenkilöstöä haasteellisilla alueilla toimiviin päiväkoteihin. Kokeilua viisivuotiaiden maksuttomasta varhaiskasvatuksesta jatketaan, ja siihen kohdistetaan 5 milj. euroa.

Hallitusohjelman liitteen 6 mukaisten toimenpiteiden, joista merkittävimpiä ovat erikoisairaanhoidon alueellinen keskittäminen, omais- ja perhehoidon kehittäminen ja vanhuspalvelujen laatusuositus, toimeenpano jatkuu vuonna 2019. Näihin liittyen peruspalvelujen valtionosuuteen tehdään toimenpiteiden arvioituja säästöjä vastaavat vähennykset. Säästöjen toteutuminen riippuu kuntien ja kuntayhtymien ratkaisuista sekä mahdollisuuksista toteuttaa säästöjä aikaansaavia uudistuksia. Valtionosuuksia alentaa 213 milj. eurolla valtion ja kuntien välinen kustannustenjaon tarkistus, joka tehdään vuoden 2016 tilastotietojen perusteella. Indeksikorotuksen jäädytys vähentää 91 milj. eurolla peruspalvelujen valtionosuutta ja 14 milj. eurolla opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan kunnille maksettavia valtionosuuksia.

Kevään julkisen talouden suunnitelman mukaisesti kuntatalouden kannustinjärjestelmien valmistelua jatketaan. Vuoden 2019 talousarvioesitykseen sisältyy 30 milj. euron siirto peruspalvelujen valtionosuudesta kuntien digitalisaation kannustinjärjestelmään. Ensi vaiheessa avustuksia on tarkoitus myöntää kunnille ja kuntayhtymille etenkin henkilöstö- ja taloushallinnon digitalisointiin. Käyttötalouden kustannusten kannustinjärjestelmää koskeva hallituksen esitys on tarkoitus antaa eduskuntaan syysistuntokaudella 2018. Tätä kannustinjärjestelmää on valmisteltu maakunta- ja sote-uudistuksen jälkeisen kunnan tehtävä- ja kustannusrakenteeseen, joten se voidaan ottaa käyttöön aikaisintaan vuonna 2022.

Kuntatalouden kehitysarvio ja rahoitusperiaatteen toteutuminen

Kuntatalous heikkenee vuonna 2018 hieman edellisvuodesta toimintamenojen kasvun nopeutuessa ja verotulojen kasvun hidastuessa. Kuntatalouden yhteenlaskettu tilikauden tulos ja rahoitusasema ovat muodostumassa kuluvana vuonna huomattavasti kevään 2018 kuntatalousohjelmassa esitettyä heikommaksi. Suotuisasta suhdannetilanteesta huolimatta kuntien verotulojen kehitys jää likimain viime vuoden tasolle eli lähes 600 milj. euroa pienemmäksi kuin keväällä arvioitiin. Kunnallisveron kertymää pienentävät erityisesti tämän vuoden joulukuussa maksettavat poikkeuksellisen suuret ennakonpalautukset. Henkilöstömenot kääntyvät puolestaan neljän vuoden supistamisen jälkeen maltilliseen kasvuun muun muassa ansiotason nousun seurauksena. Niitä kasvattaa myös tulokselisuuteen perustuvan kertaerän kustannusvaikutus, joka kohdistuu vuodelle 2018.

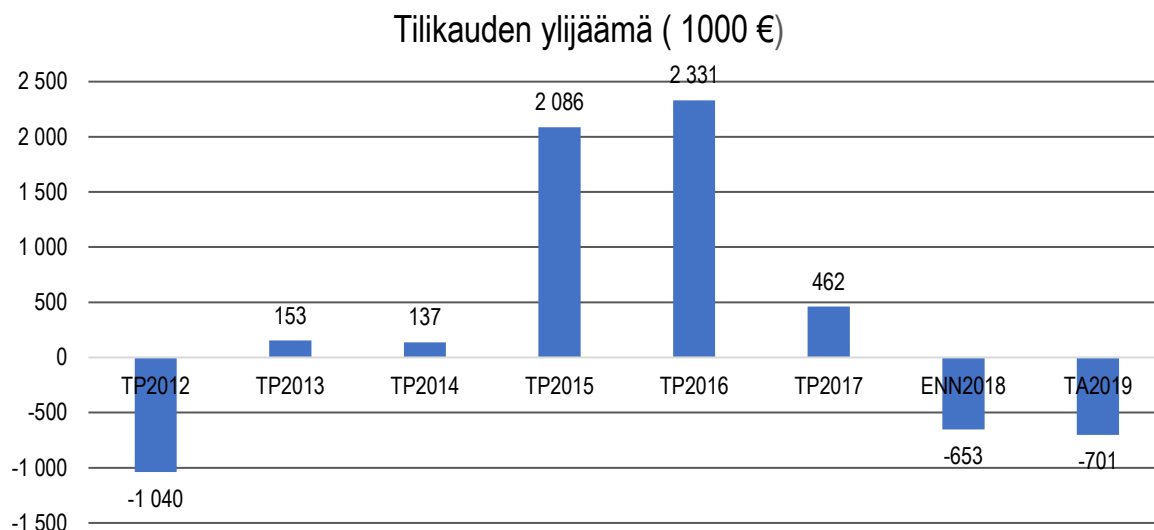
Vuonna 2019 kuntatalouden tilikauden tuloksen arvioidaan hieman paranevan, ja myös vuosikate vahvistuu hieman kuluvasta vuodesta. Toimintamenoja kasvattavat sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutarpeen kasvun lisäksi kuntalan palkankorotukset ja kilpailukykysovimuksen lomarahaleikkauksen päätyminen. Kuntatalouden tulot kasvavat vuonna 2019 menoja nopeammin, kun vuoden 2018 verotulokertymää alentavat tekijät poistuvat. Lisäksi Valmistajajärjestelmän käyttöönotto Verohallinnossa lisää kertaluontoisesti verotulokertymää vuonna 2018.

Kuntatalouden nettoinvestoinnit pysyvät lähivuosina korkealla tasolla. Nykyisen rakennuskannan kunnossapito edellyttää edelleen mittavia korjausinvestointeja, ja lisäksi sairaalarakentaminen on vilkasta. Kuntatalouden lainanottotarvetta heijastava toiminnan ja investointien rahavirta pysyy kehitysarviossa negatiivisena vuoteen 2020 saakka. Sen jälkeen maakunta- ja sote-uudistus pienentää kuntatalouden menopaineita, ja kuntatalouden velkaantumisen arvioidaan taittuvan.

Hallitus on asettanut rahoitusasemaa koskevat tavoitteet julkiselle taloudelle ja sen alasektoreille kansantalouden tilinpidon käsittein. Paikallishallinnon nettoluotonantoa koskeva tavoite on korkeintaan 0,5 prosentin alijäämä suhteessa kokonaistuotantoon vuonna 2019. Ennuste nettoluotonannosta on -0,3 % suhteessa BKT:hen, joten tämä tavoite ollaan saavuttamassa.

5.2 Muutama näkökohta Virtain talouteen

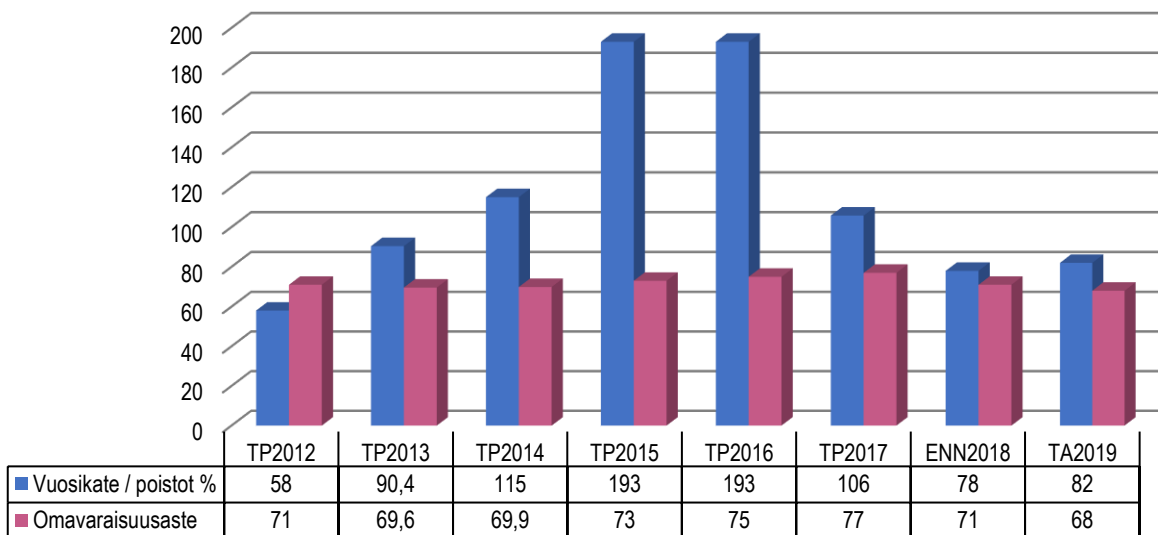
Taloushallinnon tavoitteena on antaa kunnan päätöksentekijöille hyvää ja havainnollista tietoa kunnan taloudellisesta tilanteesta ja riskeistä. Keskeisenä keinona on tilinpäätösinformaatio. Alla olevassa kuviossa on esitetty tilikausien yli- ja alijäämien kehitys vuosina tilinpäätöstietojen 2012–2017 mukaisesti sekä ennusteet vuosille 2018 ja 2019.

Tilikaudet on käännetty maltillisesti ylijäämäisiksi vuoden 2012 ahdingon jälkeen. Vuosina 2013 ja 2014 yllettiin maltilliseen toiminnalliseen ylijäämään ja vuosien 2015 ja 2016 tilinpäätökset olivatkin jo yli 2 miljoonaa euroa ylijäämäisiä. Vuonna 2017 tulosta rasittivat kertaluonteiset n. 2,1 miljoonan euron arvonalentumiset purettavista kiinteistöistä, joista huolimatta päädyttiin kuitenkin ylijäämäiseen tilikauteen. Ylijäämäiset tilinpäätökset ovat parantaneet kaupungin tunnuslukuja. Virtain kaupungin taloudellinen tilanne on edelleen hyvä. Talousarvio puolestaan sisältää edellä mainittuihin purkamisiin liittyviä kertaluonteisia kustannuksia yhteensä 0,28 miljoonaa euroa. Vuonna 2018 talousarvion varatuista purkukustannuksista jää toteutumatta noin 0,295 miljoonaa euroa. Ilman kertaluonteisia purkukustannuksia toiminnallinen tulos on siten sekä ennusteen 2018 mukaan päätymässä alijäämäiseksi noin -0,238 miljoonaa euroa ja talousarvion 2019 osalta -0,421 miljoonaa euroa.

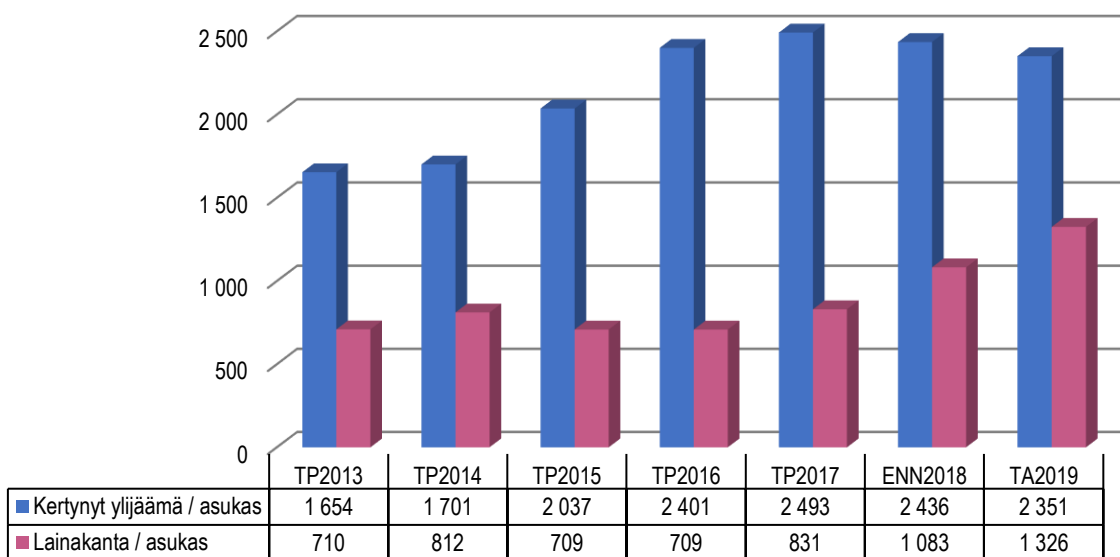
Tunnusluku vuosikate/poistot kertoo vuosikatteen osuuden poistojen kokonaismäärästä. Talous on kestäväällä tasolla ilman lisälainottoa, jos vuosikate riittää kattamaan poistot kokonaisuudessaan eli tunnusluku on 100 % tai sen yli. Tilinpäätöksissä vuosilta 2014 – 2017 tämä toteutui, mutta ennusteiden mukaan tunnusluku jäisi alle 100 %:n vuosina 2018 ja 2019. Alitus johtuu vuosikatteen jäämisestä aiempaa alhaisemmalle tasolle käyttömenojen kasvun johdosta, vuosien 2018 ja 2019 osalta vuosikatteeseen vaikuttaa heikentävästi kertaluonteiset purkukustannukset, mutta myös normaalin toiminnan menojen kasvu.

Omavaraisuusaste kertoo oman pääoman suhteesta koko pääomaan. Vuosien 2015 - 2017 hyvien tuloksien ansiosta omavaraisuusaste nousi. Vuosina 2018 ja 2019 omavaraisuusaste tulee hieman alenemaan johtuen vuosien alijäämäisyydestä sekä investointien edellyttämästä lainanotosta. Omavaraisuusasteeseen vaikuttavat myös muiden tase-erien kehitys, joita ei budjetoida, joten ennustaminen on hieman epätarkempaa. Kriisikunnalla tunnusluku on alle 50 %.

Virtain kaupungilla on kertynyt ylijäämää per asukas 31.12.2017 tilanteessa 2 493 euroa. Kertyneen ylijäämän määrä on kuntiin verrattuna keskimääräistä tasoa huomattavasti parempi.

Vuoden 2017 aikana kokonaislainamäärä hieman kasvoi. Vuoden 2018 aikana lisälainaa tullaan kokonaisuudessaan nostamaan 2,5 miljoonaa euroa. Lainamäärä per asukas on Virroilla alhainen, vuoden 2018 lopussa ennusteen mukaan 1 083 euroa/asukas, kun lainamäärä per asukas on kunnissa keskimäärin 2 933 euroa/asukas (tilinpäätökset 2017). Talousarviovuoden ja taloussuunnitteluvuosien aikana on nähtävissä lainamäärän kasvu kaupungin investoidessa merkittävästi myös lähivuosina.

5.3 Toimintakatteen (=nettomenojen) kehitys

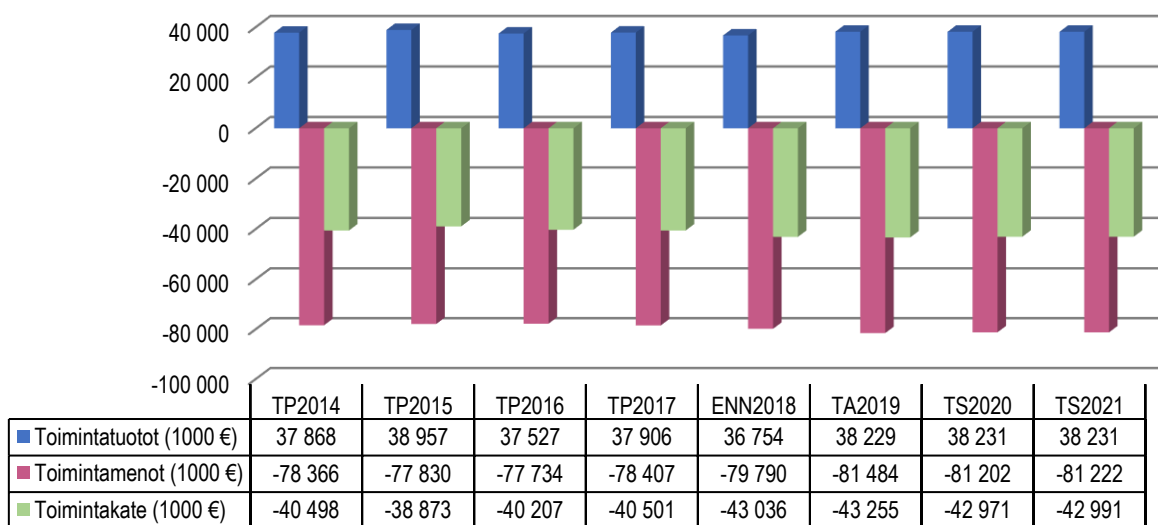
Toimintakatteella tarkoitetaan toimintatulojen ja –menojen erotusta. Toimintakatteeseen vaikuttavat asukasluvun muutos, väestön ikärakenteen kehitys ja tehtävien lisäykset sekä vähennykset. Tutkimusten mukaan toimintatulojen ja -menojen erotus, toimintakate, on parempi tapa arvioida talouden kehitystä tulevaisuuteen kuin yksittäisten toimintatulojen ja –menojen tarkastelu.

Toimintakatteen vuosittainen kehitys kertoo siitä, paljonko enemmän (tai vähemmän) kyseisenä vuonna palvelutuotannosta jää maksettavaksi verorahoituksella (verotulot + valtionosuudet). Vuonna 2015 toimintakate aleni olennaisesti. Vuonna 2016 se kasvoi jälleen lähes vuoden 2014 tasolle. Vuonna 2017 toimintakate kasvoi edelleen maltillisesti. Vuosille 2018 ja 2019 toimintakate on edelleen hieman kasvussa johtuen osittain kertaluonteisista menoeristä. Ilman kertaluonteisia purkukustannuksia toimintakatteen ennakoitu kasvu vuodelle 2018 olisi noin 5,2 % ja vuodelle 2019 0,8 %. Toimintamenojen kasvun pitäminen maltillisena on talouden kantokyvyn peruslähtökohta tilanteessa, jossa toimintatuotot eivät kasva, verotulokertymä kasvaa hitaasti ja valtionosuudet ovat tulevaisuudessa epävarmat.

Alla on kuvattu toimintakatteen kehitys v.2014 talousarviovuoteen 2019 saakka.

Toimintakatteen kehitys	TP2014	TP2015	TP2016	TP2017	ENN2018	TA2019
Toimintakate, 1000 €	-40 497	-38 873	-40 207	-40 501	-43 037	-43 255
Muutos %	0,4 %	-4,0 %	3,4 %	0,7 %	6,3 %	0,5 %

Toimintatuottojen, -kulujen ja –katteen kehitys vuodesta 2014 alkaen.

Toimintatuotot suhteessa toimintakuluihin olivat tilinpäätöksessä 2017 noin 21,5 % (ilman Ruoveden vaikutusta). Tämän osan toiminnasta saatavilla tuloilla voidaan rahoittaa ja loppu on rahoitettava verorahoituksella. Toimintatuotot ovat korkeammat kuin tilinpäätöksessä 2017 ja menot kääntyivät nousuun vuonna 2017 ja jatkavat nousua vuonna 2018. Menojen nousuun vaikuttavat merkittävimmin koulujen väistötilamenot sekä palvelutarjonnan lisäys vanhusasumispalveluissa. Talousarviovuonna 2019 menojen kasvu ilman kertaluonteisia purkukustannuksia on noin 2,5 %. Menojen kasvuun vaikuttavat erikoissairaanhoidon tilauksen kasvu, palkankorotukset sekä lomarahaleikkauksen päättymisen, jolla on vaikutusta jo tilinpäätöksessä 2018.

5.4 Katsaus keskeisiin muutoksiin vuonna 2019 sekä taloussuunnitteluvuosiin

Talousarviovuosi 2019 on taloudelliselta kantokyvyltään hieman vuoden 2018 ennustetta parempi, vaikka toimitamenot hieman kasvavat. Kantokykyyn vaikuttaa osaltaan kunnallisveron korotus 0,5 %-yksiköllä, mille oletukselle talousarvio on rakennettu. Talousarviovuoden valtionosuusennuste on alhaisempi kuin vuoden 2018 valtionosuu- den toteuma. Menot kasvavat erikoissairaanhoidon tilauksen kasvun, palkankorotusten ja lomarahaleikkauksen päättymisen, koulujen väistötilakustannusten sekä kertaluonteisten purkukustannusten johdosta. Toiminnalliset muutokset ja kunnallisveron korotus kuitenkin mahdollistavat palvelutuotannon säilyttämisen pääsääntöisesti en- nallaan tulojen alenemisesta huolimatta.

Kaupungin talousarvion kannalta haasteellisimmat erät liittyvät lastensuojeluun, erikoissairaanhoidon sekä kehi- tysvammahuollon ja ikääntyneiden asumispalveluihin. Asumis- ja laitoshoidon lisääntynyt paikkatarve voi syntyä hyvinkin äkkinäisesti (esim. lastensuojelun osalta) eikä sen kokonaismäärää voida talousarviossa täysin ennustaa.

Vuodelle 2019 toimintaan liittyy seuraavia organisatorisia tai muita muutoksia:

- 1 Suun terveydenhuolto siirtyy Keiturin Sote Oy:n toiminnaksi Attendon kanssa tehdyn palvelusopimuksen pääty- essä 31.12.2018. Kaupungin palveluksessa oleva henkilöstö siirtyy Keiturin Sote Oy:n palvelukseen vuoden 2019 aikana.
- 2 Yhtenäiskoulun suunnittelu jatkuu ja rakentaminen pyritään aloittamaan vuoden 2019 aikana. Rakentamisella voi olla vaikutuksia Rantatien koulun opetustiloihin. Yläkoulun ja lukion opetus on keskitetty Tredun sekä vanhan yläkoulun ja lukion alueella sijaitseviin väliaikaistiloihin.
- 3 Virtain jäähalli Oy:n toiminta yhdistetään kaupungin liikuntapaikkojen hoitoon.
- 4 Keskuskeittiö aloittaa toimintansa.

Sote- yhteistoiminta sekä Ruoveden kunnanvaltuuston päätös yhteistoiminta-alueesta eroamisesta

Yhteistoimintasopimus

Virtain kaupunginvaltuusto ja Ruoveden kunnanvaltuusto hyväksyivät kokouksissaan 18.6.2012 yhteistoimintaso- pimuksen sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämiseksi ja tuottamiseksi. Sopimuksessa sovitaan, miten Virtain kau- punki järjestää Ruoveden kunnan puolesta sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut lasten päivähoitopalveluja ja ym- päristöterveydenhuollon palveluja lukuun ottamatta. Yhteistoiminta käynnistyi vuoden 2013 alusta lukien.

Sopimuksen mukaan Virtain kaupunki toimii vastuukuntana ja toimintaa ohjaa kuntien yhteinen toimielin, perustur- valautakunta, joka kuuluu Virtain kaupungin organisaatioon. Molemmat kunnat vastaavat oman kunnan väestölle toteutettujen sosiaali- ja terveyspalveluiden menoista. Yhteistoimintasopimuksen mukaan kunnat muodostavat yh- teisen erikoissairaanhoidon tilaajarenkiaan.

Ruoveden kunnan päätös yhteistoiminta-alueesta eroamisesta

Ruoveden kunnanvaltuusto päätti kokouksessaan 2.7.2018, että Ruoveden kunta purkaa Virtain kaupungin ja Ruo- veden kunnan yhteistoimintasopimuksen sosiaali- ja terveyspalvelujen tuottamiseksi 3.7.2018 alkaen.

Valitukset Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle ja korkeimmalle hallinto-oikeudelle

Virtain kaupunginhallitus päätti 30.7.2018 kokouksessaan tehdä kunnallisvalituksen Ruoveden kunnanvaltuuston päätöksestä ja päätti esittää Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle, että se kumoaa Ruoveden kunnanvaltuuston pää- töksen valmisteluvaiheessa tapahtuneiden menettelyvirheiden sekä päätöksen lainvastaisuuden vuoksi ja pyysi Hämeenlinnan hallinto-oikeutta asettamaan ko. päätöksen täytäntöönpanokieltoon kunnallisvalituksessa esitetyn perustein.

Hämeenlinnan hallinto-oikeus päätti 27.8.2018, että ei tutki Virtain kaupungin tekemää kunnallisvalitusta, sillä perusteella, että Virtain kaupunki ei olisi asianosainen asiassa. Virtain kaupunginhallitus päätti 24.9.2018 tehdä jatkovalituksen Korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Asian käsittely korkeimmassa hallinto-oikeudessa on kesken.

Ministeriölle annettavat lausunnot ja asian jatkokäsittely

Virtain kaupungin ja Ruoveden kunnan edustajat kävivät sosiaali- ja terveysministeriössä neuvottelussa 24.8.2018. Neuvottelun tarkoituksena oli keskustella Virtain kaupungin ja Ruoveden kunnan tilanteesta Ruoveden kunnan päätettyä purkaa Virtain kaupungin ja Ruoveden kunnan yhteistoimintasopimuksen sosiaali- ja terveystalvelujen tuottamiseksi 3.7.2018 alkaen sekä Ruoveden 13.8.2018 tekemästä päätöksestä aloittaa neuvottelut Mänttä-Vilppulan ja Juupajoen kuntien kanssa Ruoveden liittymisestä näiden kuntien muodostamaan yhteistoiminta-alueeseen.

Sosiaali- ja terveysministeriön näkökulmasta asiaa on tarpeen arvioida eräiden kunta- ja palvelurakennemuutostuksesta annetussa laissa säädettyjen veloitteiden soveltamisesta annetun lain (490/2014) näkökulmasta. Lakia on muutettu 1.1.2018 voimaan tulleella lailla niin, että se on voimassa vuoden 2019 loppuun. Lain perusteella kunta- ja palvelurakennemuutostuksesta annetun lain (169/2007) säännökset valtioneuvoston toimivallasta velvoittaa kunnat jatkamaan yhteistyötä ovat voimassa ja sosiaali- ja terveysministeriön ja valtionvarainministeriön tulee ryhtyä tarvittaviin toimiin asian selvittämiseksi.

Neuvottelun jälkeen molemmilta kunnilta pyydettiin lausunto yhteistyön jatkomahdollisuuksista sote-palveluissa. Virtain kaupunki antoi lausuntonsa ministeriölle 17.9.2018. Lausunnossaan Virtain kaupunki ilmoitti yhteenvetona, että se ei ole tehnyt päätöksiä, jotka estäisivät yhteistoiminta-alueen jatkamisen Ruoveden kunnan kanssa ja esitti näkemyksensä, että edellytykset yhteistoiminta-alueen toiminnan jatkamiselle ovat edelleen olemassa, kunnes uudet maakunnat aloittavat toimintansa. Sosiaali- ja terveysministeriö on pyytänyt asiassa lausuntoa Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastolta. Aluehallintovirasto on antanut lausuntonsa 1.10.2018 ja täydentänyt sitä 2.10.2018.

Sosiaali- ja terveysministeriö on toimittanut kuulemiskirjeen kunnille 11.10.2018. Ministeriö mainitsee kuulemiskirjeessään, että kun otetaan huomioon Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston asiaan antaman lausunnon lisäksi se, etteivät Ruoveden kunta ja Virtain kaupunki ole päässeet neuvotteluissaan lopputulokseen, jossa yhteistyö jatkuisi, on sosiaali- ja terveysministeriössä aloitettu asian valmistelu valtioneuvoston päätöksentekoa varten.

Sosiaali- ja terveysministeriö on varannut molemmille kunnille mahdollisuuden tulla kuulluksi ennen valtioneuvoston päätöksentekoa. Vastaamatta jättäminen ei estä ratkaisun tekemistä asiassa. Vastaukset pyydetään lähettämään sosiaali- ja terveysministeriölle 9.11.2018 mennessä. Virtain kaupunginhallitus lausunee asiasta 7.11.2018 pidettävässä kokouksessaan.

Ruoveden palvelutuotanto on talousarviossa budjetoitu yhteistoimintasopimuksen mukaisesti vuodelle 2019 sekä suunnitelmavuosille 2020 – 2021, koska lainvoimaista päätöstä yhteistoiminnan päättymisestä ei ole laadintahetkellä olemassa. Ruoveden palvelutuotannon nettovaikutus Virtain kaupungin talousarviossa on 0. Toimintatuottoihin ja toimintamenoihin sisältyy Ruoveden maksuosuutta ja menoja noin 21 M€/vuosi.

Haasteet taloussuunnitteluvuosina

Vuoden 2019 haasteena on edelleen ikärakenteen tuoma kasvanut yli 65-vuotiaiden tehostetun palveluasumisen tarve. Vuonna 2018 valmistunut Vihriälän ryhmäkoti on tuonut helpotusta paikkatarpeeseen, mutta myös lisännyt haasteita käyttötalouteen.

Sosiaali- ja terveysministeriön ja Kuntaliiton uudistunut laatusuositus hyvän ikääntymisen turvaamiseksi ja palvelujen parantamiseksi julkaistiin 17.7.2013. Vuonna 2017 laatusuositus uudistettiin ottamaan huomioon ohjaus- ja toimintaympäristössä meneillään olevat muutokset sekä hallitusohjelman ja julkisen talouden suunnitelman tavoitteet.

Vuoden 2013 suosituksessa suosituksen tavoitteena oli, että vuonna 2017 yli 75-vuotiaista 6-7 % olisi tehostetun palveluasumisen piirissä, laitoshoidossa 2-3 %, kotihoidon piirissä 13–14 % ja omaishoidon tuen piirissä 6-7 %. Kotona asui 91–92 %:ia yli 75 v täyttäneistä. Vuoden 2017 uudistetussa suosituksessa tavoitteena on yhä lisätä väestön kotona asumisen mahdollisuuksia. Vuoden 2013 laatusuosituksista käytetään lähtökohdiana tarkasteltaessa laitoshoidon ja tehostetun palveluasumisen paikkatarvetta. On kuitenkin huomattu, että Virroilla tehostetun palveluasumisen tarve on korkeampi ollen 8-10 % osuus yli 75-vuotiaista. Tämän vuoksi laskennallinen paikkatarve on suosituksen suoraan tuottamaan tasoon nähden ennusteessa korkeampi. Tähän vaikuttavat muun muassa väestön voimakkaampi ikääntyminen ja haasteellisuus kotihoidossa pitkien etäisyyksien vuoksi.

Vuonna 2019 paikkamääriin ei ole tulossa olennaisia muutoksia vuoteen 2018 verrattuna. Ulkopuolisten palveluntuottajien osalta paikkamäärä vaihtelee hieman tarpeen mukaan, mutta on viime vuosina vakiintunut hieman yli 60 paikkaan huolimatta Vihriälä-kodin valmistumisesta. Vuoden 2019 paikat ovat seuraavat:

	Laitoshoito	Tehostettu palveluasuminen	Tuettu asuminen	Yhteensä
Keituripuiston vanhainkoti	18	40	-	58
Vihriälä-koti	-	30	-	30
Ulkopuoliset palveluntuottajat	-	67	3	70
Yhteensä	18	137	3	158

Paikkatarve valtakunnallisten suositusten mukaan laskettuna (lähde Sotkanet 2015) sekä huomioiden paikalliset olosuhteet. On nähtävissä, että paikkamäärät ovat toistaiseksi riittävällä tasolla. Vuoden 2030 osalta kuitenkin voidaan havaita, että nykyinen paikkamäärä ei ole riittävä, mikäli rakenne kotona asuvien ja asumispalveluiden tarvit-sijoiden osalta säilyy nykyisen kaltaisena.

	2019	2020, ennuste	2030 ennuste
yli 75-vuotiaiden määrä	1092	1110	1496
Kotona asuu 91–92 %	999	1016	1369
Kotona asuvista säännöllinen kotihoito 9 - 10 %	104	111	150
9 % tarvitsee tehostettua palveluasumista	98	100	135
3 % asuu vanhainkodeissa	33	33	45
Paikkatarve yhteensä vanhainkoti ja palveluasuminen	131	133	180

Vuosien 2018 ja 2019 toimintamenoissa onkin nähtävissä, että ikäihmisten palveluissa menot ovat kasvaneet johon-tuen paikkojen lisäyksistä. Vähennystä paikkamääriin on viime vuosina syntynyt Keituripuiston toiminnan painot-tuessa aiempaa enemmän tehostettuun palveluasumiseen laitoshoidon sijasta. Ulkopuolisilta ostettavat paikat ei-vät ole kuitenkaan vähentyneet odotetusti. On huomioitava, että ikääntyneiden määrän kasvu lisää myös kotihoidon tarvetta, joka myös pitkien etäisyyksien kunnassa lisää kotihoidon kustannuksia noin 500 000 eurolla vuoteen 2030 mennessä.

Kustannusten kasvu näkyikin sekä talousarviossa 2019 sekä taloussuunnitteluvuosina, jotka ovat kaikki alijäämä-siä. Tämän johdosta taloussuunnitelmakaudelle on tarpeen laatia tasapainottamisohjelma, jolla toiminta saadaan jälleen ylijäämäiseksi. Väestörakenteen vinoutuminen aiheuttaa myös sen, että verotulot tulevat väistämättä laske-maan, mikä korostaa menojen tasapainottamistarvetta.

6 TYTÄRYHTIÖT JA LIIKELAITOS MARTTINEN

Kaupunki omistaa 100 % omistussuhteella Keiturin Sote Oy:n, Virtain Energia Oy:n, Kiinteistö Oy Virtain Vuokratalot, Kiinteistö Oy Virtain Veteraanit, Kiinteistö Oy Tyrkönrivin, Kiinteistö Oy Virtain Opiskelija-asuntolan ja Virtain Yrityspalvelut Oy:n. Lisäksi kaupungilla on 75 % omistusosuus Kiinteistö Oy Killinpolusta ja 62,8 % omistusosuus Virtain Jäähalli Oy:stä.

6.1 Keiturin Sote Oy

Keiturin Sote Oy tuottaa terveydenhuoltolaissa (1326/2010) sekä sosiaalihuoltolainsäädännössä kunnan järjestämisvastuulle määrättyjen ja itsehallinnon nojalla itselleen ottamiensa tehtävien tuottamisen palvelutuotantona siten kuin niistä on määrätty lainsäädännössä, asetuksissa ja kuntien toimintaa valvovien viranomaisten ohjeissa ja suosituksissa. Palvelut tuotetaan lähipalveluina Virrat-Ruovesi yhteistoiminta-alueen kuntalaisille.

Keiturin Sote Oy:n hallituksen jäsenmäärä on vuoden 2018 aikana alentunut kahdella jäsenellä, joten jäsenmäärä on tällä hetkellä kuusi. Ruoveden kunnalle päätettiin myydä 40 % Keiturin Sote Oy:n osakkeista, mutta Ruoveden kunta päätti pidättäytyä hankinnasta.

Palvelutuotannosta on sovittu Virtain kaupungin, perusturvalautakunnan ja Keiturin Sote Oy:n välisellä palvelusopimuksella. Sopimus on voimassa määräajan 15 vuotta, alkaa 1.1.2016 ja päättyy 31.12.2030. Tämän jälkeen sopimus jatkuu toistaiseksi voimassa olevana sopimuksena.

Virtain kaupunki päättää asiakasmaksujen periaatteista sekä niiden tasosta ja myöntää sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain 11 §:n mukaisen alennuksen tai vapautuksen maksusta. Asiakasmaksuihin sisältyvät annettuun palveluun liittyvät käyntimaksut, ylläpito- ja palvelumaksut, ateriat sekä vuokrat, mitkä mihinkin palveluun liittyvät. Palveluntuottaja laskuttaa maksut. Asiakasmaksut tulevat Virtain kaupungin hyväksi. Kaupunki maksaa palvelutuotannosta yhtiölle.

Sopimuksen tarkoituksena on turvata laadukkaat lähipalvelut ja työpaikat Virtain kaupungin ja Ruoveden kunnan maantieteellisellä alueella. Sopimuksen tavoitteena ovat lähipalveluiden laadun ja saatavuuden säilyttäminen vähintään nykytasolla, asiakaslähtöisten ja vaikuttavien palveluiden tuottaminen, palvelurakenteen tasapainoinen ylläpito ja kehittäminen huomioiden julkiset, yksityiset ja kolmannen sektorin toimijat, alueen elinvoimaisuuden tukeminen ja kustannuskehityksen hallinta. Yhtiölle ei ole asetettu tulostavoitetta. Tarkoituksena on tuottaa laadukkaat palvelut kustannustehokkaasti kaupungin talousarviovalmistelun antamassa raamissa.

Vuoden 2019 aikana suun terveydenhuollon palvelut on tarkoitus siirtää Virtain kaupungilta Keiturin Sote Oy:n tuotettavaksi. Järjestelyssä kaupungin henkilöstö siirtyisi vanhoina työntekijöinä Keiturin Sote Oy:n palvelukseen. Keiturin Sote Oy:n tulee liittyä Pirkanmaan sairaanhoitopiirin Uoma -järjestelmään.

6.2 Virtain Energia Oy

Kuntalain 2 a §:n mukaan kunnan hoitaessa 2 §:ssä tarkoitettua tehtävää kilpailutilanteessa markkinoilla sen on annettava tehtävä osakeyhtiön, osuuskunnan, yhdistyksen tai säätiön hoidettavaksi. Tehdyn arvion perusteella kaupungin tuli yhtiöittää kaukolämpöliiketoiminta sekä teollisuuskiinteistöjen vuokraustoiminta.

Virtain kaupunginhallitus on kokouksessaan 1.6.2015 188 § perustanut lämpölaitosliiketoiminnan yhtiöittämistä varten kaupungin 100 % omistaman Virtain Energia Oy:n. Yhtiön hallitukseen on valittu kolme jäsentä ja yhtiön toimitusjohtajaksi Virtain kaupungin maanrakennusmestari (ent. ma tekninen johtaja) 1.6.2017 alkaen toistaiseksi voimassaolevalla sopimuksella.

Virtain Energia Oy tuottaa jatkossa kaukolämpöliiketoiminnan kaupungilta vuokraamissaan toimitiloissa ja kaukolämpöverkossa. Yhtiön liikevaihto on noin 2,3 miljoonaa euroa, josta 0,5 miljoonaa euroa kaupungin tilojen lämmityksestä. Vuodelle 2019 ei ole esitetty muutoksia kaukolämmön hintaan. Yhtiön budjetoitu tulos ennen veroja on noin +18 000 euroa.

Yhtiön toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2019 ovat:

- Laitteistojen käytettävyyden parantaminen mm. hyödyntämällä uutta kunnossapidon toiminnanohjausjärjestelmää.
- Henkilöstön kouluttaminen ja toimintojen kehittäminen.
- Henkilöstön varallaolukuormitusta eli työsidonaisuutta vähennetään käyttämällä varallaolojärjestelmässä ulkopuolisia henkilöitä (tilapalvelun kiinteistöhoitaja ja urakoitsija).

6.3 Virtain Yrityspalvelu Oy

Virtain Yrityspalvelu Oy toimii vuokraten teollisuustiloja yrityksille. Hallitus koostuu neljästä jäsenestä ilman varajäseniä. Virtain Yrityspalvelu Oy:n toimitusjohtajana toimi välillä 1.1.2018-17.8.2018 kaupunginjohtaja. 17.8.2018 pidetyssä Virtain Yrityspalvelun hallituksen kokouksessa toimitusjohtajaksi valittiin yhtiökokouksen antaman ohjeen mukaan elinkeinopäällikkö.

Yhtiöllä on omistuksessaan seitsemän vuokrattavaa kiinteistöä, joista suurin osa on vuokralla tuotannollisessa toiminnassa. Vuoden 2016 alusta alkaen kaupungin omistamat teollisuuskiinteistöt on välivuokrattu Virtain Yrityspalvelu Oy:lle, joka hoitaa vuokraamisen kaupungin puolesta. Viime vuosina yhtiön talous on kehittynyt myönteisesti ja yhtiö on tehnyt vuosittain positiivisen tuloksen, myös vuonna 2018 yhtiön tulos on muodostumassa positiiviseksi. Yhtiön tilat ovat pääosin vuokrattuna. Talousarviotavoitteena on säilyttää vuokrausaste sekä taloudellinen kehitys vähintään nykytasolla

6.4 Kiinteistö Oy Virtain Vuokratatolot

Kiinteistö Oy Virtain Vuokratatoloilla on yhteensä 284 huoneistoa kuudessatoista kiinteistössä. Vuokrausaste on pysynyt edellisvuoden tasolla ollen noin 83 %.

Vuokrankorotuksista vuodelle 2019 ei ole päätetty. Talousarviossa ennakoidut kustannusten nousut ovat maltillisia. Kaukolämmön hinta ei nouse vuonna 2019. Tulostavoitteena vuodelle 2019 on ylijäämäinen tulos. Huoneistoremontit tullaan edelleen toteuttamaan tulorahoituksella.

Louhenkatu 6:een rakennetaan uusi kehitysvammaisten asuntola ARA-kohteena. Syksyllä 2018 valmiusaste on noin 50 % ja rakennus on valmistumassa keväällä 2019. Uuden talon toteuttajana on Kiinteistö Oy Virtain Vuokratatolot. Nykyinen Louhenkatu 4:ssä sijaitseva rivitalo on käytössä uuden rakennuksen valmistumiseen saakka.

Virtain kaupungin omistuksessa olevien ja Kiinteistö Oy Virtain Vuokratatoloiden talokantaa kehitetään yhtenä kokonaisuutena, jolla pyritään yhtenäistämään käytäntöjä sekä sopeuttamaan asuntotarjontaa kysyntää vastaavaksi.

6.4.1 Linjatiet 1 ja Linjatiet 5

Linjatiet 1 ja 5 vuokrataso pidetään ennallaan. Vuokraustilanne on kummassakin hyvä. Käyttöaste syksyllä 2018 oli 75 % Linjatiet 1 ja 100 % Linjatiet 5. Vuodelle 2018 näihin taloihin on budjetin mukaan laskettu noin 3 000 euron positiivinen tulos ilman laskennallisia korkoja

Kaikista kohteista tehdään evl:n mukaiset maksimipoistot.

6.5 Kiinteistö Oy Virtain Opiskelija-asuntolat

Kiinteistö Oy Virtain Opiskelija-asuntolat muodostuvat kolmesta talosta, A, B ja C. Vuonna 2015 B-talo muutettiin ikääntyneiden päivätoiminnan käyttöön sekä kotihoidon tiloiksi. Opiskelija-asuntoloiden suhteen vuosi 2018 on ollut edelleen taloudellisesti vaikea. Tuotot eivät riitä vuonna 2018 kulujen kattamiseen ja tilikauden tulos vaipuu negatiiviseksi. Vaikka B-talon osalta koti- ja vanhustyö maksaa vuokraa koko talosta, kahden muun talon käyttöasteen

heikko tilanne vie myös vuoden 2018 tappiolliseksi. Yhtiön oma pääoma on negatiivinen, mistä on tehty osakeyhtiölain mukainen ilmoitus kaupparekisteriin. Vuokratasoa on alennettu elokuun 2017 alusta alkaen, mutta se ei ole toistaiseksi tuonut toivottua lisäystä käyttöasteeseen.

Opiskelijoiden määrän väheneminen viime vuosina on johtanut siihen, että tarjontaa on selvästi kysyntää enemmän. Vuonna 2019 Virroilla jatketaan runsasta ja monipuolista tapahtumatarjontaa. Virtain keskustassa haaste on majoituspaikkojen vähäisyys. Kesähotellitoiminta on jatkunut kesän 2017 ja sopimus kesähotellitoiminnasta on voimassa vuoteen 2021 saakka. Kesähotelli Domus tarjoaa matkailijoille majoitustilaa Virtain keskustassa opiskelija-asuntoloiden tiloissa kesäaikaan. Toiminta täydentää ja tukee opiskelija-asuntoloiden talviaikaista käyttöä sekä lisäksi auttaa ylläpitämään opiskelija-asuntoloita hyvässä kunnossa. Jatkossa asuntoja pyritään vuokraamaan opiskelijoiden lisäksi enemmän myös muille asuntoa tarvitseville. Asunnot soveltuvat hyvin erityisesti lyhytaikaisempaan asunnon tarpeeseen.

Kiinteistö Oy Virtain opiskelija-asuntolat on ajautunut taloudellisiin vaikeuksiin opiskelija-asuntolan haasteellisen tilanteen vuoksi. Toimintavaihtoehtoja on kartoitettu yhdessä kaupungin ja yhtiön hallinnon kanssa sekä neuvoteltu Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksen sekä Valtiokonttorin kanssa eri vaihtoehtoista. Vaihtoehtoina on mm. yhtiön rakennusten myynti tai toiminnan muuttaminen kokonaan tai osittain muuhun käyttötarkoitukseen. Talousarviovuoden 2019 aikana tulee ryhtyä toimenpiteisiin järjestelyjen toteuttamiseksi.

6.6 Kiinteistö Oy Tyrkönrivi

Kiinteistö Oy Tyrkönrivi on ollut myynnissä, mutta sen myynnissä ei onnistuttu. Kaupunki antoi korotonta velkaa 103 000 euroa Kuntarahoituksen lainan maksamiseen, joka piti maksaa takaisin myynnin onnistuttua. Velkakirjan ehdot on uusittu. Kiinteistön vuokrausaste on ollut alhainen ja talousarviovuoden aikana tulee selvittää eri vaihtoehtot yhtiön kiinteistön kehittämiseksi.

6.7 Kiinteistö Oy Virtain Veteraanit

Kiinteistö Oy Virtain Veteraanit hallinnoi 15 huoneistoa.

Keskimääräistä neliövuokraa korotetaan 0,20 €/kk 1.1.2019 alkaen. Tämän jälkeen keskimääräinen neliövuokra on 7,70 €/kk. Remontoitujen huoneistojen osalta on päätetty, että neliövuokra on korkeampi, mikäli vuokralaiseksi valitaan ei-sotaveteraaneja tai heidän puolisoitaan.

Korjaukset on tehty tulo-rahoituksella. Kiinteistö Oy Virtain Veteraanien taloudellinen tilanne on hyvä. Yhtiön tulee säilyttää taloustilanne hyvällä nykytasolla.

6.8 Virtain Jäähalli Oy

Kaupunki omistaa Virtain Jäähalli Oy:stä 62,8 % tavoitteenaan turvata edellytykset aktiiviseen harrastustoimintaan. Virtain Jäähalli Oy:lle asetettuna tulostavoitteena on selviytyä käyttömenoista sekä lainojen lyhennyksistä omalla tulo-rahoituksella. Yhteistyö- ja avustussopimus kaupungin ja yhtiön välillä on tarkastettu vuonna 2012.

Kylmälaitehankinta kilpailutettiin vuoden 2015 aikana uusittuja EU-säännöksiä vastaavaksi. Kylmälaitteet uusittiin vuonna 2015, mikä on tuonut säästöjä energiakuluissa. Lähivuosien näkymissä ei ole merkittäviä investointitarpeita.

Yhtiön tilinpäätökset 2015 - 2017 ovat olleet lievästi tappiollisia, mutta yhtiö on kyennyt selviytymään käyttömenoista ja lainanhoitokuluista tulo-rahoituksella. Vuosi 2018 on painumassa lievästi tappiolliseksi maksullisten tuntien vähenemisen sekä kasvaneiden menojen johdosta.

Vuoden 2018 toiminnallisena tavoitteena on edelleen myydä 1 100 maksullista tuntia (vuonna 2017 1 100 maksullista tuntia), sekä turvata kouluille sopimuksen mukaiset 400 tuntia. Mikäli tuntiavoitteeseen ei päästä, on toimintaa

sopeutettava. Yhtiön toiminta on tarkoitus kytkeä vuonna 2019 tiiviimmin kaupungin liikuntatoimen yhteyteen, jolloin resurssien käyttö on tehokkaampaa. Tällä pyritään myös sopeuttamaan jäähalliyhtiön toimintaa kysyntää vastaavaksi.

Talousarviovuonna maksullisen jääajan myynnin tulee säilyä vähintään nykytasolla ja vuoden 2019 tulostavoitteena on vähintään 0-tulos.

6.9 Osakkuusyhteisöt

Kaupungin osakkuusyhtiöt ovat Kiinteistö Oy Virtain Virastotalo (omistus 25,40 %), Koillis-Satakunnan Sähkö Oy (omistus 41,2 %), Kiinteistö Oy Illansuu (omistus 39 %) ja Kiinteistö Oy Kanttorinrinne (omistus 39 %).

Koillis-Satakunnan Sähkö Oy on osakkuusyhteisöistä merkittävin. Omistusta on edelleen keskitetty kuntiin, joilla on kiinnostusta kehittää yhtiön toimintaa. Yhtiön maksaman osingon taso on pysynyt vakaana. Vuonna 2018 osinko kaupungille oli 189.436,50 euroa.

6.10 Liikelaitos Marttinen

Liikelaitos Marttinen on Marttisen saaren kulttuurihistoriallisesti arvokkaassa ympäristössä toimiva nuoriso- ja matkailukeskus. Keskusten toiminta on pääosin suunnattu nuorille. Marttisen ensisijaisena tehtävänä on toimia nuorisolain (1285/2016) mukaisena valtionapukelpoisena nuorisokeskuksena ja toteuttaa nuorisokeskuksille lainsäädännössä (nuorisolaki sekä asetus nuorisotyöstä ja –politiikasta 211/2017) määritellyjä tavoitteita ja tehtäviä.

Keskusten pääasiallisena nuorisotyön ympärivuotisena tehtävänä on tarjota nuorille ohjattua seikkailu-, luonto-, ympäristö-, kulttuuri- tai leiritoimintaa. Nuorisokeskuksen nuorisotyö edistää nuorten kansainvälistymistä ja kestävä kehitystä. Keskusten nuorisotoiminta on yleishyödyllistä ja keskuksen mahdollinen ylijäämä käytetään nuorisotyön kehittämiseen sekä nuorisotyön käytössä olevien infrastruktuurien ylläpitoon ja kehittämiseen. Nuorisotoiminnan menoihin saadaan valtionavustusta opetus- ja kulttuuriministeriöltä.

Marttinen tuottaa myös Virtain kaupungin nuorisotoimen palvelut kaupungin siihen tarkoitukseen myöntämällä avustuksella.

Marttisen kokous- ja juhlatalotoiminta (elinkeinotoiminta) tukee keskuksen nuorisotoimintaa. Elinkeinotoiminta on eriytetty keskuksen kirjanpidossa.

Erillinen tulosalue on myös Perinnekylä, perinnepohjainen kulttuurimatkailualue, jossa on kolme museota sekä noin 30 muuta museaalisesti ja paikallishistoriallisesti arvokasta rakennusta. Osa rakennuksista on vuokrattu matkailua palvelevan yritystoiminnan käyttöön. Kaupunki avustaa Perinnekylään toimintaa.

Talousarviovuosi 2019

Vuoden 2019 käyttöpäivät muodostuvat edelleen perusnuorisotoiminnasta (leirikoulut, rippileirit, järjestöjen leirit, muu nuorisotoiminta). Sosiaalinen nuorisotyö (Nuotta –valmennus) täydentää palveluvalikoimaa. Nuorten kansainvälistymistä edistävää toimintaa sekä keskuksen alueellista merkitystä vahvistetaan vuoden 2019 aikana

	TP2016	TP2017	TA2018	TA2019	Muutos TA2018/TA2019 %
Käyttöpäivät	26 048	25 745	30 000	30 000	0 %

Liikelaitos Marttiselle on asetettu 11 000 € ylijäämäinen tulostavoite vuodelle 2019. Marttinen on toiminut liikelaitoksena 1.1.2006 alkaen. Talousarviossa huomioidaan Marttisen sitovat toiminnalliset tavoitteet, mutta talousarvion hyväksyy Marttisen johtokunta, ja se ei sisälly kaupungin omaan talousarvioon. Tämän hetken luonnos Marttisen talousarviosta on suositusten mukaisesti talousarvion liitteenä.

7 KÄYTTÖTALOUSOSA

Kaupunginvaltuuston hyväksymä talousarvio on muita kaupungin toimielimiä sitova toimintaohje. Kaupunginvaltuuston päättämät tehtävät, sitovat tavoitteet ja niiden toteuttamiseen myönnetyt määrärahat ovat muutettavissa sitovuustasoltaan vain kaupunginvaltuuston päätöksellä. Muut tavoitteet ovat toimielimen toimintaa ohjaavia talousarviovuoden tehtäväkokonaisuuksia sitovaan tavoitteeseen pääsemiseksi.

Käyttötalouden sitova määräraha tulosaluekohtaisesti on toimintamenojen ja toimintatulojen erotus, toimintakate. Lautakunta tai johtokunta voi tehdä muutoksia menomäärärahaan ja tuloarvioon, mikäli niiden erotus, toimintakate pysyy samana. Ensin on esitetty yhteenveto lautakuntakohtaisista määrärahoista. Lautakuntakohtaisissa esiteltyissä sitova määräraha on selkeyden vuoksi tummennettu toimielimittäin.

Kuntalaki edellyttää kunnan toiminnalta tavoitteellisuutta ja suunnitelmallisuutta. Valtuuston ja kunnan muiden toimielinten on talousarviossa ja -suunnitelmassa sekä niihin perustuvissa käyttösuunnitelmissa ja erillisbudjeteissa hyväksyttävä toimintaa ja taloutta koskevat tavoitteet. Laissa tai sen perusteluissa ei ole tarkemmin määritelty perusteita, joilla jaottelu toiminnallisiin ja taloudellisiin tavoitteisiin tehdään. Toiminnallinen tavoite liittyy nimensä mukaisesti toimintaprosessin ohjaamiseen ja taloudellisilla tavoitteilla ohjataan kunnan tulo- ja pääomarahoitusta sekä resurssien jakoa.

Kaupunginvaltuusto on 19.2.2018 hyväksynyt Virtain kaupungin konsernistrategian vuosille 2018–2021 ”Onnistu Virroilla – Tiekartta tulevaisuuteen”.

Uudessa konsernistrategiassa koko kaupungin toiminnalle on asetettu seuraavat tavoitteet:

1. Kivijalka Henkilöstö
2. Kivijalka Talous
3. Onnistuva Virrat
4. Kumppanien kanssa vahva Virrat
5. Vastuullinen Virrat
6. Uudistuva Virrat

Talousarviovuoden toiminnallisten tavoitteiden laadinnan lähtökohtana ovat konsernistrategian yhteiset kivijalat ja tavoitteet.

Aiempiin talousarviovuosiin verrattuna toiminnallisia tavoitteita on tarkennettu. Lisäksi tavoitteita on pyritty asettamaan siten, että niiden toteutumisen mittaaminen olisi mahdollisimman yksiselitteistä ja luotettavaa.

KÄYTTÖTALOUS, YHTEENVETO

KAUPUNGINVALTUUSTO	TA2018	TA2019
TOIMINTATULOT	0	0
TOIMINTAMENOT	-96 256	-93 232
TOIMINTAKATE	-96 256	-93 232
TARKASTUSLAUTAKUNTA	TA2018	TA2019
TOIMINTATULOT	0	0
TOIMINTAMENOT	-26 243	-26 373
TOIMINTAKATE	-26 243	-26 373
KESKUSVAALILAUTAKUNTA	TA2018	TA2019
TOIMINTATULOT	36 540	24600
TOIMINTAMENOT	-48 516	-34 808
TOIMINTAKATE	-11 976	-10 208
KAUPUNGINHALLITUS	TA2018	TA2019
TOIMINTATULOT	1 999 323	2 029 463
TOIMINTAMENOT	-3 769 722	-3 964 404
TOIMINTAKATE	-1 770 399	-1 934 941
SIVISTYSLAUTAKUNTA	TA2018	TA2019
TOIMINTATULOT	806 059	749 846
TOIMINTAMENOT	-11 723 231	-12 119 142
TOIMINTAKATE	-10 917 172	-11 369 296
MERIKANTO-OPISTO	TA2018	TA2019
TOIMINTATULOT	435 560	442 550
TOIMINTAMENOT	-1 350 204	-1 399 761
TOIMINTAKATE	-914 644	-957 211
PERUSTURVALAUTAKUNTA	TA2018	TA2019
TOIMINTATULOT	26 621 987	27 350 093
TOIMINTAMENOT	-53 060 061	-55 038 388
TOIMINTAKATE	-26 438 074	-27 688 295
TEKNISTEN PALVELUIDEN LAUTAKUNTA	TA2018	TA2019
TOIMINTATULOT	7 010 781	7 632 250
TOIMINTAMENOT	-8 868 202	-8 808 158
TOIMINTAKATE	-1 857 421	-1 175 908
VIRTAIN KAUPUNKI YHTEENSÄ	TA2018	TA2019
TOIMINTATULOT	36 910 250	38 228 802
TOIMINTAMENOT	-78 942 435	-81 484 266
TOIMINTAKATE	-42 032 185	-43 255 464

7.1 KAUPUNGINVALTUUSTO

Kaupungin ylintä päätäntävaltaa kaupungin toiminnassa käyttää asukkaiden valitsema kaupunginvaltuusto. Valtuusto valitaan neljäksi vuodeksi kerrallaan neljän vuoden välien järjestettävillä kuntavaaleilla. Uusi valtuustokausi käynnistyi 1.6.2017. Virtain kaupunginvaltuustossa on kaudella 2017–2021 yhteensä 27 valtuutettua, joiden määrä on kuntalaissa sidottu kaupungin asukaslukuun.

Kaupunginvaltuusto vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta sekä käyttää kunnan päätösvaltaa. Kaupunginvaltuuston tehtävät on määrätty kuntalain 14 §:ssä. Sen mukaan valtuusto päättää:

- 1) kuntastrategiasta;
- 2) hallintosäännöstä;
- 3) talousarviosta ja taloussuunnitelmasta;
- 4) omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta;
- 5) liikelaitokselle asetettavista toiminnan ja talouden tavoitteista;
- 6) varallisuuden hoidon ja sijoitustoiminnan perusteista;
- 7) sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista;
- 8) palveluista ja muista suoritteista perittävien maksujen yleisistä perusteista;
- 9) takaussitoumuksen tai muun vakuuden antamisesta toisen velasta;
- 10) jäsenten valitsemisesta toimielimiin, jollei jäljempänä toisin säädetä;
- 11) luottamushenkilöiden taloudellisten etuuksien perusteista;
- 12) tilintarkastajien valitsemisesta;
- 13) tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapaudesta;
- 14) muista valtuuston päätettäviksi säädettyistä ja määrättyistä asioista.

Talousarviovuodelle on budjetoitu kaupunginvaltuuston toiminnasta aiheutuvat menot. Kaupunginvaltuuston määrärahoista maksetaan mm. valtuutettujen kokouspalkkiot, tilojen käytöstä aiheutuvat vuokrat sekä mahdolliset valtuuston koulutus- ja seminaarikustannukset. Talousarvio 2019 on hieman alhaisempi kuin vuonna 2018 johtuen vuonna 2018 toteutetuista kalustohankinnoista. Kaupunginvaltuustolla ei ole tuloja.

Taloudelliset tavoitteet

KAUPUNGINVALTUUSTO	TP2017	TA2018	TA2019	Muutos 18/19%	TS2020	TS2021
TOIMINTATULOT	904					
TOIMINTAMENOT	-81 780	-96 256	-93 232	-3,1 %	-93 300	-93 300
TOIMINTAKATE	-80 876	-96 256	-93 232	-3,1 %	-93 300	-93 300

7.2 KESKUSVAALILAUTAKUNTA

Keskusvaalilautakunta on lakisääteinen toimielin, jonka tulee toteuttaa sille vaalilaissa määritellyt tehtävät. Keskusvaalilautakunta vastaa valtiollisten vaalien, kuntavaalien ja kansanäänestysten järjestämisestä.

Vuonna 2019 järjestetään eduskuntavaalit ja europarlamenttivaalit sekä mahdollisesti maakuntavaalit. Vuoden 2019 eduskuntavaalien vaalipäivä on sunnuntai 14.4.2019 ja europarlamenttivaalien vaalipäivä Suomessa on sunnuntai 26.5.2019.

Pääministerin 27.6.2018 antaman ilmoituksen mukaan hallituksen tavoitteena on, että ensimmäiset maakuntavaalit voitaisiin pitää toukokuussa 2019. Tällöin lakien tulisi olla voimassa noin puolta vuotta ennen. Hallituksen 17.8.2018 eduskunnalle antaman vastineen mukaan maakuntavaalit on tarkoitus toimittaa europarlamenttivaalien yhteydessä eli sunnuntaina 26.5.2019. On kuitenkin todennäköistä, että maakuntavaalit siirtyvät myöhempään ajankohtaan vuonna 2019. Vuodesta 2021 lukien maakuntavaalit on tarkoitus toimittaa samanaikaisesti kuntavaalien kanssa.

Vuonna 2020 ei tämänhetkisen tiedon mukaan ole säännönmukaisia vaaleja. Vuonna 2021 toimitetaan kuntavaalit sekä mahdollisesti maakuntavaalit.

Vaalien valmistelutöistä sekä ennakoäänestyksen ja varsinaisen vaalipäivän järjestelyistä vastaa keskusvaalilautakunta. Käytännön toimintaa hoidetaan kaupunginkansliassa. Valtio korvaa valtiollisissa vaaleissa osan kuntien vaalikustannuksista lukuun ottamatta kuntavaaleja, joiden järjestämisestä valtio ei maksa korvausta kunnille. Maakunta vastaisi maakuntavaalilautakunnan toiminnasta aiheutuvista kustannuksista. Kunnat vastaisivat nykyiseen tapaan kuntien vaaliviranomaisten toiminnasta aiheutuvista kustannuksista.

Taloudelliset tavoitteet

KESKUSVAALILAUTAKUNTA	TP2017	TA2018	TA2019	Muutos 18/19%	TS2020	TS2021
TOIMINTATULOT	0	36 540	24 600	-32,7 %		0
TOIMINTAMENOT	-20 734	-48 516	-34 808	-28,3 %		-21 000
TOIMINTAKATE	-20 734	-11 976	-10 208	-14,8 %	0	-21 000

7.3 TARKASTUSLAUTAKUNTA

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on kuntalain 121 §:n mukaan

- 1) valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat;
- 2) arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla;
- 3) arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää;
- 4) huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta;
- 5) valvoa sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi;
- 6) valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

Arviointi- ja tarkastustoiminnan tavoitteena on varmistaa kaupunkikonsernin toiminnan tarkoituksenmukaisuus ja tuloksellisuus sekä kuntalaisten etujen toteutuminen.

Kaupunginhallituksen sijaan tarkastuslautakunta valmistelee suoraan valtuuston päätettäväksi hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat, kuten ehdotuksen tilintarkastajan valinnasta. Kuntalain 122.3 § momentti säätelee sitä, että tilintarkastusyhteisö voidaan valita kerrallaan enintään kuuden tilikauden hallinnon ja talouden tarkastamista varten. Tarkastuslautakunnan tehtävänä on valvoa tilintarkastussopimuksen noudattamista ja tehdä valtuustolle ehdotus tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapauden myöntämisestä tilivelvollisille, ottaen huomioon tilintarkastajan tilintarkastuskertomuksessa antamat lausunnot.

Kuntalain 1.6.2017 uudistuksen myötä myös arviointia koskeviin tehtäviin tuli muutoksia. Sen lisäksi, että tarkastuslautakunnat arvioivat valtuuston talousarvioiden toteutumista kunnan ja kuntakonsernien asettamien toimintojen ja talouden toteutumien osalta, lautakunta arvioi myös sitä antaako toimintakertomuksessa esitetty selvitys riittävät

tiedot valtuuston asettamien tavoitteiden toteutumisesta, ja siitä onko toteuttaminen ollut tuloksellista ja tarkoituksenmukaista. Tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä.

Tarkastuslautakunnan vuoden 2019 talousarvio on vuoden 2018 tasolla. Tarkastuslautakunnalla ei ole tuloja.

Taloudelliset tavoitteet

TARKASTUSLAUTAKUNTA	TP2017	TA2018	TA2019	Muutos 18/19%	TS2020	TS2021
TOIMINTATULOT						
TOIMINTAMENOT	-25 071	-26 243	-26 373	0,5 %	-26 300	-26 300
TOIMINTAKATE	-25 071	-26 243	-26 373	0,5 %	-26 300	-26 300

7.4 KAUPUNGINHALLITUS

Kaupunginhallitus johtaa, ohjaa ja koordinoi kaupungin päätöksentekoa, organisaation ja palveluiden suunnittelua ja kehittämistä sekä taloutta siten, että kaupunki kehittyy kaupungin toiminta-ajatuksen ja valtuuston määrittelemien tavoitteiden mukaisesti. Kaupunginhallitus jakautuu kahteen tulosalueeseen hallitukseen sekä hallintoon ja talouteen.

Hallituksen alaiseen toimintaan kuuluvat kaupungin elinkeinopolitiikka, työllistäminen, kehittämistoiminta ja henkilöstöhallinto, hallituksen myöntämät avustukset ja kaavoitus. Hallinnon ja talouden tulosalueen muodostavat kaupunginkanslia, taloushallinto, monistamo ja tietohallinto.

Henkilöstön määrä ja muutokset suunnitelmakaudella

Tulosalue	Henkilöstö 31.12.2017	Henkilöstö 31.12.2018	Muutokset 2018
Hallitus (ilman työllistettyjä)	9,5	11,5	+ 2*
Hallinto ja talous (31.12.2018: kanslia 4, rahatoimisto 10, tietohallinto 4, monistamo 1)	19	19	0
Yhteensä	27,5	31,5	+2

Muutokset talousarviovuonna:

* Määräaikainen hanketyöntekijä Elinvoimaa lähiruoasta hankkeeseen 1.1. – 31.12.2018, työpajoille vakinaistettu kaksi henkilöä, jotka aiemmin sisältyivät työllistettyihin

*** Rahatoimen kirjanpidon taloussihteeri (puoli vuotta tai 50 % työaika)

Taloudelliset tavoitteet

KAUPUNGINHALLITUS	TP2017	TA2018	TA2019	Muutos 18/19%	TS2020	TS2021
TOIMINTATULOT	2 382 462	1 999 323	2 029 463	1,5 %	2 010 000	2 010 000
TOIMINTAMENOT	-4 291 374	-3 769 722	-3 964 404	5,2 %	-3 980 000	-3 980 000
TOIMINTAKATE	-1 908 911	-1 770 399	-1 934 941	9,3 %	-1 770 399	-1 770 399
Poistot	-638 098	-677 192	-642 227	-5,2 %	-676 770	-648 385
Yli-/alijäämä	-2 547 009	-2 447 591	-2 577 168	5,3 %	-2 447 169	-2 418 784

Konsernistrategiassa koko kaupungin toiminnalle on vahvistettu seuraavat tavoitteet:

1. Kivijalka Henkilöstö
2. Kivijalka Talous
3. Onnistuva Virrat
4. Kumppanien kanssa vahva Virrat
5. Vastuullinen Virrat
6. Uudistuva Virrat

Näistä johdetut sitovat kaupunginhallituksen tavoitteet ja niihin liittyvät toimenpiteet vuodelle 2019 ovat:

Strateginen tavoite	Tavoite/Toimenpide	Mittarit/Tavoitetaso
Kivijalkana Henkilöstö	Johdonmukainen ja avoin henkilöstöpolitiikka	Rekrytointiohjeet hyväksytyt Kunta10-tulokset: Sairauspoissaolot: vähemmän kuin edellisessä Kunta 10-kyselyssä koko konsernintasolla Yhteenveto johtamisen mittareista, tavoite 50 Kehityskeskustelujen käyminen, tavoite 100 %
	Työpaikan ilmapiirin, me-hengen, oma-aloitteisuuden kehittäminen, sisäisen viestinnän parantaminen ja hyvä asiakaspalvelu	Kunta10-tulokset: Työpaikan ilmapiiri tavoite 3,8 Henkilöstösuunnitelman päivittäminen: tavoite-aikataulu 31.5.2019 mennessä Intra uusittu ja otettu käyttöön vuonna 2019
Kivijalkana talous	Konserniohjauksen ja konsernirakenteen kehittäminen	Jäähalliyhtiön rakenteellisten järjestelyiden toteutus 1.1.2019 mennessä Opiskelija-asuntoloiden rakenteellisten järjestelyiden toteutus, toimintamalli päätettävä helmikuun 2019 loppuun mennessä. Konserniohjeen päivittäminen tarvittaessa
	Käyttämöjen hallinta	Käyttämömenot / asukas, tavoite 7500 euroa/asukas Talouden tasapainottamisohjelman esittäminen kaupunginhallitukselle 28.2.2019 mennessä ja toteutus vuoden 2019 osalta

Onnistuva Virrat	Imagon vahvistaminen	Markkinointi- ja viestintäsuunnitelman hyväksyminen, vastuuttaminen, toteuttaminen ja seuranta Rekrytoitu markkinointi- ja yrityskoordinaattori
	Kaupungin elinvoimaisuuden kehittäminen	Puttosenkulman kaavan hyväksyminen Marttisen alueen kokonaissuunnitelma Rakennusjärjestyksen päivittäminen ja hyväksyminen, tavoite 30.4.2019 mennessä
Kumppanien kanssa vahva Virrat	Toimimme linkkinä oppilaitosten ja työntekijöiden välillä kehittääksemme paikallista koulutustarjontaa	Koulutusalojen määrä Virtain toimipisteessä -Tavoite 4 linjaa, jotka vastaavat paikallista työvoiman kysyntää. Yhteiset koulutukset ja kehittämistoimenpiteet sidosryhmien kanssa
	Sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämisen turvaaminen riippumatta yhteistointialueen tulevaisuudesta	Tiivis yhteistyö maakunnan kanssa tietojen siirrossa ja palvelujen uuden organisoinnin valmistelussa
Vastuullinen Virrat	Huolehdimme lähipalveluista myös häiriötilanteissa	Kunnan valmiussuunnitelma päivitetään vuoden 2019 aikana
	Työllisyydestä huolehtiminen	Työttömyys prosentti alle 8% Nuorisotakuun toteutuminen: tavoite alle 25-vuotiaiden työttömien määrä alle 15
	Huolehdimme kuntalaisten kuulemisesta	Luomme uuden toimintamallin kuntalaisten kuulemiseen Tilaisuuksien ja/tai kuntalaiskyselyjen määrä - Tavoite 5 / vuosi
Uudistuva Virrat	Maakuntatason uudistuksissa vaikuttaminen	Osallistuminen maakuntauudistuksen valmisteluun, mittarina valmistelun tulosten raportointi
	Palvelujen digitalisointi	Valitaan kohteet, joissa digitalisaatio otetaan käyttöön.

7.4.1 Hallituksen tulosalue

Hallituksen alaiseen toimintaan kuuluvat kaupungin elinkeinopolitiikka ja hankkeet, työllistäminen, hallituksen myöntämät avustukset ja kaavoitus. Elinkeino toiminnan pääpainopisteitä ovat hyväksytyt elinkeinostrategian mukaisesti kunnan imagon parantaminen, kunnan markkinoinnin edistäminen sekä logistiikka-alueen muodostaminen.

Lakisääteiset maaseutuelinkeinoviranomaispalvelut tuottaa Keuruun kaupunki isäntäkuntamallilla.

Työllistämisen ja työpajatoiminnan tehtävänä on tukea työmarkkinoille sijoittumista ja huolehtia pitkään työttöminä olleiden henkilöiden aktivoitaisuunnitelmien laatimisesta tai työllistää heidät. Työllistämiseen kuuluu palkkatukityöllistäminen, kuntouttava työtoiminta, etsivä nuorisotyö ja kaupungin työpajat muodostavat yhtenäisen kokonaisuuden.

Talousarviovuosi 2019

Talousarviovuonna kaupunginhallitus tulee tehostaa edelleen konserniyhtiöiden ohjausta. Kaupungin tytäryhtiön Kiinteistö Oy Virtain opiskelija-asuntoloiden taloudellinen tilanne on heikko ja kaupunki on joutunut avustamaan yhtiötä merkittävästi vuosina 2016, 2017 ja 2018 sekä joutuu avustamaan merkittävästi myös vuonna 2019, jos ei uutta toimintamallia toiminnalle löydy. Talousarviovuoden aikana tulee ratkaista miten yhtiön toimintaa tervehdytetään, sekä ryhtyä tervehdyttämisuunnitelman mukaisiin toimenpiteisiin.

Talousarviovuoden tavoitteisiin kuuluu lisäksi keskeisten rekrytointien toteuttaminen onnistuneesti, sote-palveluiden ohjaaminen kohti tulevaa maakuntaa, talouden tervehdyttämishjelman toimeenpanosta huolehtiminen sekä Marttisen alueen kokonaissuunnitelman laatiminen. Vuonna 2019 vauvaraha nostetaan 300 eurosta 400 euroon. Vapaa-ajanasukkaiden osallistamisen uudistaminen muuttamalla toiminta yhdistysmuotoon.

Taloudelliset tavoitteet

HALLITUS	TP2017	TA2018	TA2019	Muutos 18/19%	TS2020	TS2021
TOIMINTATULOT	1 532 150	1 189 855	1 189 720	0,0 %	1 180 000	1 180 000
TOIMINTAMENOT	-3 098 898	-2 540 856	-2 643 030	4,0 %	-2 650 000	-2 650 000
TOIMINTAKATE	-1 566 748	-1 351 001	-1 453 310	7,6 %	-1 351 001	-1 351 001
Poistot	-604 642	-647 179	-585 457	-9,5 %	-620 000	-620 000
Yli-/alijäämä	-2 171 390	-1 998 180	-2 038 767	2,0 %	-1 998 180	-1 998 180

7.4.2 Hallinnon ja talouden tulosalue

Hallinnon ja talouden tulosalue vastaa talous- ja tietohallinnonpalveluista, asianhallinnan toimivuudesta sekä kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston valmistelu- ja toimeenpanotehtävistä.

Kaupunginkanslia vastaa kaupungin asianhallinnan toimivuudesta sekä hallinnon valmistelusta, joista keskeisimpinä tehtävinä ovat kaupungin kirjaamoon ja asiakaspalvelupisteen ylläpitäminen, kaupunginhallituksen ja -valtuuston valmistelu- ja toimeenpanotehtävät sekä vaalien järjestäminen keskusvaalilautakunnan ohjauksessa. Talousarviovuoden alussa käynnistyy yhteispalvelu-/asiointipiste, jossa ovat mukana Kelan ja Te-toimiston palvelujen asiakaspalvelu.

Tietohallinto johtaa, koordinoi ja kehittää koko kaupungin tietohallintoa sekä järjestää itse tai ostopalveluna kaikille asiakkailleen määriteltyjä ICT-palveluja. Lisäksi tietohallinto tuottaa ICT-palvelut myös Ruoveden kunnalle kuntalain mukaisena yhteistoimintana, jonka tarkoituksena on tehostaa yhteistyötä ja alentaa tietohallinnon kustannuksia yhteisillä hankinnoilla ja investoinneilla.

Taloushallinto vastaa kaupungin taloushallinnon tehtäväalueesta sisältäen palkanlaskennan, maksuliikenteen ja kirjanpidon. Taloushallinto vastaa mm. talousarvion ja tilinpäätöksen valmistelusta sekä kustannuslaskennan ja raportoinnin kehittämisestä.

Talousarviovuosi 2019

Sisäisen palvelukeskuksen talousarviovuoden toiminnallisia tavoitteita ovat jatkuvasti asianhallinnan ja tiedonohjauksen kehittäminen, talousosaamisen lisääminen kaikilla kaupungin osastoilla sekä kustannuslaskennan kehittäminen. Talousarviovuoden tavoitteena on käynnistää yhteispalvelu-/asiointipisteen toiminta onnistuneesti, vaalien toimittaminen ja loppuvuonna 2018 hyväksyttäväksi tulevien tietosuoja- ja tietoturvapoliittikan jalkauttaminen.

Taloudelliset tavoitteet

HALLINTO JA TALOUS	TP2017	TA2018	TA2019	Muutos 18/19%	TS2020	TS2021
TOIMINTATULOT	850 312	809 468	839 743	3,7 %	830 000	830 000
TOIMINTAMENOT	-1 192 475	-1 228 866	-1 321 374	7,5 %	-1 330 000	-1 330 000
TOIMINTAKATE	-342 163	-419 398	-481 631	14,8 %	-500 000	-500 000
Poistot	-33 457	-30 013	-56 770	89,2 %	-56 770	-28 385
Yli-/alijäämä	-375 620	-449 411	-538 401	19,8 %	-556 770	-528 385

Kaupunginhallituksen alaisen toiminnan tunnusluvut

	TP2014	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TA 2019
Kaupunginvaltuuston kokousasioiden määrä	72	84	76	108	100
Äänestysten määrä kaupunginvaltuustossa	5	5	3	5	
Pöydälle jätettyjen (valmisteluun palautettujen) asioiden määrä kaupunginvaltuustossa	0	2	0	0	0
Kaupunginhallituksen kokousasioiden määrä	387	429	382	445	400
Äänestysten määrä kaupunginhallituksessa	4	4	4	3	
Pöydälle jätettyjen (valmisteluun palautettujen) asioiden määrä kaupunginhallituksessa	19	15	3	11*	0
Oikaisuvaatimusten määrä	2	1	2	1	0
Tukityöllistettyjen määrä**	56	47	49	61	50
Perustetut uudet yritykset	21	8	18	23	20
Työmarkkinatuen piirissä***	39	31	118	119	
Kuntouttavaan työtoimintaan osallistuneet****	70	66	121	120	

* Viidessä asiassa käyty yleiskeskustelu ja palautettu asia jatkovalmisteluun, kolmessa asiassa palautettu lautakunnalle takaisin valmisteluun

**sisältää myös osaston omalla rahalla palkatut henkilöt, joihin on saatu palkkatukea

*** vuoteen 2015 saakka perusturvan alaisuudessa

7.5 PERUSTURVALAUTAKUNTA

Perustuslain mukaan julkisen vallan on turvattava jokaiselle riittävien sosiaali- ja terveyspalveluiden saatavuus sekä edistettävä väestön terveyttä. Palveluiden tason on oltava sellainen, että se luo jokaiselle ihmiselle edellytykset toimia yhteiskunnan täysivaltaisena jäsenenä. Sosiaali- ja terveyspalvelut kuuluvat kunnan yleiseen järjestämisvelvollisuuteen. Se voi tuottaa sosiaali- ja perusterveydenhuollon palvelut yksin tai muodostaa keskenään kuntayhtymiä. Kunta voi myös ostaa sosiaali- ja terveyspalveluja muilta kunnilta, järjestöiltä tai yksityisiltä palveluntuottajilta. Sairaanhoidopiirit järjestävät erikoissairaanhoidon.

Sosiaalipalveluilla tarkoitetaan kunnallisia sosiaalipalveluja ja niihin sisältyviä tukipalveluja sekä muita toimia, joilla sosiaalihuollon ammattihenkilöt ja muu asiakastyöhön osallistuva henkilöstö edistävät ja ylläpitävät yksilön, perheen ja yhteisön toimintakykyä, sosiaalista hyvinvointia, turvallisuutta ja osallisuutta. Sosiaalityöhön kuuluu myös yleis- ja erityislainsäädännön mukaisten sosiaalihuollon tehtävien ja palvelujen toteuttaminen. Osana hyvinvoinnin edistämistä kunnan tulee järjestää sosiaalihuollon neuvontaa ja ohjausta sekä rakenteellista sosiaalityötä.

Terveyspalvelut kattavat muun muassa erikoissairaanhoidon, perusterveydenhuollon, suun terveydenhuollon ja ympäristöterveydenhuollon. Kuntien selviytymiseksi näiden palveluiden tuottamisesta valtio maksaa kunnille valti-onosuutta. Terveyspalveluiden velvoittamana valtuuston hyväksymä hyvinvointikertomus ja sen painopisteet ja indikaattorit ohjaavat perusturvalautakunnan toimintaa.

Virrat ja Ruovesi muodostavat perusturvan yhteistoiminta-alueen lasten päivähoidon ja ympäristöterveydenhuollon palveluja lukuun ottamatta. Perusturvalautakunta toimii yhteislautakuntana, siten kuin yhteistoimintasopimuksessa on päätetty. Lautakunnan tehtävät ja toimivalta on määritelty Virtain kaupungin hallintosäännössä. Ruoveden palvelut ovat Virtain kaupungin perusturvaosaston järjestämisvastuulla.

Perusturvaosastoa johtaa hyvinvointijohtaja.

Talousarviovuosi 2019

Sosiaali- ja terveydenhuollon lainsäädäntöä uudistetaan ja erityisesti palvelurakenteisiin tulee vaikuttamaan valmisteilla oleva maakunta- ja sote-uudistus, jonka on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2021. Sen tavoitteena on, että sosiaali- ja terveyspalvelut ovat toimiva kokonaisuus, siten että palvelut ja hoitopolut ovat sujuvia ja että asiakas saa palvelunsa tilanteensa mukaan oikea-aikaisesti.

Virtain kaupunki on yhtiöittänyt suuren osan sosiaali- ja terveyspalveluistaan vuoden 2016 maaliskuusta alkaen, minkä jälkeen palveluista on vastannut kaupungin 100 prosenttisesti omistama yhtiö Keiturin Sote Oy. Virtain kaupunki hoitaa sosiaali- ja terveyspalveluihin liittyvät lakisääteiset tehtävät yhteistyössä Keiturin Sote Oy:n kanssa. Viranomaispäätökset ovat kaupungin vastuulla.

Työterveyshuolto on kilpailutettu ja sitä on tuottanut joulukuun 2017 alusta Attendo Oy, jonka vastuulla on ollut myös terveyskeskuksen poliklinikkatoiminta toukokuusta 2017 alkaen.

Suun terveydenhuollon toiminta siirtyy kokonaisuudessaan Keiturin Sote Oy:lle vuoden 2019 alusta. Myös mielen-terveys- ja päihdeasuminen ja niihin liittyvät asumis- ja asumisen tukipalvelut siirtyvät yhtiön vastuulle.

Perusturvalautakunta jakautuu seuraaviin tulosalueisiin: ehkäisevä terveydenhuolto, sairaanhoito, erikoissairaanhoido, hammashuolto, sosiaalityö, kehitysvammahuolto ja koti- ja vanhustyö.

Henkilöstön määrä ja muutokset

Tulosalue	Henkilöstö 20.10.2018 Virrat	Henkilöstö 20.10.2018 Ruovesi	Henkilöstö 20.10.2017 Virrat	Henkilöstö 20.10.2017 Ruovesi
Ehkäisevä terveydenhuolto			4,4	1,7
Hammashuolto	5,7	4,6	4,6	5,7
Hallinto ja sosiaalityö	15,6	4,4	11,7	4,6
Yhteensä	21,3	11,0	20,7	12,0

Taloudelliset tavoitteet

PERUSTURVALAUTA-KUNTA	TP2017	TA2018	TA2019	Muutos 18/19%	TS2020	TS2021
TOIMINTATULOT	27 379 011	26 621 987	27 350 093	2,7 %	27 360 200	27 363 825
TOIMINTAMENOT	-53 283 809	-53 060 061	-55 038 388	3,7 %	-55 134 022	-55 233 263
TOIMINTAKATE	-25 904 798	-26 438 074	-27 688 295	4,7 %	-27 773 822	-27 869 438
Poistot	-210 608	-209 332	-222 724	6,4 %	-221 784	-80 460
Tilikaudentulos	-26 115 406	-26 647 406	-27 911 019	4,7 %	-27 995 606	-27 949 898

PERUSTURVALAUTA-KUNTA VIRRAT	TP2017	TA2018	TA2019	Muutos 18/19%
TOIMINTATULOT	4 557 786	3 844 567	4 024 748	4,7 %
TOIMINTAMENOT	-30 544 430	-30 326 950	-31 756 643	4,7 %
TOIMINTAKATE	-25 986 644	-26 482 383	-27 731 895	4,7 %
Poistot	-128 762	-165 023	-179 124	8,5 %
Yli-/alijäämä	-26 115 406	-26 647 406	-27 911 019	4,7 %

PERUSTURVALAUTA-KUNTA RUOVESI	TP2017	TA2018	TA2019	Muutos 18/19%
TOIMINTATULOT	22 821 226	22 777 420	23 325 345	2,4 %
TOIMINTAMENOT	-22 739 380	-22 733 111	-23 281 745	2,4 %
TOIMINTAKATE	81 846	44 309	43 600	-1,6 %
Poistot	-81 846	-44 309	-43 600	-1,6 %
Yli-/alijäämä	0	0	0	0

Konsernistrategiaan perustuvat operatiiviset tavoitteet ja niihin liittyvät toimenpiteet vuodelle 2019 ovat:

Strategiset tavoitteet	Tavoite	Aikataulu	Mittarit
Kivijalka: henkilöstö	Sitoutunut, palveluorientainen, vastuullinen, kehittyvä, osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Jatkuva kehittämis-toimenpide	1. Kunta10 tulosten paraneminen 2. Toteutuneiden kehityskeskusteluiden määrä ja niiden analysointi 3. Esimieskoulutusten järjestäminen

			<p>4. Sairauspoissaolojen väheneminen</p> <p>5. Perusturvalautakunta ohjaa Keiturin Sotea sen henkilöstöpolitiikassa sekä ohjaa henkilöstön osalta käyttämään samoja mittareita kuin perusturvaosaston omissa yksiköissä</p>
Kivijalka: talous	Kustannustehokkuus	Jatkuva kehittämis-toimenpide	<p>1. Raportointi lautakunnalle talouden toteumasta verrattuna budjettiin.</p> <p>2. Erikoisairaanhoidon ostopalvelun euromääräinen seuranta neljännesvuosittain.</p> <p>3. Henkilöstökulujen toteuma verrattuna budjettiin</p> <p>4. Oman palvelutuotannon kustannusten aleneminen</p> <p>5. Tuotteistaminen, hoitopolkujen kehittäminen, päällekkäisyyksien karsiminen,</p> <p>6. Yhteisesti tuotettujen palveluiden lisääminen yhteistoiminta-alueella</p>
Onnistuva yhteistoiminta-alue	Oikea-aikaiset, oikein mitoitettut ja kohdennetut sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut	Jatkuva kehittämis-toimenpide	<p>1. Ennaltaehkäisevien ja avopalveluiden määrän lisääntyminen ja raskaiden palveluotojen väheneminen (laitoshoido, erikoissairaanhoido, huostaanotto)</p> <p>2. Asiakastytyväisyyskyselyiden toteutuminen ja tulosten paraneminen</p> <p>3. Sosiaalityön ja terveyden huollon palvelut annetaan määräaikaisten puitteissa, jatkuva seuranta</p> <p>4. Oikaisuvaatimusten, muistutusten, kanteluiden ja reklamaatioiden määrä</p> <p>5. Yhteiset toimintatavat ja -ohjeet yhteistoiminta-alueelle</p>
Kumppanien kanssa vahva yhteistoiminta-alue	Sote-yhteistoiminta-alue sekä alueen palveluntuottajat ja kolmas sektori toimivat yhdessä alueen asukkaiden hyväksi	Jatkuva kehittämis-toimenpide	<p>1. Yksityisten sote-palveluntuottajien määrän seuranta</p> <p>2. Tilaajalautakuntana perusturvalautakunta valvoo ostopalvelusopimusten toteutumista</p>
Uudistuva yhteistoiminta-alue	Maakuntayhteensopivuus alueen sote-palvelut turvaten Digitaalisten palveluiden ja liikkuvien terveyspalvelujen kehittäminen	2019	<p>1. Osallistuminen maakuntavalmisteluun perusturvan alaisiin asioihin liittyen</p> <p>2. Perhekeskustoimintamalli käytössä v.2020 (LAPE-hanke)</p> <p>3. Digitalisaation ja terveysteknologiapalveluiden otettu käyttöön</p> <p>4. Ikäneuvo-hankkeessa kehitetyt mallit toiminnassa</p>
Vastuullinen yhteistoiminta-alue	Helposti lähestyttävät, tasa-arvoiset ja yhdenvertaiset lähipalvelut	2019	<p>1. Matalan kynnyksen palveluiden käynnistäminen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kohtaamispaikat perheille ja ikäihmisille perustettu • Lähitoritoiminta ikäihmisille aloitettu • Mielen terveystalo toiminnassa • Yhdenluukun periaatteen toteutuminen palveluissa <p>2. Lähipalveluiden määrittäminen yhteistoiminta-alueella</p> <p>3. Hyvinvointikertomuksen päivittäminen</p>

7.5.1 Ehkäisevän terveydenhuollon tulosalue

Ehkäisevän terveydenhuollon lakisääteisinä tehtävinä ovat väestön ja yksilön terveyden ylläpitäminen ja edistäminen, terveellisen ja turvallisen elinympäristön turvaaminen sekä eläinten hyvinvoinnin ja hyvän kohtelun edistäminen mukaan lukien ympärivuorokautinen eläinlääkäripäivystys. Toimintaan kuuluvat terveysneuvonta, seulonta- ja joukkotarkastukset, yleiset terveystarkastukset äitiys-, lasten- ja aikuisneuvolassa, koulu- ja opiskelijaterveydenhuolto, työterveyshuolto, eläinlääkintähuolto sekä terveydensuojelu.

Talousarviovuosi 2019

Tulevan vuoden tavoitteena on avata perhekeskus sekä Virroille että Ruovedelle. Myös matalankynnyksen kohtaamispaikat kuten lähitorit, yhdistysten kohtaamispaikat ovat avainasemassa vuoden 2019 suunnitelmissa. Tavoitteena on juurruttaa matalankynnyksen palveluja toiminta-alueelle suunnitelmallisesti. Asiakkaiden löytäminen uusien palvelujen piiriin vie aikansa. Eri hallintokuntien välinen yhteistyö, työnjako ja aukioloajat täytyy suunnitella siten, että ne vastaavat asiakkaiden tarpeita. Ennaltaehkäisevän terveydenhuollon tulosalueella on tärkeää huomioida palvelu- ja hoitoketjut.

Terveydenhuoltolain 12 §:n mukaan kunnan on seurattava asukkaitensa terveyttä ja hyvinvointia sekä niihin vaikuttavia tekijöitä väestöryhmittäin sekä kunnan palveluissa toteutettuja toimenpiteitä, joilla vastataan kuntalaisten hyvinvointitarpeisiin. Kuntalaisten terveydestä ja hyvinvoinnista sekä toteutetuista toimenpiteistä on raportoitava valtuustolle vuosittain, minkä lisäksi valtuustolle on kerran valtuustokaudessa valmisteltava laajempi hyvinvointikertomus. Yhteistoiminta-alueelle tulee kaupunginhallituksen toimesta nimetä hyvinvointikoordinaattori, joka ottaa vastuun terveyttä ja hyvinvointia edistävästä työstä ja tekee yhteistyötä eri hallintokuntien kesken tämän tärkeän lakisääteisen osa-alueen edistämiseksi.

Taloudelliset tavoitteet

EHKÄISEVÄ TERVEYDEN- HUOLTO	TP2017	TA2018	TA2019	Muutos 18/19%	TS2020	TS2021
TOIMINTATULOT	529 181	17 200	7 200	-58,1 %	7 200	7 200
TOIMINTAMENOT	-1 476 030	-1 074 644	-1 104 089	2,7 %	-1 105 000	-1 105 000
TOIMINTAKATE	-946 849	-1 057 444	-1 096 889	3,7 %	-1 097 800	-1 097 800
Poistot	-6 396	0	0	0	0	0
Tilikaudentulos	-953 245	-1 057 444	-1 096 889	3,7 %	-1 097 800	-1 097 800

EHKÄISEVÄ TERVEYDEN- HUOLTO VIRRAT	TP2017	TA2018	TA2019	Muutos 18/19%
TOIMINTATULOT	395 664	6 200	5 900	-4,8 %
TOIMINTAMENOT	-1 044 875	-764 530	-810 744	6,0 %
TOIMINTAKATE	-649 211	-758 330	-804 844	6,1 %
Poistot	-4 018	0	0	0
Yli-/alijäämä	-653 229	-758 330	-804 844	6,1 %

EHKÄISEVÄ TERVEYDEN- HUOLTO RUOVESI	TP2017	TA2018	TA2019	Muutos 18/19%
TOIMINTATULOT	133 517	11 000	1 300	-88,2 %
TOIMINTAMENOT	-431 155	-310 114	-293 345	-5,4 %
TOIMINTAKATE	-297 638	-299 114	-292 045	-2,4 %
Poistot	-2 378	0	0	0
Yli-/alijäämä	-300 016	-299 114	-292 045	-2,4 %

7.5.2 Sairaanhoidon tulosalue

Lakisääteisenä tehtävänä on kunnan asukkaiden ja muiden kunnan alueella tilapäisesti oleskelevien kiireellinen avosairaanhoito ja ne mielenterveyspalvelut, jotka ovat tarkoituksenmukaista järjestää terveyskeskuksen toimesta. Tulosalueelle kuuluvat seuraavat yksiköt: lääkärit, hoitotarvejakelu, poliklinikka, sairaankuljetus, laboratorio, röntgen, kuntoutus, sotaveteraanien kuntoutus, vuodeosasto.

Talousarviovuosi 2019

Sairaanhoidon tulosalueen ensisijainen tehtävä on turvata lakisääteiset perusterveydenhuollon palvelut hoitotakuun rajoissa. Yhteistoiminta-alueen terveyskeskuksissa järjestetään kiireellistä ja kiireetöntä hoitoa arkisin virka-aikana ja Virroilla maanantaista perjantaihin klo 16-20 sekä viikonloppuisin ja pyhäpäivinä 9-17. Poliklinikan toiminnosta on vastannut toukokuusta 2017 alkaen Attendo Terveyspalvelut Oy. Lääkäripäivystystä yöaikaan ja viikonloppuisin järjestetään Tampereen Acutassa.

Kuntouttavan työotteen tuominen hoitotyöhön enenevässä määrin terveyskeskusten akuuttiosastoille on tärkeää, koska useat asiakkaista ovat ikäihmisiä, joidenka toimintakykyä kotikuntoiseksi tulee tukea mahdollisuuksien rajoissa. Akuuttiosaston ja kuntoutusosaston eriytyminen ja keskittyminen yhteistoiminta-alueella vahvistaa erityisosaamista kummallakin saralla. Muita kehitettäviä osa-alueita ovat liikkuvat palvelut. Tulevien vuosien haasteina on sairaanhoitajien riittäminen koko alueelle eläköitymisen myötä, mikä täytyy huomioida toimintasuunnitelmia tehtäessä.

Taloudelliset tavoitteet

SAIRAANHOITO	TP2017	TA2018	TA2019	Muutos 18/19%	TS2020	TS2021
TOIMINTATULOT	1 767 804	1 337 867	1 476 800	10,4 %	1 477 000	1 477 000
TOIMINTAMENOT	-10 508 620	-10 281 466	-9 811 547	-4,6 %	-9 810 000	-9 810 000
TOIMINTAKATE	-8 740 816	-8 943 599	-8 334 747	-6,8 %	-8 333 000	-8 333 000
Poistot	-91 757	-114 038	-183 277	60,7 %	-183 277	-70 000
Yli-/alijäämä	-8 832 573	-9 057 637	-8 518 024	-6,0 %	-8 516 277	-8 403 000

SAIRAANHOITO VIRRAT	TP2017	TA2018	TA2019	Muutos 18/19%
TOIMINTATULOT	1 323 992	907 967	1 060 200	16,8 %
TOIMINTAMENOT	-6 342 886	-5 871 581	-5 767 853	-1,8 %
TOIMINTAKATE	-5 018 894	-4 963 614	-4 707 653	-5,2 %
Poistot	-56 827	-79 552	-139 677	75,6 %
Yli-/alijäämä	-5 075 721	-5 043 166	-4 847 330	-3,9 %

SAIRAANHOITO RUOVESI	TP2017	TA2018	TA2019	Muutos 18/19%
TOIMINTATULOT	443 812	429 900	416 600	-3,1 %
TOIMINTAMENOT	-4 165 734	-4 409 885	-4 043 694	-8,3 %
TOIMINTAKATE	-3 721 922	-3 979 985	-3 627 094	-8,9 %
Poistot	-34 930	-34 486	-43 600	26,4 %
Yli-/alijäämä	-3 756 852	-4 014 471	-3 670 694	-8,6 %

7.5.3 Erikoissairaanhoidon tulosalue

Erikoissairaanhoidon palveluita ostetaan pääosin Pirkanmaan sairaanhoitopiiriltä. Ruovesi ja Virrat muodostavat yhteisen tilaajarenkaan.

Talousarviovuosi 2019

Talousarvioehdotuksessa on varattu Pirkanmaan sairaanhoitopiirin erikoissairaanhoidon palveluiden ostoon Ruoveden osalta -6.468.213 € sekä kalliin hoidon tasausmaksuun 300.000 €. Ruoveden erikoissairaanhoidon palvelusopimus Pirkanmaan sairaanhoitopiirille sisältää myös ensihoidon, kehitysvammahuollon palvelun, erityisvelvoitemaksun ja välitettävät palvelut. (TP 2017 oli -6 424 640 €).

Virtain talousarviossa erikoissairaanhoidon ostoihin on varattu -9.145.000 € ja kalliin hoidon tasausmaksuun -500.000 €. Virtain palvelusopimus vuodelle 2018 on -8.109.882 €, joka sisältää myös ensihoidon, kehitysvammahuollon palvelun, erityisvelvoitemaksun ja välitettävät palvelut (TP 2017 oli -9 206 619 €).

Taloudelliset tavoitteet

ERIKOISSAIRAANHOITO	TP2017	TA2018	TA2019	Muutos 18/19%	TS2020	TS2021
TOIMINTATULOT	50 165	42 200	44 600	5,7 %	45 000	45 000
TOIMINTAMENOT	-15 631 259	-15 329 689	-18 346 291	19,7 %	-18 438 022	-18 530 213
TOIMINTAKATE	-15 581 094	-15 287 489	-18 301 691	19,7 %	-18 393 022	-18 485 213
Poistot	-4 018	0	0	0	0	0
Yli-/alijäämä	-15 585 112	-15 287 489	-18 301 691	19,7 %	-18 393 022	-18 485 213

ERIKOISSAIRAANHOITO VIR RAT	TP2017	TA2018	TA2019	Muutos 18/19%
TOIMINTATULOT	38 840	36 400	40 300	10,7 %
TOIMINTAMENOT	-9 206 623	-8 780 413	-10 895 994	24,1 %
TOIMINTAKATE	-9 167 783	-8 744 013	-10 855 694	24,2 %
Poistot	-4 018	0	0	0
Yli-/alijäämä	-9 171 801	-8 744 013	-10 855 694	24,2 %

ERIKOISSAIRAAN-HOITO RUOVESI	TP2017	TA2018	TA2019	Muutos 18/19%
TOIMINTATULOT	11 325	5 800	4 300	-25,9 %
TOIMINTAMENOT	-6 424 636	-6 549 276	-7 450 297	13,8 %
TOIMINTAKATE	-6 413 311	-6 543 476	-7 445 997	13,8 %

7.5.4 Hammashuollon tulosalue

Hammashuollon lakisääteinen tehtävä on hammashuollon ylläpitäminen, johon kuuluvaksi luetaan valistus- ja ehkäisytoiminta, kunnan asukkaiden tutkimus ja hoito sekä kunnassa opiskelevien hammashuolto sekä potilaan asuinpaikasta riippumaton kiireellinen hammashoito.

Hammaslääkäripalvelut on tuotettu Virroilla Attendo Oy:n toimesta 1.4.2016 alkaen. Sopimus on määräaikainen ja päättyy 31.12.2018. Ruoveden hammaslääkärit ovat Keiturin Sote Oy:n palveluksessa. Suurin osa hammashoita- jista on Virtain kaupungin palveluksessa. Arki-iltojen ja viikonlopun päivystys on Acutassa.

Talousarviovuosi 2019

Suun terveydenhuolto siirtyy kokonaisuudessaan Keiturin Sote Oy:n hoidettavaksi vuoden 2019 alusta. Palvelun laatua kehitetään jatkossa omien hammaslääkärien toimesta. Yhteisten ja tasa-arvoisten toimintamallien luominen yhteistoiminta-alueelle asetetaan tavoitteeksi. Haasteena on taata suuhygienistin työpanos kummankin kunnan alueelle.

Taloudelliset tavoitteet

HAMMASHUOLTO	TP2017	TA2018	TA2019	Muutos 18/19%	TS2020	TS2021
TOIMINTATULOT	529 786	526 750	513 300	-2,6 %	525 000	527 625
TOIMINTAMENOT	-1 440 726	-1 469 889	-1 406 382	-4,3 %	-1 410 000	-1 417 050
TOIMINTAKATE	-910 940	-943 139	-893 082	-5,3 %	-885 000	-889 425
Poistot	-19 652	-5 560	-11 400	105,0 %	-5 560	-5 560
Yli-/alijäämä	-930 591	-948 699	-904 482	-4,7 %	-890 560	-894 985

HAMMASHUOLTO VIRRAT	TP2017	TA2018	TA2019	Muutos 18/19%
TOIMINTATULOT	336 789	332 500	315 300	-5,2 %
TOIMINTAMENOT	-805 921	-850 524	-787 360	-7,4 %
TOIMINTAKATE	-469 132	-518 024	-472 060	-8,9 %
Poistot	-13 430	-5 560	-11 400	105,0 %
Yli-/alijäämä	-482 562	-523 584	-483 460	-7,7 %

HAMMASHUOLTO RUOVESI	TP2017	TA2018	TA2019	Muutos 18/19%
TOIMINTATULOT	192 997	194 250	198 000	1,9 %
TOIMINTAMENOT	-634 805	-619 365	-619 022	-0,1 %
TOIMINTAKATE	-441 808	-425 115	-421 022	-1,0 %
Poistot	-6 222	0	0	0
Yli-/alijäämä	-448 030	-425 115	-421 022	-1,0 %

7.5.5 Sosiaalityön tulosalue

Sosiaalihuoltolain mukaisiin yleisiin sosiaalipalveluihin kuuluvat mm. sosiaalityö ja -ohjaus, päihde- ja mielenterveysyö, kasvatusta- ja perheneuvola, omaishoidon tuki ja asumispalvelut. Erityislainsäädännön perusteella tarjottavia kunnallisia sosiaalipalveluja ovat mm. vammaispalvelut ja kehitysvammaisten erityishuolto, toimeentulotuki, lastensuojelu, kuntouttava työtoiminta, lapsen huoltoon ja tapaamisoikeuteen liittyvä sovittelu ja perhehoito.

Sosiaalipalvelut jaetaan subjektiivisen oikeuden palveluihin ja määrärahasidonnaisiin palveluihin. Subjektiivinen oikeus tarkoittaa sitä, että asiakkaalle on myönnettävä palvelu, jos hän täyttää kriteerit. Useat vammaispalvelut ovat edellä mainittuja subjektiivisia palveluja. Määrärahasidonnaisia palveluja ovat mm. omaishoidon tuki ja sosiaalihuoltolain mukainen kuljetuspalvelu. Jos määrärahaa ei ole, asiakas ei välttämättä saa palvelua, vaikka kriteerit täyttyisivät.

Talousarviovuosi 2019

Keskeisenä tavoitteena lapsiperheiden osalta on suunnata tuki tarvittaessa oikea-aikaisesti riittävän ajoissa siten, ettei kalliisiin toimenpiteisiin kuten huostaanotto tarvitse ryhtyä. Lapsiperheiden hyvinvointia pyritään tukemaan ennaltaehkäisevästi perhetyöntekijöiden ja lapsiperheiden kotipalvelun työntekijöiden avulla ja ohjauksella. Myös kasvatusta- ja perheneuvolalla on merkittävä rooli tuen antajana.

Lapsiperheiden palveluja on kehitetty kaupungin eri toimijoiden (mm. sosiaalityö, sivistystoimi, ennaltaehkäisevä terveydenhuolto, etsivä nuorisotyö) kesken Lape-hankkeessa, jonka tavoitteena on ollut luoda alueelle perhekeskusmalli. Monialainen ja ennaltaehkäisevä työotteen kautta lapsiperheiden ongelmiin pystytään reagoimaan riittävän ajoissa ja siten vältetään kalliit toimenpiteet. Lape-hankkeessa kehitettyjä toimintamalleja pyritään juurruttamaan alueelle tulevana vuonna.

Sosiaalipalveluiden tarpeeseen vaikuttaa merkittävästi väestön ikärakenne. Virroilla vanhusten osuus väestöstä on kasvava, mikä lisää myös vammaispalveluiden tarpeita, erityisesti kuljetuspalveluiden ja asunnon muutostöiden määrä on kasvava.

Perustoimeentulotuki siirtyi Kelalle vuoden 2017 alussa. Kunnalle jäi ehkäisevä ja täydentävä toimeentulotuki.

Ruoveden kunnan maksuosuus 21 031 745 euroa sisältyy Ruoveden sosiaalityön tuottoihin.

Taloudelliset tavoitteet

SOSIAALITYÖ	TP2017	TA2018	TA2019	Muutos 18/19%	TS2020	TS2021
TOIMINTATULOT	239 366	20 459 870	21 193 245	3,6 %	21 190 000	21 190 000
TOIMINTAMENOT	-4 030 562	-4 116 963	-4 065 614	-1,2 %	-4 066 000	-4 066 000
TOIMINTAKATE	-3 791 195	16 342 907	17 127 631	4,8 %	17 124 000	17 124 000
Poistot	0	-10 872	-1 600	-85,3 %	-3 200	-1 600
Yli-/alijäämä	-3 791 195	16 332 035	17 126 031	4,9 %	17 120 800	17 122 400

SOSIAALITYÖ VIRRAT	TP2017	TA2018	TA2019	Muutos 18/19%
TOIMINTATULOT	207 775	133 800	136 000	1,6 %
TOIMINTAMENOT	-2 261 231	-2 331 265	-2 143 410	-8,1 %
TOIMINTAKATE	-2 053 456	-2 197 465	-2 007 410	-8,6 %
Poistot	0	-5 735	-1 600	-72,1 %
Yli-/alijäämä	-2 053 456	-2 203 200	-2 009 010	-8,8 %

SOSIAALITYÖ RUOVESI	TP2017	TA2018	TA2019	Muutos 18/19%
TOIMINTATULOT	31 591	20 326 070	21 057 245	3,6 %
TOIMINTAMENOT	-1 769 331	-1 785 698	-1 922 204	7,6 %
TOIMINTAKATE	-1 737 739	18 540 372	19 135 041	3,2 %
Poistot	0	-5 137	0	-100,0 %
Yli-/alijäämä	-1 737 739	18 535 235	19 135 041	3,2 %

7.5.6 Kehitysvammahuollon tulosalue

Kehitysvammahuollossa tuotetaan kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain mukaisesti palveluja kehitysvammaisille ja heidän perheilleen. Oma toimintana tuotetaan asumispalveluita ja työ- ja päivätoimintaa sekä kuntoutusohjausta. Työ- ja päivätoimintaa myydään myös muille kunnille. Lisäksi tarjotaan perhehoitoa kotona asuvien asiakkaiden omaisten tukemiseksi. Kehitysvammapoliklinikan ja laitospalvelut ostetaan Pirkanmaan sairaanhoitopiiriltä.

Talousarviovuosi 2019

Uusi Louhenrinteen kehitysvammaisten asumispalveluyksikkö valmistuu kevään 2019 aikana. Asuntojen vuokraamisesta vastaa Virtain vuokratilat. Uusi asumisyksikkö on saanut ARA:n avustusta. Henkilökuntamäärä on sama, sillä tila korvaa aiemmat vanhoiksi jääneet tilat, mutta tuo mahdollisuuksia tilojen hyötykäyttöön ja parempaan yhteiseen kehitysvammaisten opastamiseen ja opettamiseen.

Kehitettäviä alueita ovat yhteistoiminta-alueella tarkoituksenmukainen työtoiminta, ostopalveluiden oikeanlainen kohdentuminen, sillä osa ostopalvelupaikoista on kalliita.

Taloudelliset tavoitteet

KEHITYSVAMMAHUOLTO	TP2017	TA2018	TA2019	Muutos 18/19%	TS2020	TS2021
TOIMINTATULOT	732 118	640 900	578 100	-9,8 %	579 000	580 000
TOIMINTAMENOT	-3 138 647	-3 505 946	-3 169 715	-9,6 %	-3 170 000	-3 170 000
TOIMINTAKATE	-2 406 529	-2 865 046	-2 591 615	-9,5 %	-2 591 000	-2 590 000
Poistot	0	0	-3 300	0	-6 600	-3 300
Yli-/alijäämä	-2 406 529	-2 865 046	-2 594 915	-9,4 %	-2 597 600	-2 593 300

KEHITYSVAMMAHUOLTO VIRRAT	TP2017	TA2018	TA2019	Muutos 18/19%
TOIMINTATULOT	298 855	259 000	286 200	10,5 %
TOIMINTAMENOT	-1 763 899	-1 923 197	-1 882 617	-2,1 %
TOIMINTAKATE	-1 465 044	-1 664 197	-1 596 417	-4,1 %
Poistot	0	0	-3 300	0
Yli-/alijäämä	-1 465 044	-1 664 197	-1 599 717	-3,9 %

KEHITYSVAMMAHUOLTO RUOVESI	TP2017	TA2018	TA2019	Muutos 18/19%
TOIMINTATULOT	433 263	381 900	291 900	-23,6 %
TOIMINTAMENOT	-1 374 748	-1 582 749	-1 287 098	-18,7 %
TOIMINTAKATE	-941 485	-1 200 849	-995 198	-17,1 %

7.5.7 Koti- ja vanhustyön tulosalue

Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista on tullut voimaan 1.7.2013. Lain toimeenpano edellyttää, että kunnan on seurattava palvelujen laatua ja riittävyttä sekä kestävä säännöllisesti palautetta palveluja käyttäviltä, heidän omaisiltaan ja läheisiltään sekä kunnan henkilöstöltä.

Ikääntyneen väestön sosiaalipalvelut on järjestettävä niin kuin väestön turvallisuus ja toimintakyky edellyttävät. Pitkät etäisyydet lisäävät haastetta tuottaa kotihoito ja tukipalvelut tasavertaisesti asunpaikasta riippumatta samalla tavalla. Tämä on huomioitava erityisesti kotihoidon järjestämisen suunnittelussa.

Talousarviovuosi 2019

Virrat-Ruovesi yhteistoiminta-alue on osallistunut Ikäneuvo-hankkeeseen, jossa on kehitetty Pirkanmaalle yhteinen ikääntyneiden neuvonnan ja asiakasohjauksen toimintamalli. Ikäneuvo-hanke on sosiaali- ja terveysministeriön rahoittama hanke ja se loppuu lokakuussa 2018.

Hankkeessa on kehitetty neuvonnan ja asiakasohjauksen toimintamallin lisäksi muita toimintamalleja ja kriteeristöjä vanhustyöhön. Tärkeänä tavoitteena on tukea ikäihmisten kotona asumista, arjessa selviytymistä ja kuntoutumista. Hankkeessa on luotu myös vaikuttava ja toimiva iäkkäiden palveluverkosto. Verkoston on tarkoitus jatkaa toimintaansa hankkeen päättymisestä huolimatta tavoitteenaan pitää yllä näitä yhteisiä luotuja rakenteita.

Kotiin annettava hoito

Kotihoitoa pyritään kehittämään yhteistyössä TAMK:n kanssa. Toimivia käytäntöjä alueelle pyritään löytämään mm. Hollannin mallista, joka tuodaan pilottina alueelle. Ketterin kokeiluin pyritään löytämään uusia toimintamalleja kotihoitoon.

Kuntouttavan työotteen tulisi olla ohjausnuorana kaikessa ikäihmisille suunnatuissa palveluissa.

Pitkäaikaishoito

Valtakunnan tasolla on jo vuosia ollut tavoitteena, ettei kukaan asuisi laitoksessa, ellei siihen ole erityistä terveydellistä syytä. Yhteistoiminta-alueella on laitoshoidon paikkoja muutettu tehostetun palveluasumisen paikoiksi. Iäkkäiden pitkäaikaisasumista on sekä omana toimintana että ostopalveluina. Sijoitukset näihin yksiköihin tehdään SAS-työryhmässä. Sijoitus määräytyy asiakkaan kuntoisuuden perusteella. Myös tehostetun palveluasumisen puitesopimus määrää osaltaan sitä järjestystä, miten asiakkaat alueen ostopalveluyksiköihin sijoittuvat. Koska asiakkaalla on valinnanvapaus, hän voi hakea myös ostopalveluyksikköön oman kunnan ulkopuolelle.

Vanhuspalveluiden laatu

Sosiaali- ja terveysministeriö ja Suomen Kuntaliitto ovat antaneet uuden laatusuosituksen hyvän ikääntymisen turvaamiseksi ja palvelujen parantamiseksi. Uudella suosituksella kannustetaan taloudellisesti ja sosiaalisesti kestävä palvelujärjestelmän rakentamiseen sekä mahdollisimman toimintakykyisen ikääntymisen turvaamiseen. Laatusuositus on voimassa vuoden 2019 loppuun saakka.

Vanhuspalveluiden laatua seurataan asiakaspalautteiden avulla. Asiakastyytyväisyysmittarit rakennetaan niin, että samaa mittausta voidaan toistaa useampi vuosi peräkkäin, jolloin saadaan vertailutietoa. Jokaisella vanhushuollon yksiköllä on omavalvontasuunnitelma, jonka tuella pyritään tasalaatuisen ja hyvään hoidon tasoon.

Taloudelliset tavoitteet

KOTI-JA VANHUSTYÖ	TP2017	TA2018	TA2019	Muutos 18/19%	TS2020	TS2021
TOIMINTATULOT	3 462 229	3 597 200	3 536 848	-1,7 %	3 537 000	3 537 000
TOIMINTAMENOT	-15 996 825	-17 281 464	-17 134 750	-0,8 %	-17 135 000	-17 135 000
TOIMINTAKATE	-12 534 597	-13 684 264	-13 597 902	-0,6 %	-13 598 000	-13 598 000
Poistot	-46 028	-78 862	-23 147	-70,6 %	-23 147	
Tilikaudentulos	-12 580 625	-13 763 126	-13 621 049	-1,0 %	-13 621 147	-13 598 000

KOTI-JA VANHUSTYÖ VIRRAT	TP2017	TA2018	TA2019	Muutos 18/19%
TOIMINTATULOT	1 955 071	2 168 700	2 180 848	0,6 %
TOIMINTAMENOT	-8 613 286	-9 805 440	-9 468 665	-3,4 %
TOIMINTAKATE	-6 658 216	-7 636 740	-7 287 817	-4,6 %
Poistot	-24 815	-74 176	-23 147	-68,8 %
Tilikaudentulos	-6 683 030	-7 710 916	-7 310 964	-5,2 %

KOTI- JA VANHUSTYÖ RUOVESI	TP2017	TA2018	TA2019	Muutos 18/19%
TOIMINTATULOT	1 507 158	1 428 500	1 356 000	-5,1 %
TOIMINTAMENOT	-7 383 539	-7 476 024	-7 666 085	2,5 %
TOIMINTAKATE	-5 876 381	-6 047 524	-6 310 085	4,3 %
Poistot	-21 213	-4 686	0	-100,0 %
Tilikaudentulos	-5 897 594	-6 052 210	-6 310 085	4,3 %

Perusturvan tunnuslukuja

Toiminto	1-9/ 2018	1-9/ 2017	1-9/ 2016
VIRRAT			
Lääkärikäynnit (ei erikoislääk.)	9133	9177	10226
Hoitajakäynnit	7065	7240	7411
Vuodeosaston hoitopv.	7408		
Äitiys- ja lastenneuvola lääkäri (myös gynekologi)	445	904	501

Terveystenhoitaja	915	1073	1366
Opisk. ja kouluterv.hoitaja	1604	1540	1573
Lääkäri	113	229	170
Hammashoito lääkäri	5176	6110	5811
Hoitaja ja suuhygienisti	1443	1165	1518
MTT toimisto Hoitajakäynnit	589	601	706
Vanhainkodin hoitopäivät	4965	11459	26333
TehPan hoitopäivät	16792	13129	0
Kuljetuksen piirissä olevat	151		
Toimeentulotuen piirissä kotitalouksia	108		
Lastensuojelu, sijaishuolto, lasten määrä	4		

Toiminto	1-9/ 2018	1-9/ 2017	1-9/ 2016
RUOVESI			
Lääkärikäynnit	3641	3743	2724
Hoitajakäynnit	6388	5351	4881
Vuodeosaston hoitopv.	6733		
Äitiys- ja lastenneuvola lääkäri	73	64	151
terveydenhoitaja	463	775	975
Opisk. ja kouluterv.hoitaja	1117	926	1003
lääkäri	92	160	113
Hammashoito lääkäri	3334	3160	2653
Hoitaja ja suuhygienisti	1032	995	547
MTT toimisto hoitajakäynnit	578	749	692
Vanhainkodin hoitopäivät	8077	11876	14413
TehPan hoitopäivät	11737	16525	16167
Kuljetuksen piirissä olevat	107		
Toimeentulotuen piirissä kotitalouksia	47		
Lastensuojelu, sijaishuolto, lasten määrä	3		

Kunta	Vuosi	Menot	Asukas- luku	€/asukas	Muutos % /v
Virrat					
	2014	26 099 853 €	7161	3 644,72 €	
	2015	25 160 513 €	7006	3 591,28 €	-3,60 %
	2016	26 211 485 €	6913	3 791,62 €	5,58 %
	2017 TA	26 465 724 €	6855	3 860,79 €	1,25 %
	2018 TA	26 445 473 €	6765	3 909,16 €	1,25 %
	2019 TS	26 445 473 €	6681	3 958,31 €	1,26 %
	2020 TS	26 445 473 €	6601	4 006,28 €	1,21 %
Ruovesi					
	2014	19 347 558 €	4691	4 124,78 €	
	2015	19 773 622 €	4621	4 279,07 €	2,20 %
	2016	19 564 196 €	4573	4 278,20 €	-0,02 %
	2017 TA	20 044 434 €	4437	4 517,56 €	5,59 %
	2018TA	20 237 314 €	4366	4 635,21 €	2,60 %
	2019TS	20 237 314 €	4302	4 704,16 €	1,49 %
	2020TS	20 237 314 €	4245	4 767,33 €	1,34 %

7.6 SIVISTYSLAUTAKUNTA

Sivistystoimi turvaa kaikille virtolaisille sivistyslautakunnan toimialueen palvelujen korkean laatutason lainsäädännön edellyttämällä tavalla (perusopetus, lukiokoulutus, lasten päivähoito, kansalaisopisto, kirjasto-, kulttuuri-, liikunta- ja nuorisotoimi). Lisäksi sivistystoimi tukee ammatillisen ja korkeakoulukoulutuksen toimintaa paikkakunnalla. Sivistystoimi turvaa virtolaisille hyvän ja motivoivan oppimisympäristön peruskoulussa, toisen asteen opetuksessa sekä aikuisväestölle kansalaisopistossa sekä laadukkaat vapaa-ajan palvelut ja korkeatasoisen kirjastotoiminnan.

Sivistystoimi jakautuu seitsemään tulosalueeseen, jotka ovat hallinto, perusopetus, lasten päivähoito, lukiokoulutus, kansalaisopisto, kirjasto- ja kulttuuritoimi sekä liikuntatoimi. Tilivelvollinen viranhaltija on perusopetuksen ja lukiokoulutuksen osalta yhtenäiskoulun rehtori ja hallinnon, lasten päivähoitoon, kirjasto- ja kulttuuritoimen sekä liikuntatoimen osalta sivistystoimen johtaja.

Talousarviovuosi 2019

Yhtenäiskoulun suunnittelua jatketaan talousarviovuoden aikana. Rakennuksen lisäksi on suunniteltava tuleva toimintamalli. Yläkoulun opetus järjestetään vuoden 2018 tavoin väistötiloissa. Syksystä 2018 alkaen yläkoulun käyttöön on tullut uusia väistötilarakennuksia, minkä jälkeen opetus on keskittynyt Tredun kiinteistöön sekä vanhan yläkoulun ja lukion alueella oleviin väliaikaisrakennuksiin. Palvelujen tarjoaminen vähenevälle asiakaskunnalle lisää yksikkökustannuksia. Oppilaiden ja opettajien määrät on esitetty talousarvion liitteenä.

Helmikuun 2018 alusta alkaen on toiminut Koivurinteen päiväkodin alainen Otsolankadun yksikkö. Samoihin tiloihin on elokuussa 2018 muuttanut myös Mäntylän ryhmäperhepäivähoitoyksikkö. Järjestelyä on tarkoitus jatkaa uuden yhtenäiskoulun valmistumiseen saakka, jolloin Koivurinteen päiväkotiin tulee lisätilaa esiopetuksen siirtyessä sieltä uuteen yhtenäiskouluun. Teknisen toimen vuoden 2019 talousarvioon on varattu määräraha Mäntylän ryhmäperhepäiväkodin kiinteistön purkamiseen.

Henkilöstön määrä ja muutokset

Tulosalue	Henkilöstö 31.12.2017	Henkilöstö 20.10.2018
Hallinto	2	2
Perusopetus	76,3	80
Lukiokoulutus	7	7
Kansalaisopisto	1	1
Kirjasto- ja kulttuuritoimi	7,8	6
Liikunta- ja nuorisotoimi	1	1
Lasten päivähoito	47	49
Yhteensä	142,1	146

Taloudelliset tavoitteet

SIVISTYSLAUTAKUNTA	TP2017	TA2018	TA2019	Muutos 18/19%	TS2020	TS2021
TOIMINTATULOT	828 800	806 059	749 846	-7,0 %	751 692	751 692
TOIMINTAMENOT	-11 633 708	-11 723 231	-12 119 142	3,4 %	-12 082 000	-12 076 000
TOIMINTAKATE	-10 804 908	-10 917 172	-11 369 296	4,1 %	-11 330 308	-11 324 308
Poistot	-167 490	-171 216	-143 569	-16,1 %	-143 525	-9 182
Tilikaudentulos	-10 972 398	-11 088 388	-11 512 865	3,8 %	-11 473 833	-11 333 490

Tulevassa konsernistrategiassa koko kaupungin toiminnalle on asetettu seuraavat tavoitteet:

1. Kivijalka Henkilöstö
2. Kivijalka Talous
3. Onnistuva Virrat
4. Kumppanien kanssa vahva Virrat
5. Vastuullinen Virrat
6. Uudistuva Virrat

Näistä johdetut sitovat sivistyslautakunnan tavoitteet ja niihin liittyvät toimenpiteet vuodelle 2019 ovat:

Strateginen tavoite 2019-2020	Operatiivinen tavoite v. 2019	Toimenpiteet (mittarit) talousarviovuonna
Kivijalkana henkilöstö	Selkeät tehtäväkuvat	Käydyt kehityskeskustelut ja niiden yhteydessä tarkistetut tehtäväkuvat; tavoite 100 %
	Tiedonkulun ja vuorovaikutuksen parantaminen	Johtoryhmätyöskentelyn muistiot ja tiedotteet kaikille työntekijöille 100 %. O365 palvelun jalkauttaminen tiedon jakamisen välineenä henkilöstölle. Säännöllisen yksikkö- ja tiimipalaverit.
	Tasapuolinen ja oikeudenmukainen kohtelu; suunnitelman mukaiset koulutusmahdollisuudet kaikille	Koulutustarve kartoitetaan ja koulutusta järjestetään tarpeen mukaan; laaditaan koulutus-suunnitelmat esimiehen johdolla tulosalueittain/osastoittain kehityskeskustelujen yhteydessä.
Kivijalkana Talous	Kiinnitetään huomiota talousarviovalmisteluun ja tehostetaan talouden seurantaa	Talousarviosuunnittelu osastoittain; talousarvion sisällön avaaminen raamibudjetoinnin mukaisesti
Vastuullinen Virrat	Asiakaslähtöinen palvelu, jossa huolehditaan monipuolisista palvelumuodoista lainsäädännön mukaisesti (mm. monipuoliset varhaiskasvatuspalvelut, toisen asteen tarpeen mukainen koulutus)	Asiakastyytyväisyyskyselyt; hyvä ja monipuolinen palveluvalikoima ja asiakaspalvelu. Päivähoitopaikkojen monipuolisuudesta ja riittävydestä huolehtiminen.
Uudistuva Virrat	Yhtenäiskoulun hallinnollinen ja pedagoginen suunnittelu	Yhtenäiskoulun hallinto vakiinnutetaan ja luodaan aktiivisesti ja suunnitelmallisesti yhtenäis-

		koulun toimintakulttuuria. Päivitetään tvt-strategia, koulukuljetusohje ja oppimisen tuen strategia.
	Vapaa-aikatoimen palvelujen kehittäminen	Kehitetään vapaa-aikatoimen palveluita kysyntä- ja tarvelähtöisesti
Kumppanien kanssa vahva Virrat	Yhteistyö yhdistysten, seurojen ja eri toimijoiden kanssa sekä yhteistyömahdollisuuksien selvittäminen naapurikuntien kanssa	Pidetään yhteyttä eri toimijoihin systemaattisesti ja tilanteen mukaan; tavoite: ainakin 2 kertaa/vuosi.

7.6.1 Hallinnon tulosalue

Talousarviovuosi 2019

Aiemmin tässä tulosalueessa ollut joukkoliikenne-kustannuspaikka on poistettu käytöstä ja linja-autojen kustannukset on jaettu kouluille, sillä linjat on järjestetty koulukuljetuksia varten. Seutulippu on siirretty hallinnon alle.

Hallinnon palvelut sisältävät sivistyslautakunnan, sivistystoimen johtajan ja koulutoimiston toimistosihteerin kulut.

Taloudelliset tavoitteet

HALLINTO	TP2017	TA2018	TA2019	Muutos 18/19%	TS2020	TS2021
TOIMINTATULOT	22 159	11 468	11 468	0,0 %	11 468	11 468
TOIMINTAMENOT	-194 476	-203 509	-188 925	-7,2 %	-185 000	-185 000
TOIMINTAKATE	-172 318	-192 041	-177 457	-7,6 %	-173 532	-173 532

7.6.2 Perusopetuksen tulosalue

Talousarviovuosi 2019

OPS 2016 korostaa koulua joustavana vahvoihin arvoihin perustuvana instituutiona, jonka tehtävänä on tukea lapsen kasvua kohti aktiivista yhteiskunnan jäsenyyttä. Opetuksen tason paras mittari on tyytyväinen ja oppimishaluisen oppilas, joka tunnistaa ja tiedostaa omat vahvuutensa oppijana.

Perusopetuksen opetusryhmät pyritään pitämään tasolla, joka kaikissa tilanteissa mahdollistaa oppilaan saaman riittävän tuen oppimiselleen. Tavoitearvoina ovat kohtuulliset opettajien työmäärät ja oppilaiden kohtuulliset luokkakoot; aineenopetuksessa alle 22 oppilasta ja luokanopetuksessa alle 20 oppilasta luokalla. Jakoryhmiä perustetaan aina kun turvallisuuskäytännöstä sellaisen muodostaminen on tarpeellista. Erityisopetuksen resurssin toiminnallinen tarkastelu tehdään kevään 2019 aikana, jotta oppilaan saama varhainen tuki parhaalla mahdollisella tavalla toteutuu. Koulunkäynnin ohjaajien tuki ja tukiopetustunnit ovat kohdennetusti käytössä.

Esiopetus toteutetaan keskustassa Koivurinteen päiväkodin alaisuudessa kolmena ryhmänä ja ryhmät toimivat Koivurinteen päiväkodissa, jossa keskitytään alle kouluikäisten hoitoon. Kyläkouluilla tarjotaan esiopetusta 1-2 luokan opetuksen yhteydessä, paitsi Killinkoskella, missä esiopetusta tarjoaa koulun sijasta päiväkotit.

Opetuksen laatua kehitetään suunnittelemalla selkeä henkilökunnan koulutuskalenteri, joka vastaa niihin tarpeisiin, jotka ovat ajankohtaisia. Opettajien VESO –päivät muodostavat koulutuksellisen rungon. Henkilökunnan koulutuksessa hankkimia taitoja ja kokemuksia levitetään työyhteisöihin vertaisoppimisen menetelmin.

Koulukuljetusten järjestelyihin kiinnitetään edelleen erityistä huomiota. Koulukuljetusohje päivitetään ja kuljetusoppilaiden koulukuljetuspäätökset yhdenmukaistetaan. Perusopetuslain 32§ mukaan oppilas on oikeutettu ilmaiseen kuljetukseen omaan kouluunsa, mikäli koulumatkan pituus ylittyy, koulumatka on liian vaarallinen tai koulumatka on liian rasittava. Linja-autokuljetus on koulukuljetusmuodoista kaikkein edullisin. Taksin käyttö tulee olla aina erikseen perusteltu joko tien vaarallisuuden tai koulumatkan rasittavuuden perusteella. Tien vaarallisuus arvioidaan aina ikäkausittain. Koulukuljetuskustannuksissa pyritään säästöihin.

Yhtenäiskoulun pedagoginen ja toimintakulttuurinen suunnittelu on tulevien vuosien keskeisin tavoite. Yhtenäisten toimintatapojen ja toimintamuotojen luominen on erittäin tärkeää jo ennen uuden koulurakennuksen muodostamista. Koska uusi koulurakennus tulee siirtämään perusopetuksen resurssia toiminnasta seiniin, tulee toiminnan rakentua tietoisesti ja avoimin periaattein.

Taloudelliset tavoitteet

PERUSOPETUS	TP2017	TA2018	TA2019	Muutos 18/19%	TS2020	TS2021
TOIMINTATULOT	343 102	365 276	289 063	-20,9 %	290 000	290 000
TOIMINTAMENOT	-6 829 091	-6 721 277	-7 054 378	5,0 %	-7 050 000	-7 045 000
TOIMINTAKATE	-6 485 989	-6 356 001	-6 765 315	6,4 %	-6 760 000	-6 755 000
Poistot	-101 514	-98 979	-101 343	2,4 %	-101 343	
Tilikauden tulos	-6 587 504	-6 454 980	-6 866 658	6,4 %	-6 861 343	-6 755 000

7.6.3 Lukiokoulutuksen tulosalue

Talousarviovuosi 2019

Tavoitteena on korkeatasoinen ja houkutteleva lukio, joka jatkaa musiikkiteatteripainotteisena. Lisäksi lukio tarjoaa jääkiekkokursseja valinnaisina kursseina oppilaiden kiinnostuksen mukaisesti. Oppimisympäristön tason ja opettajien tieto- ja taitotason pitäminen korkeana on erittäin tärkeää. Tätä toteutetaan esimerkiksi huolehtimalla tietotekniikan laitteistojen ja tietoliikenteen käyttömahdollisuuksien riittävydestä opetuksen apuvälineinä sekä riittävästä opettajankoulutuksesta. Virtain lukio luovuttaa jokaiselle lukion oppilaalle käyttöön tietokoneen. Oppilaiden mahdollisuudet menestykseen ovat yhdenvertaiset. Oppilaiden omalle luovuudelle ja vaikuttamiselle luodaan avoimia mahdollisuuksia

Taloudelliset tavoitteet

LUKIOKOULUTUS	TP2017	TA2018	TA2019	Muutos 18/19%	TS2020	TS2021
TOIMINTATULOT	9 933	19 924	19 924	0,0 %	19 924	19 924
TOIMINTAMENOT	-994 327	-1 006 163	-1 051 431	4,5 %	-1 050 000	-1 050 000
TOIMINTAKATE	-984 394	-986 239	-1 031 507	4,6 %	-1 030 076	-1 030 076
Poistot	-40 899	-39 284	-33 049	-15,9 %	-33 000	
Tilikaudentulos	-1 025 293	-1 025 523	-1 064 556	3,8 %	-1 063 076	-1 030 076

7.6.4 Aikuiskoulutuksen/Kansalaisopiston tulosalue

Talousarviovuosi 2019

Kansalaisopisto tarjoaa harrastusluonteisia opintoja (ei tutkintotavoitteisia) kaikenikäisille. Kansalaisopisto tarjoaa virikkeellistä, elämänlaatua nostavaa koulutusta, jonka yhteydessä yhteisöllisyys ja sosiaalinen kanssakäyminen vahvistuvat.

Koulutustarjontaa kehitetään tarve- ja kysyntälähtöisesti, mutta samalla myös oma-aloitteisesti uutta tarjontaa kehittämällä talousarvion sallimissa puitteissa. Sivistyslautakunta vahvistaa kurssimaksut; kurssien toteutuminen vaatii vähintään 7 opiskelijan osallistumisen kursseille.

Taloudelliset tavoitteet

AIKUISKOULUTUS/KANSALAI- OPISTO	TP2017	TA2018	TA2019	Muutos 18/19%	TS2020	TS2021
TOIMINTATULOT	79 517	90 500	90 500	0,0 %	90 500	90 500
TOIMINTAMENOT	-294 186	-364 736	-348 504	-4,5 %	-349 000	-349 000
TOIMINTAKATE	-214 668	-274 236	-258 004	-5,9 %	-258 500	-258 500

7.6.5 Kirjasto- ja kulttuuritoimen tulosalue

Talousarviovuosi 2019

Kirjasto tarjoaa kuntalaisille mahdollisuuksia kirjallisuuden, musiikin ja muun kulttuurin harrastamiseen sekä vapaa-ajan viettoon. Kirjasto pyrkii tukemaan opiskelua ja kansalaistaitojen ylläpitoa. Nämä tehtävät perustuvat kirjastolakiin ja -asetukseen. Palveluja pyritään tarjoamaan tasavertaisesti kaikille kuntalaisille. Yhteistyö Virtain ja Ruoveden osalta jatkuu yhteisen kirjastoauton merkeissä. Liittyminen PIKI-kirjastoon lisää kirjastoyhteistyötä Pirkanmaalla.

1.1.2019 alkaen toistaiseksi voimassa olevalla sopimuksella jatketaan kirjastotoimenjohtajuuden hoidon ostopalvelusopimusta Alavuden kaupungin kanssa.

Kulttuuripoliittinen ohjelma tulee päivittää vuoden 2019 helmikuun loppuun mennessä. Tässä yhteydessä päätetään vuosittain järjestettävistä tapahtumista, niiden sisällöstä ja niiden hallinnoinnista. Kulttuuritoimi tekee yhteistyötä kulttuurialan toimijoiden kanssa ja järjestää näyttelyitä kaupungin näyttelytilassa, Galleria Virinässä.

Taloudelliset tavoitteet

KIRJASTO-JA KULTTUURITOIMI	TP2017	TA2018	TA2019	Muutos 18/19%	TS2020	TS2021
TOIMINTATULOT	13 864	9 830	11 830	20,3 %	12 000	12 000
TOIMINTAMENOT	-582 150	-568 011	-564 882	-0,6 %	-565 000	-565 000
TOIMINTAKATE	-568 286	-558 181	-553 052	-0,9 %	-553 000	-553 000
Poistot	-1 124	-11 000	-9 156	-16,8 %	-9 156	-9 156
Tilikauden tulos	-569 409	-569 181	-562 208	-1,2 %	-562 156	-562 156

7.6.6 Liikuntatoimen tulosalue

Talousarviovuosi 2019

Liikuntatoimen toiminta perustuu liikuntalakiin, jonka tavoitteena on edistää liikuntaa, kilpa- ja huippu-urheilua sekä niihin liittyvää kansalaistoimintaa, edistää hyvinvointia ja terveyttä sekä tukea lasten ja nuorten kasvua ja kehitystä liikunnan avulla.

Ulkoliikuntapaikkojen hoidosta vastaa tekninen toimi, mutta nykyisten sopimusten (jäähallisopimus, rannesopimus) mahdollisia muutoksia koskevat neuvottelut jäävät sivistystoimelle ja sopimusten toteuttaminen on teknisen toimen vastuulla.

Syyslukukaudella 2017 alkanut Liikkuva koulu –hanke on alkanut syyskaudella 2017 ja jatkuu lukuvuonna 2018-2019 valtion avustuksen tukemana. Hankkeen tavoitteena on lisätä toiminnallisuutta ja aktiivisuutta sekä saada tunti lisää liikettä koulupäivään. Hanke on suunnattu alakouluille ja sitä toteutetaan oppilaiden ja opettajien koulutuksena, välinehankinnoilla ja kerhotoiminnalla. Lisäksi kuluvana lukuvuonna hankkeen rahoituksella mahdollistetaan uimaopetus kaikille alakoulun oppilaille kolme kertaa. Liikkuva koulu –toiminta on tarkoitus juurruttaa pysyväksi toimintakulttuurin muutoksen avulla. Tilojen ja välinehankintojen tulisi tukea toimintakulttuurin muutosta. Tärkein voimavara toiminnassa ovat opettajat.

Hyvinvointipuistohanke käynnistyi urheilukentän pinnoitteen uusimisella ja frisbeegolfradan laajennuksella sekä maanmuokkaustöillä hiihtomaan osalta. Hanke on kolmevuotinen liikuntapaikkojen kehityshanke urheilukentän ympäristössä. Liikuntapaikkojen luomisen ja parantamisen lisäksi alueen palvelutuotantoa kehitetään yhteistyökumppaneiden kanssa.

Voimaa vanhuuteen –kärkihanke päättyi 2018. Hanketta on viety eteenpäin yhdessä sosiaalitoimen kanssa. Virrat on hakenut mukaan Voimaa vanhuuteen kuntamentorointiin. Hanke on tarjonnut hyviä käytäntöjä ja maksutonta koulutusta ja kohderyhmänä ovat toimintakyvyltään heikentyneet yli 75-vuotiaat. Hyviksi käytänteiksi on valittu ikäihmisten liikuntaraati, ulkoiluystävötoiminta sekä VertaisVeturi-toiminta ja vapaaehtoistoiminnan koordinaatio, joita viedään eteenpäin kärkihankkeen päätyttyä.

Taloudelliset tavoitteet

LIIKUNTATOIMI	TP2017	TA2018	TA2019	Muutos 18/19%	TS2020	TS2021
TOIMINTATULOT	9 064	12 800	12 800	0,0 %	12 800	12 800
TOIMINTAMENOT	-153 982	-164 241	-177 859	8,3 %	-155 000	-155 000
TOIMINTAKATE	-144 918	-151 441	-165 059	9,0 %	-151 441	-151 441
Poistot	-33	-26	-21	-19,2 %	-26	-26
Tilikaudentulos	-144 950	-151 467	-165 080	9,0 %	-151 467	-151 467

7.6.7 Lasten päivähoiton tulosalue

Talousarviovuosi 2019

Varhaiskasvatusta on johtanut 1.8.2016 alkaen varhaiskasvatuspäällikkö, jonka vastuualueena ovat päiväkodit, ryhmäperhepäiväkodit ja perhepäivähoito. Kiertävän erityislastentarhanopettajan toimi on ollut täyttämättä 1.8.2016 alkaen; hakua jatketaan. Yksityisen perhepäivähoidon toiminta on alkanut 1.8.2016 (yksi henkilö).

Vuoden 2018 aikana päivähoitopaikkojen tarpeeseen on vastattu perustamalla Otsolankadun yksikkö, joka tarjoaa päiväkotihoitoa Koivurinteen päiväkodin alaisuudessa 20? lapselle. Elokuusta 2018 alkaen Mäntylän ryhmäperhepäivähoidon toiminta on siirtynyt myös Otsolankadun yksikköön tarjoten edelleen ryhmäperhepäivähoitoa 19? lapselle. Järjestelyä on tarkoitus jatkaa uuden yhtenäiskoulun valmistumiseen saakka, jolloin Koivurinteen päiväkotiin tulee lisätillaa esiopetuksen siirtyessä sieltä uuteen yhtenäiskouluun.

Talousarviovuonna 2019 järjestetään aamu- ja iltapäivähoitoa 1 ja 2-luokkalaisille. Lisäksi päivähoidon osalta kehitetään toimiva varahoitojärjestelmä. Päivähoitopaikan hakuun kehitetään mahdollisuus hakea päivähoitopaikkaa sähköisesti ja annetaan palvelulupaus hakemuksen käsittelyajan osalta. Varhaiskasvatuksen asiakastyytyväisyyttä seurataan toteuttamalla varhaiskasvatuksen laatukysely.

Taloudelliset tavoitteet

LASTEN PÄIVÄHOITO	TP2017	TA2018	TA2019	Muutos 18/19%	TS2020	TS2021
TOIMINTATULOT	351 162	296 261	314 261	6,1 %	315 000	315 000
TOIMINTAMENOT	-2 585 497	-2 695 294	-2 733 163	1,4 %	-2 728 000	-2 727 000
TOIMINTAKATE	-2 234 335	-2 399 033	-2 418 902	0,8 %	-2 413 000	-2 412 000
Poistot	-23 921	-21 927	0	-100,0 %		
Tilikauden tulos	-2 258 255	-2 420 960	-2 418 902	-0,1 %	-2 413 000	-2 412 000

Sivistystoimen tunnuslukuja

SIVISTYSTOIMEN YKSIKKÖKUSTANNUSTEN VERTAILUA V. 2014–2019

Tulosalue ja tunnusluku	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TA 2018	TA-esitys 2019
Hallinto*	43,11	44,90	24,26	25,01	25,81	26,21
Perusopetus						
- nettokust./ esi- ja perusopetuk- sen oppilas	9.094,61	9.548,55	9.499,61	9.792,62	10.593,99	10.243,13
- nettokust./ esioppilas	8.627,80	9.132,78	9.358,62	6.926,07	7.749,24	8.194,95
Lukiokoulutus						
- nettokust./opisk.	8.780,21	8.806,2	10.229,87	9.650,92	10.381,61	9.806,29
Lasten päivähoito/ Varhaiskasvatus						
- nettokust./ päivähoidossa oleva lapsi	8.392,-	10.762,12	9.681,11	8.359,75	8.945,85	10.318,16
Aikuiskoulutus/ Kansalaisopisto						
- nettokust./asukas	40,68	35,90	31,83	30,76	37,23	37,78
- nettokust./tunti	59,70	52,57	45,58	43,90	53,13	61,03
Kirjasto- ja kulttuuritoimi						
- kirjaston netto- kust./asukas	55,37	54,81	60,79	62,41	66,04	65,86
- kulttuuritoimen net- tokust./asukas	12,83	15,09	13,05	19,02	15,39	15,86
Liikunta- ja nuorisotoimi						
- nuorisotoim. netto- kust./asukas**	14,45	13,78	14,95			
- liik.toim. netto- kust./asukas	18,55	16,27	17,57	18,64	21,78	22,58

* Joukkoliikenteen kustannukset on koulukuljetusten osalta kirjattu v. 2014 ja 2015 suoraan perusopetuksen kustannuk-
siksi. Kokonaan joukkoliikenteen kustannuspaikka on lopetettu 2016 alkaen

**Nuorisotoiminta siirtyi Nuorisokeskus Marttisen hoidettavaksi 6.3.2017 alkaen

7.7 MERIKANTO-OPISTO

Merikanto-opisto on seutukunnallinen taideoppilaitos, jonka tehtävänä on antaa korkeatasoista ja monipuolista taiteen perusopetusta laajan oppimäärän mukaan musiikin ja tanssin taiteenaloilla sekä järjestää konsertteja ja muita musiikkikulttuurin kehittämiseen liittyvää toimintaa oppilaitoksen ja sen toimintaympäristön erityistarpeet ja mahdollisuudet huomioiden.

Opetus luo edellytyksiä hyvän musiikkisuhteen syntyemiselle ja sen myötä musiikin elinikäiselle harrastamiselle. Oppilas saa riittävät tiedot ja taidot musiikin ammatillisiin opintoihin.

Merikanto-opisto tuottaa taiteen perusopetuksen musiikin laajan oppimäärän mukaiset palvelut suunnitelmakauden aikana Virtain, Ähtärin, Mänttä-Vilppulan ja Oriveden kaupungeille sekä Ruoveden ja Juupajoen kunnille nykyisellä tuotantotavalla eli kunnallisen toimintana.

Henkilöstön määrä 1.8.2018

Merikanto-opisto	Henkilöstö 2018	Henkilöstö 2017
rehtori	1	1
apulaisrehtori	1	1
toimistosihteeri	1,5	1,5
opettajaviranhaltijat	16	15
päätoimiset tuntiopettajat	5	6
sivutoimiset tuntiopettajat	6	5
Yhteensä	30,5	29,5

Valtionosuuden kehitys	euroa
TP 2017	777 743
TA 2018	779 581
TA 2018	776 448 (arvio)

Yksikkökustannukset vuonna 2017 ovat olleet:

70,90 euroa / tunti, kun valtakunnallinen keskiarvo on 78,44 euroa / tunti (solistinen)

74,37 euroa/tunti, kun valtakunnallinen keskiarvo on 129,84 €/tunti (tanssi)

Taloudelliset tavoitteet

MERIKANTO-OPISTO	TP2017	TA2018	TA2019	Muutos 18/19%	TS2020	TS2021
TOIMINTATULOT	463 980	435 560	442 550	1,6 %	442 550	442 550
TOIMINTAMENOT	-1 344 612	-1 350 204	-1 399 761	3,7 %	-1 398 000	-1 398 000
TOIMINTAKATE	-880 632	-914 644	-957 211	4,7 %	-955 450	-955 450

Merikanto-opiston strategiset tavoitteet:

1. Talouden perustan, kuntaosuuksien ja valtionosuustuntien turvaaminen
2. Pidetään yksikkökustannukset alle maan keskiarvon

3. Pyritään takaamaan kaikille hyväksytyille oppilaspaikka
4. Turvataan ammattitaitoinen, nykypedagogiikkaan sitoutunut henkilöstö
5. Tuetaan yhteistyötä oppilaitoksen ja kodin välillä

MERIKANTO-OPISTO		
Strateginen tavoite 2019 – 2021	Operatiivinen tavoite vuonna 2019	Toimenpiteet (mittarit) talousarviovuonna
<u>Asiakaslähtöisyys</u> : pyritään takaamaan kaikille hyväksytyille oppilaspaikka	Kaikki pääsykokeissa hyväksytyt pistemäärän saavuttaneet saavat oppilaspaikan	Tilasto / seuranta
Talouden perustan, kuntaosuuksien ja valtionosuustuntien turvaaminen	Valtionosuustunteja 18.095 valtionosuus n. 776.448 €	Tilasto / seuranta
	Säilytetään vähintään nykyinen valtionosuustuntien määrä	Hyväksytyt tuntimäärän seuranta
	Kuntaosuudet vähintään vuoden 2018 tasolla	Neuvottelut sopimuskuntien kanssa
Pidetään yksikkökustannukset alle maan keskiarvon	Käyttömenojen pitäminen kohtuullisina tulokseen verrattuna	Yksikkökustannusten vertaaminen valtakunnalliseen tilastoon
	Omana tuotantona toteutettu opetus	Sopimuskuntien ostama tuntimäärä
Ammattitaitoinen, nykypedagogiikkaan sitoutunut henkilöstö	Pätevät, motivoituneet, työhönsä sitoutuneet opettajat. Opettajien koulutukset liittyen 1.8.2018 voimaan tulleeseen uuteen opetussuunnitelmaa	Kehityskeskustelut Opetushallitukselta saatu valtionavustusta 10 000 € sävellys-, impro- ja arviointikoulutuksen toteuttamiseen
Tuetaan yhteistyötä oppilaitoksen ja kodin välillä	Eepos-oppilashallinto-ohjelman oppilas-/huoltajaportaalien kehittäminen Henkilökohtaiset opintosuunnitelmat	Tilasto / seuranta

Merikanto-opiston tunnuslukuja

Tunnusluku	TP 2016	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos TA 2018/TA2019 %
Asiakasmäärä	821	767	762	801	+5,12 %
Opetustunnit	18.727	18.504	18.800	18.800	+ - 0 %
Valtionosuus	785.525	777.743	779.581	776.448	-0,4 %
Opetus € / tunti	71,48	70,90			
(valtakunnal. ka)	78,51	78,44			

7.8 TEKNISTEN PALVELUIDEN LAUTAKUNTA

Teknisten palveluiden lautakunnan tehtävänä on huolehtia sen vastuulla olevien kiinteistöjen, liikenneväylien, puistojen ja muiden maa-alueiden, ulkoliikuntapaikkojen sekä sataman ylläpitotehtävistä. Lautakunnan vastuualueeseen kuuluu vesihuoltolaitoksen käyttö- ja kunnossapito. Teknisten palveluiden lautakunta vastaa myös kaupungin toimesta tapahtuvasta rakentamisesta ja rakennuttamisesta. Lautakunta vastaa vesihuollon kehittämisestä. Lisäksi lautakunta huolehtii yksityisteiden kunnossapito- ja rakentamisavustusten jakamisesta.

Teknisten palveluiden lautakunta vastaa mittauksesta ja kaupungin kartoista, kiinteistönuodostuksesta, osoitteiden määrittelystä, maanhankinta- ja luovutusasioiden valmistelusta, asuntoasioiden rakennusteknisestä avustamisesta, valtion asuntorahaston kautta myönnettävien avustuspäätösten tekemisestä, rakentamattomien maa- ja vesialueiden rakentamisen ja ympäristönsuojelun neuvonnasta ja valvonnasta sekä vesistökuunnostushankkeiden suunnittelusta.

Myös kaupungin ruokapalveluiden järjestäminen, lukuun ottamatta Nuorisokeskus Marttisen ruokapalveluita, kuuluu teknisen osaston tehtäviin. Liikuntahallin toiminnan järjestäminen on lisäksi teknisten palveluiden lautakunnan vastuulla.

Osastolla on toiminut 1.1.2013 alkaen erillinen lupapalvelulautakunta, joka toimii kuntien ympäristönsuojelusta annetun lain tarkoittamana kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena sekä maankäyttö- ja rakennuslain mukaisena rakennusvalvontaviranomaisena. Lautakunta toimii maankäyttö- ja rakennus-, ympäristönsuojelu-, jäte-, maastoliikenne-, vesiliikenne-, ulkoilu, maa-aines-, vesi-, vesihuolto- ja rakennusnsuojelulakien mukaisena lupa- ja valvontaviranomaisena. Lisäksi lautakunnasta on valittu yksityistiejaosto, joka hoitaa yksityistielain mukaiset kunnan tehtävät. Lautakunta hoitaa myös kunnalle luonnonsuojelulain mukaan kuuluvat tehtävät.

Talousarviovuosi 2019

Kaupungin lähihistorian merkittävin rakennushanke, uusi yhtenäiskoulu, tulee olemaan vuonna 2019 edelleen merkittävässä roolissa teknisen osaston toiminnassa. Uudisrakentamisen lisäksi nykyisestä kiinteistökannasta huolehtiminen on tärkeässä roolissa. Myös kaupungin omistamien asuinrakennusten tuleva hallinnointimalli tulee ratkaistavaksi. Talousarviovuonna otetaan käyttöön uusi keskuskeittiö, joka muuttaa ruokahuollon toimintamallia.

Henkilöstömäärä

Tulosalue	Henkilöstö 31.12.2017	Henkilöstö 31.12.2018
Hallinto	29,2	24,1
Ylläpito ja rakentaminen	38,1	42,9
Ympäristövalvonta	3,8	4,2
Vesihuoltolaitos	3,5	3,5
Yhteensä	74,6	74,6

Taloudelliset tavoitteet

TEKNISTEN PALVELUIDEN LAUTAKUNTA	TP2017	TA2018	TA2019	Muutos 18/19%	TS2020	TS2021
TOIMINTATULOT	6 850 799	7 010 781	7 632 250	8,9 %	7 646 000	7 646 500
TOIMINTAMENOT	-7 725 949	-8 868 202	-8 808 158	-0,7 %	-8 526 723	-8 527 723
TOIMINTAKATE	-875 150	-1 857 421	-1 175 908	-36,7 %	-880 723	-881 223
Poistot	-4 480 441	-2 411 192	-2 656 127	10,2 %	-2 659 038	-2 659 038
Tilikaudentulos	-5 355 591	-4 268 613	-3 832 035	-10,2 %	-3 539 761	-3 540 261

Konsernistrategiassa on asetettu koko kaupungille seuraavat strategiset tavoitteet:

1. Kivijalka Henkilöstö
2. Kivijalka Talous
3. Onnistuva Virrat
4. Kumppanien kanssa vahva Virrat
5. Vastuullinen Virrat
6. Uudistuva Virrat

Näistä lähtökohdista on rakennettu teknisten palveluiden lautakunnan alaisen toiminnan operatiiviset tavoitteet vuodelle 2019 seuraavasti:

TEKNISTEN PALVELUIDEN LAUTAKUNTA		
Strateginen tavoite	Operatiivinen tavoite 2019	Toimenpiteet / laadulliset mittarit 2019
Henkilöstö	Henkilöstön osaamisen kehittämisessä on keskitytty valittuihin ydintehtäviin ja osaamisalueisiin	<ol style="list-style-type: none"> 1. Riittävä ammatillisen erityisosaamisen varmistaminen 2. Accuna-osaamisen laajentaminen esimiestasolle 3. Teknisen osaston työnkuvien määrittäminen maaliskuun loppuun mennessä 4. Kehityskeskustelujen käyminen ajallaan
	Organisaation toiminta perustuu ajan tasalla olevan tiedon hyödyntämiseen ja sen säännölliseen jakamiseen	<ol style="list-style-type: none"> 1. IT-sovellusten selkeyttäminen / tarpeettomien sovellusten poistaminen käytöstä
	Organisaatio hankkii toimintansa tueksi vahvan asiantuntijoiden ja osaajien vertaistukiverkoston	<ol style="list-style-type: none"> 1. Henkilöstöllä on tukenaan laaja asiantuntijoiden ja ammattiosaaajien verkosto
Talous	Hyödynnämme hankintojen potentiaalin	<ol style="list-style-type: none"> 1. Hankintatoimen kehittäminen
	Kaupungin kiinteistöomaisuuden kokonaistaloudellisuuden radikaali parantaminen	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kiinteistöjen myyntien ja purkujen toteuttaminen 2. Käyttökustannusten alentaminen 3. Asuntokannan uudelleen järjestelyjen toteuttaminen
Uudistuva Virrat	Kehitämme omaa palvelutuotantoamme kuntalaisten ja hallintokuntien tarpeiden mukaisesti resurssit huomioiden	<ol style="list-style-type: none"> 1. Digitalisaation kehittäminen (paikkatieto jne) 2. Palautekyselyt 3. Hyvinvointipuistohanke
Onnistuva Virrat	Kehitämme kaupunkikuvaa suunnitelmallisesti	<ol style="list-style-type: none"> 1. Yhtenäiskouluhanke / Virtain olohuone 2. Keskustan yleisilmeen kehittäminen 3. Investointiohjelman mukaisten toimenpiteiden toteuttaminen
	Edistämme teollisuusalueiden rakentamisella yritysten toimintaedellytyksiä	<ol style="list-style-type: none"> 1. Investointiohjelman mukaisten töiden toteuttaminen mm. Kitusenkulma, Nallelan peltoalue, Purulanoja 2. Pohjakarttojen päivittäminen

Kumppanien kanssa vahva Virrat	Yhteistyön kehittäminen ympäristökuntien ja sidosryhmien kanssa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liikenneturvallisuus yhteistyö Ylä-Pirkanmaan kanssa 2. Yhteistyö kuntien, yritysten ja eri viranomais-tahojen kanssa
---------------------------------------	---	---

7.8.1 Hallinnon tulosalue

Teknisen toimen hallinto tuottaa ja hankkii taloudellisesti ja tehokkaasti lautakunnan alaisten tulosalueiden sekä lupapalvelulautakunnan hallinto- ja talouspalvelut. Lisäksi tulosalue järjestää yksityisteiden tienpitäjille myönnettyjen kunnossapito- ja perusparannusavustusten maksamisen ja käytön valvonnan. Yksityisteiden perusparannushankkeissa tehdään yhteistyötä ELY-keskuksen ja yksityistiekuntien kanssa. Tulosalue huolehtii myös kunnan ruokapalveluiden järjestämisestä lukuun ottamatta Nuorisokeskus Marttisen ruokapalveluita.

Kunnat vastaavat lakimääräisesti pelastustoimesta yhteistoiminnassa pelastustoimen alueilla (alueen pelastustoimi) siten kuin pelastuslaissa on tarkemmin säädetty. Virrat kuuluu Pirkanmaan alueelliseen pelastustoimeen.

Kunnan ja kuntayhtymien eri toimialoista vastaavat virastot, laitokset ja liikelaitokset varautuvat ja osallistuvat pelastustoimintaan tehtävälueensa, keskinäisen työnjakonsa ja niitä koskevan lainsäädännön mukaisesti. Kunnan viranomaisen, laitoksen ja liikelaitoksen sekä muun julkisyhteisön vastuulla olevat väestönsuojelutehtävät ja niihin varautuminen kuuluvat niissä palvelevan viran- tai toimenhaltijan virkavelvollisuuksiin ja työsuhteessa olevan henkilön tehtäviin. Edellä sanottu koskee myös näiden tehtävien suorittamista varten tarpeelliseen koulutukseen osallistumista.

Kunnan varautumisesta vastaa Virroilla kaupunginjohtaja ja maanrakennusmestari toimii varautumissuunnittelun yhteyshenkilönä.

Talousarviovuosi 2019

Varsinaiseen hallintoon on varattu 5 000 euron määräraha teknisen järjestämiin tapahtumapalveluihin. Ruokahuollon muutoksena vuoden 2018 talousarvioon verrattuna on keskuskeittiön käyttöönotto. Keskuskeittiön käyttötalouden kustannusten nousu ruokahuollossa aiheutuu lähinnä keskuskeittiön sisäisestä vuokrasta. Poiston määrä on merkittävä, vaikkakin ruokahuollon kustannuksiin poistoja ei ole huomioitu täysimääräisinä. Ruokahuolto järjestää yläkoulun ja lukion oppilaiden väistötilana toimivan Tredun ateriapalvelut. Tredun yksikköön on palkattu kaksi määräaikaista ruokapalvelutyöntekijää. Ruokapalvelut on vuokrannut keittiötilat Tredun Kiinteistöt Oy:ltä toistaiseksi voimassaolevalla vuokrasopimuksella. Kokonaisuutena ruokahuollon henkilöstömäärä tulee alenemaan keskuskeittiön toiminnan aloituksen sekä perusturvan ruokahuollon työnjaon muutosten johdosta neljällä henkilöllä. Vähennys toteutuu eläköitymistä sekä määräaikaisten päätymisten kautta.

Taloudelliset tavoitteet

HALLINTO	TP2017	TA2018	TA2019	Muutos 18/19%	TS2020	TS2021
TOIMINTATULOT	1 461 094	1 557 786	1 537 335	-1,3 %	1 557 000	1 557 000
TOIMINTAMENOT	-2 451 538	-2 586 756	-2 640 766	2,1 %	-2 640 000	-2 640 000
TOIMINTAKATE	-990 445	-1 028 970	-1 103 431	7,2 %	-1 083 000	-1 083 000
Poistot	-12 279	-11 080	-7 932	-28,4 %	-10 000	-10 000
Tilikaudentulos	-1 002 723	-1 040 050	-1 111 363	6,9 %	-1 093 000	-1 093 000

7.8.2 Ylläpidon ja rakentamisen tulosalue

Ylläpito ja rakentaminen -tulosalueen lakisääteisiä tehtäviä ovat liikenneväylien kunnossapito ja rakentaminen siinä laajuudessa, kuin asemakaavoitus edellyttää. Puistojen, istutusten, venesataman ja katuvalaistuksen ylläpito hoidetaan kunnan päätösten mukaisesti. Myös maankaatopaikan toiminta ja romuajoneuvojen hävittäminen lain mukaisesti kuuluu tulosalueen tehtäviin.

Virtain kaupunki on Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n osakas. Pirkanmaan jätehuolto järjestää Virtain alueen jätteenkuljetuksen ja keräilyn. Viranomaistehtävät hoitaa Tampereen kaupungin yhdyskuntalautakunnan jätehuoltojaos. Myös liikuntatoimen ulkoalueiden hoito sekä liikuntahallintoiminnan järjestäminen kuuluvat tulosalueelle.

Tulosalue vastaa myös tilapalvelun toiminnasta. Tilapalvelu järjestää kaupungin eri hallintokuntien käyttöön tarkoituksenmukaiset toimitilat kilpailukykyisesti erikseen sovitussa laajuudessa sekä harjoittaa asuin- ja toimitilojen vuokraustoimintaa. Tilapalvelu huolehtii kaupungin rakennusomaisuuden arvon säilyttämisestä hallitsemiensa kiinteistöjen osalta tarkoitukseen myönnettyjen määrärahojen puitteissa.

Talousarviovuosi 2019

Urheilualueiden käyttökustannuksissa on huomioitu 1,5 henkilön henkilöstökustannusten nousu jäähallin osalle.

Liikenneväylien kunnossapitoon on lisätty määrärahaa noin 50.000 euroa kuluvaan vuoteen verrattuna, koska alueiden kunnossapitoon varattu määräraha on ollut alimitoitettu. Lisäksi lumen läjitysmaahan mahdollinen siirtyminen tuo lisää kuljetuskustannuksia.

Ulkovalaistuksen sähkön määrärahoja on hieman lisätty, koska katuvalojen yö-sammutukset eivät ole toteutuneet suunnitellusti.

Uutena määrärahana kunnallistekniikan alle on lisätty 5.000 euron määräraha hulevesikustannuksiin. Puiston ja venesataman osalta ei muutoksia.

Talousarviovuoden aikana tulee selvittää nuorten käyttöön tulevan moposuoran mahdollinen paikka, vastuut sekä kustannukset joko itse rakennettuna tai vuokrattuna ulkopuoliselta. Selvityksen perusteella tehdään erillinen päätös toteutuksesta.

Kaavoitus on edelleen hallituksen alaista toimintaa, tekninen osasto tarjoaa kaavoitukseen vain tukipalvelut. Mittauksen ja paikkatiedon osalta kehitettävää on paljon, joten asiantuntijapalveluihin on varattu määrärahaa. On syytä huomioida, että osa mahdollisista alustavista investointiesityksistä on sellaisia, jotka kuuluvat hallituksen kustannuksiksi.

Metsän osalta myyntituotot on arvioitu nykyiseen tasoon.

Tilapalvelun hallinnon alle on varattu määräraha kahden määräaikaisen laitoshuoltajan henkilöstökustannuksiin Tredun väistötilojen siivoukseen. Kustannukset veloitetaan sivistystoimelta.

Asuinrakennusten ryhmässä kerrostalo II purkuun on varattu 160.000 euroa. Asuntojen vuokratuotto-odotus on hieman parantunut kuluva vuodesta, koska vuokrausasteet näyttäisivät olevan hienoisessa nousussa.

Tuotannollisten rakennusten ryhmässä uusina rakennuksina Leirirannan vapaa-ajan asunto sekä Kitusenkulman ja Lekatien hallit, jotka on välivuokrattu VYP:n kautta, kuten muutkin tilapalvelun hallinnoimat teollisuusrakennukset.

Hallintokuntien rakennuksissa vuokratuottoja ja ylläpitokustannuksia lisää uusi keskuskeittiö. Tilapalvelulla poistot kirjataan täysimääräisenä vaikka ruokahuollolta pääomavuokraa peritään normaalia pidemmällä poistoajalla. Mahdollisen Ahjolan varastohallin myynnin myötä investointimäärärahoihin on tehtävä varaus uuden varastohallin rakentamiseksi, mikäli soveltuvia tiloja ei löydy vuokrattavaksi. Mikäli kauppa toteutuu, on talousarvioon varattava määräraha muuttokustannuksiin.

Mäntylän ryhmiksen ja yläkoulun rakennuksen purkuun on varattu yhteensä 120.000 euron määräraha.

Taloudelliset tavoitteet

YLLÄPITO JA RAKENTAMINEN	TP2017	TA2018	TA2019	Muutos 18/19%	TS2020	TS2021
TOIMINTATULOT	4 562 094	4 650 307	5 307 932	14,1 %	5 300 000	5 300 000
TOIMINTAMENOT	-4 541 295	-5 490 014	-5 362 723	-2,3 %	-5 082 723	-5 082 723
TOIMINTAKATE	20 800	-839 707	-54 791	-93,5 %	217 277	217 277
Poistot	-4 092 308	-2 124 409	-2 349 840	10,6 %	-2 350 000	-2 350 000
Tilikaudentulos	-4 071 509	-2 964 116	-2 404 631	-18,9 %	-2 132 723	-2 132 723

7.8.3 Ympäristövalvonnan tulosalue

Valmistelee lupa- ja muut lupapalvelulautakunnan / jaoksen toimivaltaan kuuluvat päätökset.

Tulosaluealue vastaa ympäristönsuojelun ja rakennusvalvonnan kehittämisestä, vesistökuunnostushankkeiden suunnittelusta, ympäristön tilan seurannasta, luontoarvojen määrittämisestä ja valittujen luontokohteiden kehittämisestä. Lisäksi tulosalue hoitaa yksityistielaisissa kunnalliselle tieviranomaiselle määrätty tehtävät.

Vesistökuunnostushankkeiden suunnittelu ja toteutus ovat myös tulosalueen vastuulla.

Talousarvio 2019

Maankäytön valvonnan ja ympäristönsuojelun lupa- ja valvontamaksutuottojen on arvioitu toteutuvan hieman kuluva vuotta alempina. Lupapiste.fi palvelu on otettu käyttöön vuonna 2018.

Ympäristötarkastajan henkilöstökustannukset on budjetoitu oletuksella, että työpanos jaetaan edelleen Ruoveden ja Virtain kesken.

Taloudelliset tavoitteet

YMPÄRISTÖVALVONTA	TP2017	TA2018	TA2019	Muutos 18/19%	TS2020	TS2021
TOIMINTATULOT	147 884	116 300	108 500	-6,7 %	110 000	110 000
TOIMINTAMENOT	-294 351	-329 927	-342 616	3,8 %	-342 000	-343 000
TOIMINTAKATE	-146 467	-213 627	-234 116	9,6 %	-232 000	-233 000
Poistot	-10 566	-4 038	-4 038	0,0 %	-4 038	-4 038
Tilikaudentulos	-157 033	-217 665	-238 154	9,4 %	-236 038	-237 038

7.8.4 Vesihuoltolaitoksen tulosalue

Vesihuoltolaitoksen tehtävänä on vesihuoltolakiin perustuen turvata sellainen vesihuolto, että kohtuullisin kustannuksin on saatavissa riittävästi, terveydellisesti ja muutenkin moitteetonta talousvettä sekä turvata terveyden- ja ympäristönsuojelulain kannalta asianmukainen viemärointi. Vesihuoltolaitos vastaa puhdistamolietteen kompostoinnista Sarvinevan jätteenkäsittelyalueella.

Talousarvio 2019

Sako- ja umpikaivolietteen järjestäminen siirtyy 1.1.2017 tilaaja-tuottaja malliin, jossa tilaajana on Pirkanmaan jätehuolto ja tuottajana Virtain kaupungin vesihuoltolaitos. Kuljetukset hoitaa tilaajan kilpailuttama urakoitsija. Tuottaja laskuttaa tilaajaa kuljetusurakoitsijan ilmoittamien kuutioiden mukaisesti.

Vesihuoltolaitoksen toiminnassa ei ole odotettavissa merkittäviä muutoksia. Ylläpito ja huoltotoiminnassa tullaan kiinnittämään huomiota ennaltaehkäisevään huoltotoimintaan. Vesihuollon (puhdistamon) talousarvio on laadittu oletuksella, että jäteveden asuinrakennusten perusmaksuja sekä Killinkosken osalta puhtaanveden perusmaksuja korotetaan 1.1.2019 lähtien 3 euroa/rakennus. Tuottoja alentaa kuitenkin veden kulutuksen aleneminen.

Taloudelliset tavoitteet

VESIHUOLTOLAITOS	TP2017	TA2018	TA2019	Muutos 18/19%	TS2020	TS2021
TOIMINTATULOT	679 727	686 388	678 483	-1,2 %	679 000	679 500
TOIMINTAMENOT	-438 765	-461 505	-462 053	0,1 %	-462 000	-462 000
TOIMINTAKATE	240 962	224 883	216 430	-3,8 %	217 000	217 500
Poistot	-365 288	-271 665	-294 317	8,3 %	-295 000	-295 000
Tilikaudentulos	-124 326	-46 782	-77 887	66,5 %	-78 000	-77 500

Teknisten palveluiden lautakunnan yksikkökustannukset

Kustannukset	TA 2019			TA 2018			TP 2017		
	Meno	Kpl / määrä	Yksikkö-hinta	Meno	Kpl määrä	Yksikkö-hinta	Meno	Kpl määrä	Yksikkö-hinta
HALLINTO									
Kustannus € /Ateriasuorite	-1 531 251	334 070	-4,58	-1 502 439	364 208	-4,13	-1 362 166	363 506	-3,75
Aluepl.kustannus €/asukas palo- ja pelastus-toim.	-526 055	3 736	-140,81	-507 797	6 765	-75,06	-513 919	6 844	-75,09
Yksityistieavustus €/km	-221 900	268,33	-826,97	-221 900	264	-840,53	-214 534	264	-812,63
YLLÄPITO JA RAK									
Liikenneväylinen kp €/km	-407 152	66,7	-6 104,23	-342 257	65,1	-5 257,40	-374 810	65	-5 757,45
Liikenneväylien valaistusenergiak.€/km	-91 000	54,6	-1 666,67	-86 000	54	-1 592,59	-90 218	55	-1 640,33
Puistojen kp €/hehtaari	-197 670	21,5	-9 193,95	-186 812	21,5	-8 688,93	-183 252	22	-8 523,33
Tuotann. rakenn. Ylläpitok. €/m2/kk	-167 192	31 489	-0,44	-157 597	27 370	-0,48	-127 041	27 370	-0,39
Asuinrakenn. Ylläpitok. €/m2/kk	-808 675	16 351	-4,12	-958 381	17 581	-4,54	-662 054	17 581	-3,14
Hallintokuntien rakenn. Ylläpitok.€/m2/kk	-2 647 294	46 237	-4,77	-2 702 471	45 447	-4,96	-2 176 677	43 430	-4,18
VUOKRAUSASTE:									
Tuotann.rakenn. %		99,6 %		99,30 %				99,3 %	
Asuinrakenn. %		88,0 %		70,00 %				72,0 %	
Hallintokuntien rakenn. %		84,5 %		84,10 %				84,1 %	
VESIHUOLTOLAITOS									
Puhdistettu vesi €/m3	-457 715	258 600	-1,77	-461 505	320 000	-1,44	-438 765	278 430	-1,58

Yhteenveto lautakunnan tuotoksista

Tuotokset	TA 2019			TA 2018			TP 2017		
	Tulo	Kpl määrä	Yksikkö-hinta	Tulo	Kpl määrä	Yksikkö-hinta	Tulo	Kpl määrä	Yksikkö-hinta
YMPÄRISTÖPALVELUT									
Rak.valvonta / lupamaksutuotot €/kpl	76 000	256	297	92 136	275	335,04	95 458	249	383,37
HALLINTO									
Ateriamaksutuotot	1 510 335	334 070	4,52	1 527 486	364 208	4,19	1 420 176	363 505	3,91
TILAPALVELU:									
Vuokratuotot teollisuusrak €/m2/kk	441 971	30 460	1,21	374 997	27 370	1,14	394 863	27 370	1,20
Vuokratuotot asuinrak. €/m2/kk	671 613	16 351	3,42	747 620	17 581	3,54	750 035	17 581	3,56
Vuokratuotot hallintokuntien rak. €/m2/kk	3 782 135	46237	6,82	3 233 033	45 447	5,93	3 070 532	43 430	5,89
VESIHUOLTOLAITOS:									
Jätevesimaksutuotot €/m3	678 483	258 600	2,62	686 388	320 000	2,14	679 727	278430	2,44

	TA 2019		TA 2018		TP 2017	
	saapunut	päätös tehty	saapunut	päätös tehty	saapunut	päätös tehty
Rakennuslupa	100	99	115	110	92	101
Rakennusluvan jatko	30	30	35	35	35	31
Rakennusaikainen muutos	5	5	5	5	5	5
Toimenpidelupa	50	48	45	42	43	43
Ilmoitus	50	50	55	52	43	41
Purkamislupa	5	5	5	4	7	6
Purkamisluvan jatkoaika						
Purkamisilmoitus	5	5	5	5	5	5
Maisematyölupa	11	11	10	10	19	20
	256	253	275	263	249	252

8 TULOSLASKELMAOSA

Tuloslaskelmaosa on kunnan kokonaistaloudellinen laskelma, jonka tehtävänä on osoittaa tulorahoituksen riittävyys palvelujen järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin. Tuloslaskelmaosan välituloksina esitetään Toimintakate ja Vuosikate. Tuloslaskelmaosan viimeisenä rivinä esitetään Tilikauden tulos, tai jos kunta budjetoit tilinpäätössiirrot, viimeisenä rivinä esitetään Tilikauden yli-/alijäämä.

Tuloslaskelmaosassa budjetoidaan tulosvaikutteiset tuloarviot ja määrärahat, joita ei ole budjetoitu tehtäväkohtaisissa käyttötalousoissa ja tulosbudjeteissa.

Tuloslaskelmaosan eriä ovat:

Verotulot

Valtionosuudet

Rahoitustulot ja –menot

Satunnaiset erät

Tilinpäätössiirrot

8.1 Verotulot ja valtionosuudet

Virtain kaupungin talousarvio vuodelle 2019 on rakennettu korottamalla nykyistä veroprosenttia 0,5 % -yksiköllä. Ilman korotusta taloussuunnitelmakauden menojen sopeuttamistarve olisi noussut noin 1,1 miljoonaan euroon, minkä saavuttaminen ilman kuntalaisten palveluiden olennaista heikentämistä olisi ollut taloussuunnitelmakauden aikana erittäin haastavaa. Korotuksesta huolimatta taloussuunnitelmakaudella tulee tehdä toimenpiteitä, jotka alenavat menoja pysyvästi.

Verotulojen ja valtionosuuksien ennuste perustuu Valtionvarainministeriön ja Kuntaliiton ennusteisiin. Verotuloennuste talousarviovuodelle 2019 (23 425 000 euroa) on korkeampi kuin verotulo-odotus vuodelta 2018 (22 018 000 euroa). Veroprosentin korotuksesta johtuva kasvu on noin 411 000 euroa.

Kunnallisveroprosenttia päätettiin edellisen kerran nostaa 0,5 % -yksikköä vuodesta 2017 lukien tarkoituksena varautua tuleviin taloudellisiin haasteisiin, joita aiheutuu mm. Kiky-sopimuksen vaikutuksesta ja jatkossa sote- ja maakuntauudistuksesta. Vuodelle 2018 kunnallisveroprosenttiin ei tehty muutoksia. Vuonna 2018 kunnallisveron kertymä on kehittynyt talousarviota myönteisemmin, mutta tulee loppuvuonna alenemaan vuodelta 2017 maksettavien merkittävien veronpalautusten johdosta. Ennusteen mukaan toteuma tulee päätyämään talousarvion tasolle. Yhteisöveron ennakoitaan puolestaan jäävän hiukan talousarviossa ennakoidusta.

Vuonna 2019 suotuisan taloustilanteen odotetaan edelleen jatkuvan ja verotulojen siten kohoavan vuoden 2018 tasosta. Kunnallisveron osalta muutos vuoteen 2018 on merkittävä johtuen kunnallisveroprosentin korotuksen lisäksi edellä mainituista veronpalautuksista, joiden johdosta vuoden 2018 kunnallisverotulot notkahtavat. Myös verotuksen joustavan valmistumisen käyttöönotto nostaa verotuloja vuoden 2019 osalta.

Verotulot	TP2016	TP2017	ENN2018	TA2019	TS2020	TS2021
Kunnallisvero	17 934 838	18 134 483	17 770 000	18 842 000	19 254 000	19 816 000
Muutos %	-0,2 %	1,1 %	-2,0 %	6,0 %	2,2 %	2,9 %
Yhteisövero	2 085 816	2 413 694	2 291 000	2 529 000	2 604 000	2 691 000
Muutos %	-3,9 %	15,7 %	-5,1 %	10,4 %	3,0 %	3,3 %
Kiinteistövero	1 886 322	1 879 974	1 876 000	1 876 000	1 876 000	1 876 000
Muutos %	1,1 %	-0,3 %	-0,2 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Verotulot yht.	21 906 976	22 428 151	21 937 000	23 247 000	23 734 000	24 383 000
Muutos %	-0,4 %	2,4 %	-2,2 %	6,0 %	2,1 %	2,7 %

8.1.1 Kunnallisvero

Kunnallisveron tuottoon vaikuttavat sekä kunnan väestö, sen ikärakenne ja ansiotulojen taso, että maan hallituksen päättämät veroperustemuutokset, jotka joko lisäävät tai vähentävät kunnallisveron tuottoa. Erilaisten vähennysten johdosta kuntien tuloveroprosentit (nimellinen veroaste) ei vastaa todellista veroastetta kunnissa. Puhutaan efektiivisestä veroasteesta, joka on maksuunpannun kunnallisveron suhde ansiotuloihin.

Kunnallisverotuksessa tehdään vähennyksiä veronalaisista ansiotuloista. Tulosta tehtäviä vähennyksiä ovat muun muassa matkakustannukset, tulothankkimiskulut, ansiotulovähennys ja perusvähennys. Tulosta tehtävät vähennykset vähentämällä saadaan verotettava tulo, josta veron määrä lasketaan kunnallisveroprosentin mukaisesti.

Tämän jälkeen tehdään vähennykset verosta ja näin saadaan maksuunpantavan kunnallisveron määrä. Verosta tehtäviä vähennyksiä ovat muun muassa työtulovähennys, kotitalousvähennys sekä asuntolainan koron alijäämähyvitys. Kunnallisverotuksessa tehtävien vähennysten määrä on riippuvainen veronmaksajan tulotasosta. Vähennykset painottuvat alemmille tulotasoille jolloin efektiivinen veroaste on alhaisempi.

Vuonna 2018 keskimääräinen kuntien tuloveroprosentti on 19,86 %, alhaisin tuloveroprosentti on 16,50 % ja korkein tuloveroprosentti 22,50 %. (Lähde: Kuntaliitto, Verohallinto). Vuodelle 2018 tuloveroprosenttiaan nosti 53 kuntaa ja sitä laski kuusi kuntaa. Keskimääräisen tuloveroprosentin alenemaan on suuri vaikutus Helsingin kaupungin päätöksellä alentaa kunnallisveroprosenttiaan. Syynä siihen, että moni kunta korotti veroprosenttiaan, on mm. verotulojen heikko kehitys johtuen työttömyydestä, asukasluvun alenemisesta ja kilpailukykysovimuksen veropohjaa heikentävästä vaikutuksesta. Lisäksi korotuspäätöksiin vaikuttivat aleneva valtionosuus, kasvavat investoinnit sekä raskas palveluverkko ja kasvavat menot mm. erikoissairaanhoidossa.

Virtain kaupungin konsernistrategiassa on määritetty, että veroprosentti saa olla korkeintaan 1 prosenttiyksikön yli Manner-Suomen kuntien keskiarvon (19,87 %). Pitkän tähtäimen tavoitteena on päästä Manner-Suomen kuntien keskiarvoon.

Virtain kaupungin talousarvio vuodelle 2019 on rakennettu korottamalla nykyistä veroprosenttia 0,5 % -yksiköllä. Korotustarpeeseen vaikuttaa erityisesti menojen kasvu erityisesti erikoissairaanhoidossa sekä koulujen sisäilmaongelmista aiheutuneet kohonneet kiinteistökustannukset, aleneva valtionosuus kuten myös tulevien vuosien korkea investointitaso, mikä nostaa lisäksi rahoituskuluja ja poistoja. Ilman korotusta taloussuunnitelmakauden menojen sopeuttamistarve olisi noussut noin 1,1 miljoonaan euroon, minkä saavuttaminen ilman kuntalaisten palveluiden olennaista heikentämistä olisi ollut taloussuunnitelmakauden aikana erittäin haastavaa. Korotuksesta huolimatta hallintokuntien tulee tehdä suunnitelmakaudella muutoksia, jotka alentavat menoja pysyvästi noin 740 000 euroa. Erityisesti vuosien 2020 ja 2021 osalta verotulojen ennusteet ovat hyvin positiiviset ja niihin tulee suhtautua varauksellisesti.

Hallitus linjasi budjettiriihessään keventävänsä ansiotuloverotusta. Veronkevennysten arvioidaan alentavan kunnallisveron tuottoa yhteensä noin 237 miljoonalla eurolla. Kunnallisveron tuottoa parantavaa puolestaan asuntolainan korkovähennysoikeuden rajaaminen, jonka jälkeen kunnallisveroa vähentävä vaikutus on yhteensä -224 miljoonaa euroa. Muutokset jakautuvat eri veroperustemuutoksiin seuraavasti:

- Ansiotuloveroperusteiden indeksitarkistus -155 miljoonaa euroa
- Asuntolainan korkovähennyksen rajaaminen +13 miljoonaa euroa
- Kunnallisverotuksen eläketulovähennyksen korottaminen -3 miljoonaa euroa
- Työasuntovähennyksen korottaminen -2 miljoonaa euroa
- Työtulovähennyksen korottaminen -19 miljoonaa euroa
- Perusvähennyksen korottaminen -54 miljoonaa euroa
- Valtionosuusvähennyksen korottaminen -4 miljoonaa euroa

Päätösperäiset veronalennukset alentavat kuntien verotuloja, mutta kompensoidaan kunnille valtionosuusjärjestelmän kautta.

Kilpailukykyopimuksessa sovittiin erinäisistä palkansaajien maksuihin liittyvistä muutoksista vuosina 2017 - 2020. Maksujen muutokset vaikuttavat siten kunnallisverotuloja alentavasti edelleen mm. työntekijöiden eläkemaksujen korotuksen kautta. Näiltä osin veromenetyksiä hallitus ei kompensoi (kuten ei tehnyt aikaisempienkaan vuosien osalta).

Vuosina 2020 - 2021 verotulojen ennustetaan kasvavan, mutta kasvuun on syytä suhtautua varauksellisesti, koska uuden hallituksen verolinjauksista ei ole vielä tietoa. Tulevien vuosien ennusteissa mm. vähennysten kasvu on tästä johtuen maltillista.

Virtain kaupungin osalta ansiotulot koostuvat pääosin palkkatuloista ja eläketuloista. Vuosille 2019 - 2021 sekä palkkatulojen että eläketulojen odotetaan kasvavan. Palkkatulojen osalta vuosittaisen kasvun ennakoidaan olevan 0,4 - 0,6 % ja eläketulojen 2,1 – 2,7 %. Maa- ja metsätalouden sekä elinkeinotoiminnan tulojen ennakoidaan myös kasvavan, mutta niiden osuus ansiotuloista on huomattavan paljon alhaisempi. Kokonaisuutena verotettava tulo hieman nousee vuoden 2018 ennusteeseen verrattuna.

Virtain vuoden 2019 kunnallisveron verotettaviksi tuloiksi on arvioitu 88,2 milj. euroa ja vastaava arvio vuoden 2018 verotettavasta tulosta on 86,8 milj. euroa. (Lähde: Kuntaliiton veroennustekehikko)

Kunnallisverot	TA2019	ENN2018	TP2017	TP2016
Yhteensä, euroina	18 842 000	17 770 000	18 134 483	17 934 838
Muutos%	6,0 %	-2,0 %	1,1 %	-0,2 %

8.1.2 Yhteisövero

Yhteisövero on osakeyhtiöiden ja muiden yhteisöjen maksama tulovero, jonka saajia ovat valtio ja kunnat. Vuoden 2019 yhteisöverokanta pysyy valtion talousarvioesityksen mukaan 20 prosentissa.

Kuntaryhmän yhteisöveron jako-osuus vuonna 2018 on 31,35 % ja se oli 30,34 % vuonna 2017. Jako-osuus alenee 0,05 prosenttiyksikköä v. 2019 ja 2018 välillä. Kuntaryhmän jako-osuus vuodelle 2019 on siten 31,30 %.

Yhteisöveron tuotossa on huomioitava se, että Virtain yhteisöverotulokertymään vaikuttaa merkittävästi metsäerän osuus, joka on viime vuosina tuonut reilut 1,0 M€ yhteisöveron tuottoa. Metsäerän osuus on suurempi kuin yritys-toimintaerän osuus. Yhteisöveron tuotto oli korkea vuonna 2017 ja nousi vuoteen 2016 verrattuna 15,7 %. Vuodelle 2018 yhteisöveron tuoton odotetaan alenevan vuoden 2017 tasoon nähden 5,1 %. Myös Kuntaliiton ennuste vuodelle 2019 on korkealla tasolla ollen 2 529 000 euroa.

Yhteisöverot	TA2019	ENN2018	TP2017	TP2016
Yhteensä, euroina	2 529 000	2 291 000	2 413 694	2 085 816
muutos %	10,4 %	-5,1 %	15,7 %	-3,9 %

8.1.3 Kiinteistövero

Yleisen kiinteistöveron sekä muiden kuin vakituisten asuinrakennuksen kiinteistöveroprosenttien ylärajoihin tuli muutoksia vuodelle 2018 lokakuussa 2017 vahvistetussa kiinteistöverolain muutoksessa. Samassa yhteydessä säädettiin vakituisten asuinrakennusten kiinteistöveron vaihteluvälin ylärajan korottamisesta 0,90 %:sta 1,00 %:iin, jota kuitenkin sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2019 toimitettavassa kiinteistöverotuksessa.

Lainmuutoksen jälkeen kunnanvaltuuston määrittämien kiinteistöveroprosenttien vaihteluvälit vuodelle 2019 ovat seuraavat:

- Yleinen kiinteistöveroprosentti 0,93 – 2,00 %
- Vakituisten asuinrakennusten veroprosentti 0,41 – 1,00 %
- Muiden asuinrakennusten veroprosentti 0,93 % - 2,00 %

Edellä mainittujen lisäksi kunnanvaltuusto voi määrätä:

- Rakentamattoman rakennuspaikan veroprosentin välillä 2,00 – 6,00 %
- Yleishyödyllisen yhteisön veroprosentti 0,00 – 2,00 %
- Voimalaitosten veroprosentti 0,93 -3,10

Kiinteistöverokertymä pysyy vuosittain melko samalla tasolla. Vuodelle 2017 lakimuutoksen tuoman yleisen kiinteistöveron alarajan korotuksen johdosta kiinteistöveroprosenttia jouduttiin korottamaan 0,90 %:sta 0,93 %:iin. Tällä ei kuitenkaan ollut vaikutusta kiinteistöverokertymään. Maksettavan kiinteistöveron määrä nousi, mutta tilittymättä jäävä osuus kasvoi.

Kiinteistöverot	TA2019	ENN2018	TP2017	TP2016
Yhteensä, euroina	1 876 000	1 876 000	1 879 974	1 886 322
muutos %	0,0 %	-0,2 %	-0,3 %	1,1 %

Virtain kaupungin veroprosentit vuodelle 2019 ovat:

Tuloveroprosentti	21,25 %
Kiinteistöveroprosentit:	
vakituinen asuinrakennus	0,45 %
muu asuinrakennus	1,00 %
yleinen kiinteistövero	0,93 %

Rakentamattomalle rakennuspaikalle ei ole määritetty erillistä kiinteistöveroprosenttia. Yleishyödyllisten yhteisöjen kiinteistöveroprosentti on 0 %.

8.1.4 Valtionosuudet

Valtionosuusjärjestelmä uudistui 1.1.2015. Uuden valtionosuusjärjestelmän tavoitteena oli kuntien vastuulla olevien julkisten palvelujen saatavuuden varmistaminen tasaisesti koko maassa kohtuullisella verorasitteella. Uudistus toteuttaa tätä tasaamalla palvelujen järjestämisen kustannuseroja sekä kuntien välisiä tulopohjaeroja. Kustannuserojen tasauksen laskentaperusteena ovat asukasmäärän ja ikärakenteen lisäksi erilaiset olosuhdetekijät. Toisena valtionosuusjärjestelmän kiinteänä osana kuntien tulopohjaa tasataan kunnan verotulojen perusteella.

Valtionosuusrahoitus muodostuu kahdesta osasta: valtiovarainministeriön hallinnoimasta kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta (1704/2009, muut 676/2014) ja opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) mukaisesta valtionosuusrahoituksesta, jota hallinnoi opetus- ja kulttuuriministeriö. Peruspalvelujen valtionosuuden laskennallinen peruste muuttuu vuosittain ns. automaattimuutosten perusteella. Näitä ovat määräytymistekijöiden, esimerkiksi asukasmäärien, oppilasmäärien ja muiden laskennan perusteena olevien määrien muutokset ja kustannustason muutoksesta johtuvat hintojen muutokset (indeksikorotus).

Valtion talousarvioesityksessä on kunnan peruspalvelujen valtionosuusmomentille varattu 86 miljoonaa euroa (1 %) vähemmän kuin vuonna 2018. Eniten valtionosuutta alentaa valtion ja kuntien välinen kustannustenjaon tarkistus koskien vuotta 2016, jonka vaikutus on -213,4 miljoonaa euroa. Valtionosuutta vähentävät lisäksi muun muassa hallitusohjelman liitteen 6 mukaiset esitykset kuntien tehtävien vähentämisestä: erikoissairaanhoidon alueellinen keskittäminen, vanhuspalveluiden laatusuositus, omais- ja perhehoidon kehittämistä seuraava säästö kuntien menoissa sekä varhaiskasvatuksen henkilöstömitoituksen muutos. Nämä kuntien tehtäviä vähentävät toimenpiteet vähentävät valtionosuutta noin 32,8 milj. euroa verrattuna vuoden 2018 talousarvioon. Lisäksi kilpailukykysovimukseen liittyvä valtionosuudenvähennys kasvaa 29,5 milj. eurolla vuoden 2018 talousarviosta. Valtionosuutta vähentää myös 30 milj. euron siirto kuntien digitalisaation kannustinjärjestelmään. Hallitusohjelman mukaisesti kuntien peruspalvelujen valtionosuuteen ei tehdä indeksikorotusta vuodelle 2019. Opetus- ja kulttuuriministeriön valtionosuudelle on valtion talousarvioehdotuksessa 0,3 % vähemmän kuin vuonna 2018. Kuntien osuus alenee kuitenkin kokonaisuutta enemmän, noin 14,3 %.

Kustannustenjaon tarkistus on valtionosuusuudistuksen jälkeen tehty vuosittain. Vuodelle 2019 tehtävän kustannustenjaon tarkistuksen pohjana ovat kuntien todelliset kustannukset valtionosuuteen oikeuttavissa tehtävissä vuonna 2016. Koska vuonna 2016 kuntien todelliset yhteenlasketut kustannukset olivat pienemmät kuin valtionosuuden laskennallinen kustannus, laskennallista kustannusta alennetaan perushintoja pienentämällä.

Julkisen talouden suunnitelman 2019—2022 mukaan kustannustenjaon tarkistuksesta johtuva kilpailukykysovimuksen lomarahaleikkauksen ylimääräinen leikkaus koskien vuotta 2016 kompensoidaan kunnille vuonna 2020. Samassa yhteydessä kompensoidaan myös vuosien 2017—2019 ylimääräinen lomarahaleikkaus. Yhteensä kompensatio on siten 237 milj. euroa.

Valtionosuutta lisäävät suhteessa vuoden 2018 talousarvioon muun muassa kuntien verotulomenetysten kompensatio 224 milj. eurolla, asukasluvun ja laskentatekijöiden muutos 25,2 milj. eurolla sekä 15 milj. euron lisäys lastensuojeluun ja lapsiperheiden kotiapuun ja 1 milj. euron lisäys vanhusten kotihoitoon ja veteraanien kotiin vietäviin palveluihin.

Valtionosuuksiin on osoitettu vuoden 2019 talousarviossa 22 770 000 euroa, eli 2,1 % vähemmän kuin vuoden 2018 vahvistettu valtionosuus. Ennakoitu valtionosuusprosentti vuodelle 2019 olisi 25,37 %, kun vuonna 2018 vastaava prosenttilukema on 25,34 %. Valtiovarainministeriö sekä opetus- ja kulttuuriministeriö tekevät lopullisen päätöksen vuoden 2019 maksettavista valtionosuuksista joulukuussa 2018.

Valtionosuusennuste talousarviovuodelle perustuu Kuntaliiton ennusteeseen 14.9.2018, jossa on huomioitu:

Vuosittaiset automaattimuutokset

- 31.12.2017 asukasmäärät
- Sairastavuustiedot vuodelta 2017
- Työllisyystiedot
- Saaristo-osakuntien väestö
- Indeksitarkistus hintoihin (+1,3 %) ja sen leikkaus (-91 milj. euroa)

Muut lakiin perustuvat muutokset

- Veromenetysten kompensatio +(224 milj. euroa)
- Kustannustenjaon tarkistus (-213 milj. euroa)
- Kuntien perustoimeentulotuen rahoitusosuus (-368 milj. euroa)

Poliittiset päätökset kuntien tehtävien ja velvoitteiden muutoksista

- Alueellisen erikoissairaanhoidon järjestämisen tehostaminen (-22 milj. euroa)
- Lastensuojelu ja lapsiperheiden kotiapu (+15 milj. euroa)
- Säästö omais- ja perhehoidon kehittämisen johdosta (-6,3 milj. euroa)
- Vanhuspalvelujen laatusuosituksen tarkistaminen (-4,3 milj. euroa)
- Vanhusten kotihoito ja veteraanien kotiin vietävät palvelut (+1,0 milj. euroa)

- Yli 3-vuotiaiden lasten ja kasvattajien määrän suhteen muutos varhaiskasvatuksessa (-0,63 milj. euroa)

Muut poliittiset päätökset

- Kannustin/digitalisaatio (-30 milj. euroa)
- Kilpailukykysojimus (-30 miljoonaa euroa, lisäys aikaisempaan)
- Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus (-10 milj. euroa)
- Pitkäaikaistyöttömien eläketuki (-21 milj. euroa)

Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus on arvioitu hieman alle talousarvion 2018 tason, johtuen valtion talousarvioesityksessä olevasta alenemasta sekä laskentaperusteena olevien kuntakohtaisten arvojen alenemasta. Arviointiin ei sisälly perusteiden muutoksia.

Eroja kuntien tulopohjassa tasataan verotuloihin perustuvalla valtionosuuden tasauksella. Nimensä mukaisesti tasaus perustuu kunnan laskennalliseen verotuloon, ja se joko lisää tai vähentää kunnalle myönnettyä valtionosuutta. Mikäli laskennallinen verotulo on keskimääräisen laskennallisen veron alapuolella, kuten Virroilla, saa Virrat verotuloihin perusturvaa tasausta. Tasauksen lopulliseen määrään vuodelle 2019 vaikuttaa vuoden 2017 verotuksen valmistuminen lokakuun 2018 lopussa. Ennusteessa tasaus on laskettu verohallinnon viimeisimpien vuotta 2017 koskevien ennusteiden perusteella.

Valtionosuudet	TP2016	TP2017	ENN2018	TA2019	TS2020	TS2021
Peruspalvelujen valtionosuus	18 276 777	17 854 871	17 893 969	17 533 000	17 357 670	17 184 093
Muutos %	6,5 %	-2,3 %	0,2 %	-2,0 %	-1,0 %	-1,0 %
Verotulojen tasaus	5 560 392	5 356 479	5 095 409	5 017 000	4 966 830	4 917 162
Muutos %	0,2 %	-3,7 %	-4,9 %	-1,5 %	-1,0 %	-1,0 %
Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus	-31 225	254 742	268 158	220 000	217 800	215 622
Muutos %	-81,3 %	-915,8 %	5,3 %	-18,0 %	-1,0 %	-1,0 %
Valtionosuudet yht.	23 805 944	23 466 092	23 257 536	22 770 000	22 542 300	22 316 877
Muutos %	5,6 %	-1,4 %	-0,9 %	-2,1 %	-1,0 %	-1,0 %

Tuloslaskelma 2019

Tuloslaskelmaennuste johtaa alijäämäiseen tilikauteen. Talousarvioon sisältyy kertaluonteisia purkukustannuksia 280 000 euroa. Kaupungin ja vesihuollon normaalin toiminnan alijäämä olisi siten -254 405 euroa. Aleneva valtionosuus yhdessä kasvavien käyttömenojen kanssa on aiheuttanut haastetta toiminnan suunnitteluun. Menoista erityisesti ostot sairaanhoitopiiriltä ovat kasvaneet talousarvioon 2018 verrattuna, yhteensä 2,5 milj. euroa. Ulkoiset vuokramenot kasvavat uusien väistöilarakennusten johdosta. Kokonaisuutena henkilöstökulut alenevat johtuen suun terveydenhuollon siirtymisestä Keiturin Sote Oy:n vastattavaksi. Ilman tätä vaikutusta henkilöstökulut kasvavat noin 0,242 milj. euroa eli 1,7 %. Suun terveydenhuollon siirtyminen toisaalta lisää ostopalveluiden määrää. Toimielinten tulee aktiivisesti hakea uusia toimintatapoja, joiden avulla palvelut voidaan turvata siten, että normaalin toiminnan tulos saadaan jatkossa ylijäämäiseksi.

Vuoden 2019 poistot tulevat olemaan yhä vakiintuneella reilun 3,0 miljoonan euron tasolla ja investointien myötä myös kasvanevat jonkin verran. Toisaalta tilinpäätöksessä 2018 tehdyt alaskirjaukset hillitsevät suunnitelmanmuutosten poistojen kasvua. Vuoden 2018 aikana merkittäviä valmistuvia tai jo valmistuneita investointeja ovat teollisuushallin rakentaminen, terveyskeskuksen peruskorjauksen viides vaihe keskuskeittiö. Talousarviovuoden merkittävin investointikohde on yhtenäiskoulu, jonka suunnittelua jatketaan ja rakentamistyöt pyritään aloittamaan vuoden 2019 aikana. Budjetointivaiheessa poistojen aivan tarkkaa määrää on mahdoton ennustaa, sillä valmistuvien

kohteiden hankintamenot eivät ole vielä tarkalleen tiedossa. Investointitoteuma on jäänyt vuosittain talousarviossa suunniteltua kokonaisuutta pienemmäksi.

Vuoden 2019 tuloslaskelma (ulkoinen/sisäinen) johtaa -711 361 euroa negatiiviseen tilikauteen sekä tuloksenkorjauserien jälkeen -567 405 euroa alijäämäviseen tilikauteen. Liikelaitos Marttinen huomioiden tilikauden tulos johtaa -667 361 euron negatiiviseen tulokseen ennen tuloksenkorjauseriä.

Tulosta parantavana eränä vuodelle 2019 on huomioitu yhtiöltä ostettavista sosiaali- ja terveystalouksista tehtävä 5 % arvonnäköveron laskennallinen palautus. Talousarviossa ei ole juurikaan taloudellista liikkumavaraa, lisäksi yhtiönäiskoulun suunnitelmien ja aikataulun tarkentuminen saattaa aiheuttaa muutosta talousarviossa varattujen purkukustannusten realisoitumiseen sekä väistötilakustannuksiin.

Vuodelle 2018 laaditussa ennusteessa on huomioitu tiedossa olevat talousarvion ylitysuhat sekä toteutumatta jäävät suunnitellut purkukustannukset.

8.1.5 Talousarvion ja –suunnitelman yhteydessä esitettävä toimenpideohjelma

Taloussuunnitelma (talousarviovuosi ja suunnitelmavuodet) on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Virtain kaupungin taseessa on 31.12.2017 ylijäämää 17,059 milj. euroa ja vuoden 2018 tilinpäätös tulee olemaan ennusteen mukaan alijäämäinen arviolta -0,653 milj. euroa. Tilinpäätöksessä 2018 ylijäämää olisi siten edelleen 16,406 milj. euroa. Tämän vuoksi Virtain kaupunki ei ole velvollinen laatimaan kuntalain mukaista toimenpideohjelmaa.

Taloussuunnitelma vuosille 2019 - 2021 on kuitenkin yhteen laskien alijäämäinen. Saadaksemme taloussuunnitelman tasapainoon on käyttötaloudessa pystyttävä toiminnan muutoksien kautta säästöihin tai tulorahoitusta on pyrittävä kasvattamaan esimerkiksi veroprosentteja korottamalla. Tämän johdosta talousarvion vahvistamisen yhteydessä päätetään hallintokunnille asetettavat tasapainottamistavoitteet jaettuna suunnitelmakauden vuosille. Tasapainottamisohjelma toimenpiteineen tulee esittää kaupunginhallitukselle helmikuun 2019 loppuun mennessä, joka esittää sen edelleen kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi.

8.2 Tuloslaskelma

TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN

Kaupunki ja vesihuolto	TP2017	TA2018	ENN2018	TA2019	TS2020	TS2021
Toimintatulot						
Myyntituotot	26 160 945	25 419 932	25 498 000	26 268 962	26 269 000	26 269 000
Maksutuotot	5 613 443	5 312 737	5 456 110	5 671 250	5 672 000	5 672 000
Tuet ja avustukset	684 263	428 632	430 700	415 623	416 000	416 000
Vuokratuotot	5 070 753	5 589 509	5 229 350	5 709 852	5 710 000	5 710 000
Muut toimintatulot	376 553	159 440	139 440	163 115	164 000	164 000
Toimintatulot	37 905 957	36 910 250	36 753 600	38 228 802	38 231 000	38 231 000
Valmistus omaan käyttöön		62 582	120 000	80 000	80 000	60 000
Toimintamenot						
Henkilöstömenot	-14 295 122	-14 619 346	-14 650 000	-14 387 177	-14 387 000	-14 387 000
Palvelujen ostot	-52 413 854	-52 960 641	-53 450 000	-55 328 940	-55 048 000	-55 048 000
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 852 502	-3 573 045	-3 680 900	-3 620 147	-3 620 000	-3 620 000
Avustukset muille	-2 323 624	-2 192 164	-2 385 500	-2 191 342	-2 191 000	-2 191 000
Vuokrat	-5 135 320	-5 470 915	-5 522 300	-5 834 276	-5 834 000	-5 834 000
Muut toimintamenot	-386 614	-188 906	-221 400	-202 384	-202 000	-202 000
Toimintamenot	-78 407 037	-79 005 017	-79 910 100	-81 564 266	-81 282 000	-81 282 000
Toimintakate	-40 501 080	-42 032 185	-43 036 500	-43 255 464	-42 971 000	-42 991 000
Verotulot	22 428 151	21 811 000	21 937 000	23 247 000	23 734 000	24 383 000
Valtionosuudet	23 466 092	22 930 000	23 257 500	22 770 000	22 432 738	22 208 410
Rahoitustulot ja -menot						
Korkotulot muilta	10 933	3 800	4 000	6 000	8 500	13 500
Muut rahoitustulot muilta	484 654	173 500	479 150	174 500	172 800	172 800
Korkomenot	-85 579	-120 000	-100 000	-131 250	-238 000	-359 000
Muut rahoitusmenot	-8 239	-2 500	-2 500	-2 500	-6 500	-6 500
Rahoitustuotot ja -kulut	401 769	54 800	380 650	46 750	-63 200	-179 200
Vuosikate	5 794 932	2 763 615	2 538 650	2 808 286	3 132 538	3 421 210
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 706 438	-3 468 932	-3 342 800	-3 664 647	-3 864 647	-4 064 647
Arvonalentumiset	-1 790 199					
	-5 496 638	-3 468 932	-3 342 800	-3 664 647	-3 864 647	-4 064 647
Satunnaiset erät						
Satunnaiset tuotot						
Tilikauden tulos	298 294	-705 317	-804 150	-856 361	-732 109	-643 437
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	136 782	211 233	143 000	143 956	143 956	143 956
Varausten lisäys						
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	435 076	-494 084	-661 150	-712 405	-588 153	-499 481

Kaupunki, vesihuolto ja Marttinen	TP2017	TA2018	ENN2018	TA2019	TS2020	TS2021
Toimintatulot						
Myyntituotot	24 717 656	24 420 773	24 196 059	25 372 869	25 373 000	25 373 000
Maksutuotot	5 599 394	5 312 737	5 405 067	5 671 250	5 672 000	5 672 000
Tuet ja avustukset	1 235 053	959 132	1 290 533	1 002 623	1 003 000	1 003 000
Vuokratuotot	2 068 830	2 416 704	1 903 467	1 977 565	1 978 000	1 978 000
Muut toimintatulot	375 863	161 524	132 267	163 115	164 000	164 000
Toimintatulot	33 996 796	33 270 870	32 927 392	34 187 422	34 190 000	34 190 000
Valmistus omaan käyttöön		62 582	120 000	80 000	80 000	60 000
Toimintamenot						
Henkilöstömenot	-15 296 424	-15 641 132	-15 664 933	-15 553 423	-15 553 000	-15 553 000
Palvelujen ostot	-50 150 239	-51 053 034	-51 462 693	-53 426 636	-53 146 000	-53 146 000
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 160 222	-3 904 236	-3 886 380	-3 970 707	-3 970 000	-3 970 000
Avustukset muille	-2 157 565	-2 029 238	-2 189 900	-2 019 557	-2 019 000	-2 019 000
Vuokrat	-2 138 561	-2 303 924	-2 352 180	-2 122 811	-2 122 000	-2 122 000
Muut toimintamenot	-400 138	-202 927	-239 739	-214 716	-214 000	-214 000
Toimintamenot	-74 303 148	-75 134 491	-75 795 825	-77 307 850	-77 024 000	-77 024 000
Toimintakate	-40 306 352	-41 801 039	-42 748 433	-43 040 428	-42 754 000	-42 774 000
Verotulot	22 428 151	21 811 000	21 937 000	23 247 000	23 734 000	24 383 000
Valtionosuudet	23 466 092	22 930 000	23 257 500	22 770 000	22 432 738	22 208 410
Rahoitustulot ja -menot						
Korkotulot muilta	10 933	3 800	4 000	6 000	8 500	13 500
Muut rahoitustulot muilta	484 787	173 500	479 150	174 500	172 800	172 800
Korkomenot	-85 579	-120 000	-100 000	-131 250	-238 000	-359 000
Muut rahoitusmenot	-8 277	-2 500	-2 500	-2 500	-6 500	-6 500
Rahoitustuotot ja -kulut	401 864	54 800	380 650	46 750	-63 200	-179 200
Vuosikate	5 989 754	2 994 761	2 826 717	3 023 322	3 349 538	3 638 210
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 874 619	-3 668 932	-3 622 800	-3 868 683	-4 064 647	-4 264 647
Arvonalentumiset	-1 790 199					
	-5 664 819	-3 668 932	-3 622 800	-3 868 683	-4 064 647	-4 264 647
Tilikauden tulos	324 936	-674 171	-796 083	-845 361	-715 109	-626 437
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	136 782	211 233	143 000	143 956	143 956	143 956
Varausten lisäys						
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	461 718	-462 938	-653 083	-701 405	-571 153	-482 481
Tunnuslukuja						
Toimintatuotot/Toimintakulut %	45,75	44,28	43,44	44,22	44,39	44,39
Vuosikate/poistot %	105,7	81,6	78,0	78,1	82,4	85,3
Vuosikate, euroa/asukas	875	443	420	453	507	557
Asukasmäärä	6 844	6 765	6 736	6 681	6 601	6 526
Kertynyt ylijäämä/asukas	2 493	2 453	2 436	2 351	2 293	2 245

9 INVESTOINTIOSA

Investointiosassa käsitellään pitkävaikutteiset menot, jotka tuloslaskelmassa vuosittain käsitellään suunnitelman mukaisina poistoina. Poistosuunnitelma on uudistettu vuoden 2009 alussa. Sen ajantasaisuus tarkastetaan talousarviovuoden aikana. Hyödykeryhmien poistoaika on uusitussa suunnitelmassa ilmoitettu vaihteluvälinä, josta pääsääntöisesti käytetään pienintä eli nopeinta poistoaikaa. Kaupunginhallituksella on oikeus perustellusta syystä määrittellä alarajaa pitempi poistoaika, mikä ei kuitenkaan saa ylittää ohjeen enimmäispoistoaikaa.

Perusparannusmeno poistetaan sen vaikutusaikana, joka on pääsääntöisesti sama kuin perusparannetun hyödykkeen jäljellä oleva taloudellinen pitoaika. Ainoastaan, mikäli perusparannus olennaisesti lisää hyödykkeen jäljellä olevaa taloudellista pitoaikaa, kaupunginhallitus voi muuttaa poistosuunnitelmaa vastaavasti.

Yksittäiset investointikohteet, joiden kustannusarvio ylittää 300.000,00 euroa ilman arvonnalisäveroa, ovat hankkeita. Hankkeiden käsittelyssä noudatetaan kaupungin hankesuunnitteluohjetta. Kaupunginvaltuusto myöntää määrärahat ja tuloarviot hankkeille ja hankkeilla on ennen rakentamisen aloitusta oltava kustannusarvio, jonka toteumaa seurataan tilinpäätöksen yhteydessä.

Alle 300.000 euron investoinnit käsitellään osana hankeryhmää. Hankeryhmiä ovat:

1. osakkeet ja osuudet
2. maa-alueet ja rakennukset
3. lämpölaite
4. sisäinen palvelukeskus
5. terveys- ja sosiaalitoimenohjelmistoihin liittyvät investoinnit
6. terveys- ja sosiaalitoimen kalustohankinnat
7. sivistystoimen kalusto- ja ohjelmistohankinnat
8. vesihuoltolaite
9. kunnallistekniikka
10. lämpölaite
11. tilapalvelu/asuinrakennukset
12. tilapalvelu/tuotannolliset rakennukset ja
13. tilapalvelu/hallintokuntien käytössä olevat rakennukset
14. mittaus / kaavoitus
15. ylläpito ja rakentaminen

Hankeryhmä tarkoittaa investointikokonaisuutta joko siten, että yhteen ylläpitokohteeseen tehdään useampi pienempi investointi tai hankeryhmä sisältää useamman ylläpitokohteen, joihin investoidaan. Kaupunginvaltuusto myöntää määrärahat ja tuloarviot hankeryhmälle kokonaisuutena. Hankeryhmän alla esitetty kokonaisuus on suunnitelma, jonka sisällä käytettävät määrärahat ja tuloarviot voivat ylläpitokohteiden välillä muuttua, mutta hankeryhmän määräraha ja tuloarvio on valtuustoon nähden sitova.

Investointiosan irtaimen käyttöomaisuuden hankintamääräraha on tarkoitettu sellaisen irtaimen hankintaan, jonka hankintahinta on pääsääntöisesti yli 10 000 euroa (ilman arvonnalisäveroa). Tätä pienemmät hankinnat ovat aina käyttömenoja. Vuosikorjaukset ovat aina käyttömenoja. Osakkeet ja osuudet sekä maan osto merkitään investointiosaan. Näistä ei tehdä poistoja.

Talousarviovuosi 2019 ja suunnitelmavuodet 2020–2021

Virtain kaupungin investoinnit vuodelle 2019 ovat hieman talousarviota 2018 alhaisemmalla tasolla. Investointikokonaisuus sisältää useita ylläpitokohteita sekä uusinvestointina yhtenäiskoulun, jonka rakentaminen on tarkoitus

aloittaa talousarviovuonna. Investointien nettomeno, noin 4,2 miljoonaa euroa, ylittää vuosikatteen noin 1,2 miljoonalla eurolla. Myös taloussuunnitelmavuosina investoinnit pysyvät aikaisempaa korkeammalla tasolla pääosin yhtenäiskoulun rakentamisen johdosta. Kuluvan vuoden investoinnit jäävät selkeästi alle talousarvion tason.

9.1 Hankeryhmät

Hankeryhmät, joihin on varattu määräraha tai tuloarvio talousarviovuonna tai taloussuunnittelukaudella:

Kaupunginhallitus					
Hankeryhmä: Osakkeet ja osuudet					
	TP2017	TA2018	TA2019	TS2020	TS2021
Tuloarvio				50 000	50 000
Määräraha		-140 000	-10 000	-100 000	-100 000
Nettomeno	0	-140 000	-10 000	-50 000	-50 000

Talousarviovuoden määräraha sisältää varautumisen kuntien yhteistoimintaan liittyvien osakkeiden hankintaan.

Kaupunginhallitus					
Hankeryhmä: Maa-alueet ja rakennukset					
	TP2017	TA2018	TA2019	TS2020	TS2021
Tuloarvio	24 505	20 000	20 000	50 000	50 000
Määräraha	-185 200	-150 000	-120 000	-100 000	-100 000
Nettomeno	-160 695	-130 000	-100 000	-50 000	-50 000

Määräraha on varaus maa-alueiden hankintaan. Vuoden aikana harkitaan myös joidenkin keskustan lähellä olevien kiinteistöjen myyntiä. Osa tulorahoituksesta toteutuu kaavatonttien myynnillä.

Kaupunginhallitus					
Hankeryhmä: Lämpölaite					
	TP2017	TA2018	TA2019	TS2020	TS2021
Tuloarvio	954,9				
Määräraha	-67 233	-193 000	-145 000	-100 000	-100 000
Nettomeno	-66 278	-193 000	-145 000	-100 000	-100 000

Määrärahassa on varaukset ennalta arvaamattomiin kaluston peruskorjauksiin ja uusintoihin, kattila K3 arinan alusrautojen uusimiseen ja kattilapiirin paisuntasäiliön kunnostukseen tai uusintaan sekä kaukolämpöverkoston osalta varaukset mahdollisiin uusiin kaukolämpöliittymiin. Kaupunginhallitus tekee erillispäätökset investointien toteuttamisesta kuultuaan Virtain Energia Oy:n hallitusta.

Kaupunginhallitus					
Hankeryhmä: Sisäinen palvelukeskus					
	TP2017	TA2018	TA2019	TS2020	TS2021
Tuloarvio					
Määräraha	-108 558	-15 000	-71 000		
Nettomeno	-108 558	-15 000	-71 000	0	0

Määräraha sisältää varauvat taloushallinnon järjestelmän uudistamiseen, joka tulee olla päivitettyä vuoden 2019 aikana, sähköisen kokouskäytännön laajennukseen sekä lisenssihankintoihin, jotka koskevat koko kaupunkia.

Perusturvalautakunta					
Hankeryhmä: Terveys- ja sosiaalitoimen ohjelmistoihin liittyvät investoinnit					
	TP2017	TA2018	TA2019	TS2020	TS2021
Tuloarvio					
Määräraha	-219 336	-35 000	-218 000		
Nettomeno	-219 336	-35 000	-218 000	0	0

Hankeryhmän määrärahat ovat varaukia terveys- ja sosiaalitoimen käytössä olevien ohjelmistolisenssien hankintaan, kehittämiseen ja liittymismaksuihin. Investointien toteuttamisesta tulee tehdä erillinen päätös perusturvalautakunnasta senhetkiseen tilannearvioon perustuen.

Perusturvalautakunta					
Hankeryhmä: Terveys- ja sosiaalitoimen kalustohankinnat					
	TP2017	TA2018	TA2019	TS2020	TS2021
Tuloarvio					
Määräraha	-217 066	-146 500	-65 000		
Nettomeno	-217 066	-146 500	-65 000	0	0

Hankeryhmän määrärahat ovat varaukia hammashoidon hoitoyksikön hankintaan sekä Louhenrinteen uuden yksikön ja perhekeskuksen ensikertaiseen kalustamiseen.

Sivistyslautakunta					
Hankeryhmä: Sivistystoimen kalusto- ja ohjelmistohankinnat					
	TP2017	TA2018	TA2019	TS2020	TS2021
Tuloarvio					
Määräraha	-67 329	-20 000			-1 000 000
Nettomeno	-67 329	-20 000	0	0	-1 000 000

Taloussuunnitteluvuoden 2021 investoinnit sisältävät varauksen yhtenäiskoulun ensikertaiseen kalustamiseen, summa tarkentuu suunnittelun edetessä.

Teknisten palveluiden lautakunta					
Hankeryhmä: Tilapalvelu/Asuinrakennukset					
	TP2017	TA2018	TA2019	TS2020	TS2021
Tuloarvio					
Määräraha	-140 787	-195 000	-150 000	-150 000	-50 000
Nettomeno	-140 787	-195 000	-150 000	-150 000	-50 000

Talousarviomääräraha sisältää varauksen Aravarinne -rivitalon ikkunoiden ja ovien uusimiseen, VR:n rivitalon ulkorakennuksen maalaukseen, kerrostalo 1:n vesikaton korjaukseen, Aaronpalstan ja Palanteen julkisivun kunnostukseen ja maalaukseen sekä yllättäviin hankkeisiin

Teknisten palveluiden lautakunta					
Hankeryhmä: Tilapalvelu/Tuotannolliset rakennukset					
	TP2017	TA2018	TA2019	TS2020	TS2021
Tuloarvio					
Määräraha	-41 693	-75 000	-180 000	-50 000	-50 000
Nettomeno	-41 693	-75 000	-180 000	-50 000	-50 000

Talousarviomäärärahassa on varauduttu Torigrillin rakentamiseen, Autosillan kiinteistön käyttövesiputkien uusimiseen, piha-alueen kunnostukseen ja asfaltointiin sekä mahdollisiin yllättäviin korjaustarpeisiin.

Teknisten palveluiden lautakunta					
Hankeryhmä: Tilapalvelu/Hallintokuntien käytössä olevat rakennukset					
	TP2017	TA2018	TA2019	TS2020	TS2021
Tuloarvio					
Määräraha	-250 429	-385 000	-280 000	-100 000	-100 000
Nettomeno	-250 429	-385 000	-280 000	-100 000	-100 000

Talousarviovuoden määräraha sisältää useita ylläpito kohteita: Vaskiveden koulun ikkunoiden peruskorjauksen, kaupungintalon agrekaatin, siirrettävän varavoiman, vanhainkodin kunnostustöiden suunnittelun ja viiennöksen, liikuntahallin pesutilojen peruskorjauksen ja ilmastointijärjestelmän päivityksen, Killinkosken koulun lämmitysmuodon vaihdon hakekonttiratkaisuun sekä varauksen yllättäviin menoihin.

Teknisten palveluiden lautakunta					
Hankeryhmä: Vesihuoltolaitos					
	TP2017	TA2018	TA2019	TS2020	TS2021
Tuloarvio					
Määräraha	-221 603	-320 000	-280 000	-200 000	-200 000
Nettomeno	-221 603	-320 000	-280 000	-200 000	-200 000

Vesihuoltolaitoksen hankeryhmän määrärahassa on varauduttu edelleen puhdistamon, pumppaamojen ja verkoston vaatimiin saneerauksiin, uusien liittymien rakentamiseen, Killinkosken paineenkorotusasemaan sekä ennalta arvaamattomiin tarpeisiin. Lisäksi määräraha sisältää varauksen Nallelan peltoalueen, Eteläportti/Ahjolan sekä Puttosenkulman peltoalueen suunnitteluun/rakentamiseen.

Teknisten palveluiden lautakunta					
Hankeryhmä: Kunnallistekniikka					
	TP2017	TA2018	TA2019	TS2020	TS2021
Tuloarvio	8 026				
Määräraha	-527 763	-735 000	-590 000	-500 000	-400 000
Nettomeno	-519 737	-735 000	-590 000	-500 000	-400 000

Kunnallistekniikan määräraha on katujen ja yleisten alueiden rakentamiseen. Uusien kaava-alueiden osalta määräraha sisältää varauksen Nallelan peltoalueen, Eteläportti/Ahjolan ja Puttosenkulman suunnitteluun/rakentamiseen. Lisäksi määrärahassa on huomioitu ohjelman mukaisia päällystekorjauksia sekä katuvalaistuksen saneerausta, liikenneturvallisuuden parantaminen Siekkisentien kevyenliikenteen väylän osalta, katumerkintöjen ja kylltien uusimista, terveyskeskuksen parkkipaikan rakentaminen, leikkikenttien kunnostus, Killinkosken alueen kehittäminen ja sataman polttoainepisteen parantaminen. Ulkoliikuntapaikkojen investoinnit sisältävät varastohallin ja -katoksen rakentamisen sekä ulkoilureittien kunnostamisen.

Teknisten palveluiden lautakunta ja kaupunginhallitus					
Hankeryhmä: Mittaus/kaavoitus					
	TP2017	TA2018	TA2019	TS2020	TS2021
Tuloarvio					
Määräraha		-105 000	-80 000	-20 000	
Nettomeno	0	-105 000	-80 000	-20 000	0

Määräraha sisältää varauksen uusien kaava-alueiden laserkeilaukseen, paikkatietojärjestelmän päivitykseen ja hankintaan sekä asemakaavojen uudistamiseen Virtain keskustan alueella

Teknisten palveluiden lautakunta					
Hankeryhmä: Alueiden kehittäminen					
	TP2017	TA2018	TA2019	TS2020	TS2021
Tuloarvio					
Määräraha		-250 000	-40 000		
Nettomeno		-250 000	-40 000	0	0

Määräraha sisältää varauksen keskustan ja satamapalveluiden kehittämiseen.

9.2 Hankkeet

Hankkeet ovat investointeja, joiden kokonaiskustannusarvio on ilman arvonlisäveroa yli 300 000 euroa. Hankkeilla on oltava kustannusarvio, jonka toteutumista seurataan tilinpäätösten yhteydessä. Hankkeet etenevät hyväksytyin hankesuunnitelman mukaisesti.

Teknisten palveluiden lautakunta					
Hanke: Vesistökuunnostushankkeet					
Rakentamisen jäljellä oleva kustannusarvio: -					
	TP2017	TA2018	TA2019	TS2020	TS2021
Tuloarvio		115 000	35 000	24 850	
Määräraha	-6 230	-215 000	-50 000	-35 500	
Nettomeno	-6 230	-100 000	-15 000	-10 650	0

Määräraha on varattu Jähdyspohjan kalataloudelliseen kunnostukseen. Hankkeeseen saadaan avustusta Elinkeino- Liikenne ja ympäristökeskukselta. Hankkeen toteuttamiseksi tarvittava lupa on myönnetty.

Teknisten palveluiden lautakunta					
Hanke: Purulanojan rakentaminen					
Rakentamisen jäljellä oleva kustannusarvio: -					
	TP2017	TA2018	TA2019	TS2020	TS2021
Tuloarvio					
Määräraha			-30 000	-70 000	
Nettomeno	0	0	-30 000	-70 000	0

Määräraha sisältää varauksen Purulanojan kunnostussuunnitelmaan, pohjatutkimukseen sekä kovan maan padotuspaikkojen kunnostukseen.

Teknisten palveluiden lautakunta					
Hanke: Hyvinvointipuisto					
Rakentamisen jäljellä oleva kustannusarvio: 395 800 (ilman avustusta)					
	TP2017	TA2018	TA2019	TS2020	TS2021
Tuloarvio			141 000		
Määräraha			-337 300		
Nettomeno	0	0	-196 300	0	0

Määräraha on varaus Hyvinvointipuiston rakentamiseen. Hankkeen vuoden 2018 määräraha sisältyy kunnallistekniikan hankeryhmään. Hankkeeseen saadaan avustusta Aluehallintovirastolta.

Teknisten palveluiden lautakunta					
Hanke: Terveyskeskuksen perusparannus					
Rakentamisen kokonaiskustannusarvio:					
	TP2017	TA2018	TA2019	TS2020	TS2021
Tuloarvio					
Määräraha	-733 834	-511 000	-200 000		
Nettomeno	-733 834	-511 000	-200 000	0	0

Vuodelle 2019 varattu määräraha kohdistuu terveyskeskuksen perusparannuksen VI:n vaiheeseen, joka kattaa mm. varastotilat ja sosiaalityöt. Määräraha on tarkistettava suunnittelun valmistuessa.

Tilinpäätösluvuissa on esitetty aiempina vuosina toteutetut vaiheet; vuodeosaston ja poliklinikan perusparannukset.

Tekninen lautakunta Teknisten palveluiden lautakunta					
Hanke: Yhtenäiskoulun uudisrakentaminen					
Rakentamisen kustannusarvio: 15 000 000 euroa					
	TP2017	TA2018	TA2019	TS2020	TS2021
Tuloarvio					
Määräraha	-32 425	-500 000	-1 500 000	-5 000 000	-8 000 000
Nettomeno	-32 425	-500 000	-1 500 000	-5 000 000	-8 000 000

Määrärahassa on varauduttu yläkoulun tilojen uudisrakentamiseen. Vuoden 2019 varaus kohdistuu hankkeen suunnitteluun sekä rakentamisen aloitukseen. Taloussuunnitteluvuosien määräraha tarkentuu suunnittelun edetessä.

Kaupunginhallitus					
Hanke: Teollisuushallin rakentaminen					
Rakentamisen kustannusarvio:					
	TP2017	TA2018	TA2019	TS2020	TS2021
Tuloarvio					
Määräraha			-30 000	-100 000	-900 000
Nettomeno	0	0	-30 000	-100 000	-900 000

Määräraha sisältää varauksen uuden teollisuushallin suunnittelukustannuksiin ja valmiiksi saattamiseen mahdollisen kysynnän perusteella.

Virtain kaupunki					
Kaikki investoinnit yhteensä					
	TP2017	TA2018	TA2019	TS2020	TS2021
Tuloarvio	33 486	135 000	196 000	124 850	100 000
Määräraha	-5 194 190	-7 425 500	-4 376 300	-6 525 500	-11 000 000
Nettomeno	-5 160 705	-7 290 500	-4 180 300	-6 400 650	-10 900 000

10 RAHOITUSOSA

Rahoitusosassa esitetään toiminnan, investointien ja rahoituksen rahavirrat.

Ylijäämäinen toiminnan ja investointien rahavirta osoittaa, että investoinnit rahoitetaan kokonaisuudessaan tulorahoituksella, investointien rahoitusosuuksilla ja omaisuuden myynnillä. Negatiivinen välisumma osoittaa määrän, joka on rahoitettava pääomarahoituksella. Edellisen ja rahoituksen rahavirran yhteen laskettu määrä osoittaa budjetoitujen rahavirtojen kokonaisvaikutuksen kunnan maksuvalmiuteen.

Toiminnan rahavirtaan ei sisälly erikseen rahoitusosassa budjetoitavia tuloarvioita ja määrärahoja.

Investointien rahavirta muodostuu investointimenojen ja niihin saatujen rahoitusosuuksien ja pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulojen erotuksesta. Mainitut erät siirtyvät talousarvion investointiosasta eikä niihin rahoitusosassa enää osoiteta määrärahaa tai tuloarviota.

Rahoituksen rahavirtaan budjetoidaan antolainojen, lainakannan ja oman pääoman muutokset. Kaikki rahoituksen rahavirran erät ovat määrärahoja tai tuloarvioita, jotka ovat valtuustoon nähden sitovia bruttomääräisiä kokonaisuuksia.

Rahoitusosa päättyy vaikutus maksuvalmiuteen -erään, joka saadaan laskelmalla yhteen etumerkit huomioon ottaen toiminnan, investointien ja rahoituksen rahavirrat. Tällä erällä on vaikutus kaupungin kassavaroihin.

Virtain kaupungin lainamäärä tulee lisääntymään vuoden 2019 aikana 2,5 miljoonalla eurolla suurimpien investointien rahoittamiseksi, mikäli kaikki investoinnit toteutetaan talousarviovuoden aikana. Investointien rahoittamiseksi voidaan harkita myös puunmyyntiä, mikäli puusta saatava hinta on myynnin kannalta järkevällä tasolla. Kaupunginhallitus on määrittänyt, että noin 0,5 miljoonaa euroa investointikokonaisuudesta voitaisiin rahoittaa puun myynnillä. Tästä tehdään kaupunginhallituksessa erillinen päätös ja se on huomioitava lainatarpeen vähennyksenä, jos näin päätetään toimia. Lainannostossa on muutoinkin huomioitava se, että investointien toteuma on ollut huomattavasti suunniteltua alhaisempi.

Vuoden 2017 aikana lainaa nostettiin 1 492 736 euroa. Nostettu laina on 40 vuoden korkotukilainaa ARA-rahoitteeseen Vihriälän ryhmäkotiin. Vuonna 2018 lainaa on nostettu 1 250 000 euroa ja vuoden loppuun mennessä tullaan nostamaan toinen samansuuruinen lainaerä.

Talousarvion investointien rahoituksesta katetaan 176 000 euroa rahoitusosuuksilla, lisäksi maa-alueiden myynnillä on suunniteltu katettavan 20 000 euroa.

Talousarviovuoden vuosikate riittää kattamaan 71 prosenttia nettoinvestoinneista. Investoinneista noin 2,1 miljoonaa on uusinvestointeja.

Virtain kaupungilla oli 31.12.2017 lainaa noin 5,7 milj. euroa. Vuoden 2018 aikana lainaa nostetaan 2,5 milj. euroa. Mikäli vuoden 2019 aikana lisälainaa nostetaan noin 2,5 miljoonaa euroa lisää, lainakanta kasvaa noin 8,1 miljoonaan euroon (vuoden 2018 aikana lainaa lyhennetään n. 0,89 milj. euroa ja vuonna 2019 n. 0,94 milj. euroa). Asukasta kohden lainamäärä on tällöin vuoden 2019 lopussa noin 1200 euroa. Nykyisestä lainakannasta ensimmäinen laina on maksettu kokonaan pois vuonna 2020. Lainasalkusta kolmannes on sidottu vaihtuvakorkoisesti.

Taloussuunnitteluvuosina 2020 ja 2021 lainakanta jatkaa kasvua investointitarpeiden johdosta. Lainakanta kasvaa merkittävästi ja asukaskohtainen lainamäärä lähestyy suunnittelukaudella kuntakentän keskiarvoa.

Antolainoissa (kaupunki ja vesihuolto) on varauduttu perinnekylän rakennusten kunnostusinvestointeihin Liikelaitos Marttisen investointeja vastaavasti.

RAHOITUSLASKELMA

Kaupunki ja vesihuolto	TP2017	TA2018	ENN2018	TA2019	TS2020	TS2021
Toiminnan ja investointien rahavirta						
Vuosikate/Liikelyli-alijäämä	5 795	2 764	2 539	2 808	3 133	3 421
Rahoitustuotot ja -kulut						
Satunnaiset erät						
Tulorahoituksen korjauserät	-157					
Tulorahoituksen korjauserät						
Toiminnan rahavirta	5 638	2 764	2 539	2 808	3 133	3 421
Investointimenot	-7 382	-7 426	-6 300	-4 376	-6 525	-11 000
Rahoitusosuudet investointi	785	115	10	176	25	
Pys.vast.hyöd.luov.tuotot	182	20	30	20	100	100
Investointien rahavirta	-6 415	-7 291	-6 260	-4 180	-6 400	-10 900
Toiminnan ja inv.rahavirta	-777	-4 527	-3 721	-1 372	-3 267	-7 479
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA						
Antolainasaamisten lisäykset	-19	-332	-153	-230	-200	-200
Antolainasaamisten vähennykset		115	35	150	100	200
Antolainauksen muutokset	-19	-217	-118	-80	-100	0
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 493	4 500	2 500	2 500	4 000	8 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-706	-890	-890	-942	-1 067	-1 267
Lainakannan muutokset	787	3 610	1 610	1 558	2 933	6 733
Rahoituksen rahavirta	768	3 393	1 492	1 478	2 833	6 733
Rahavarojen muutos	-1 347	-1 134	-2 229	106	-434	-746
Rahavarat 31.12.	5 441	4 307	4 559	4 665	4 230	3 485
Rahavarat 1.1.	6 788	5 441	6 788	4 559	4 665	4 230
Rahavarojen muutos	-1 347	-1 134	-2 229	106	-434	-746
Lainakanta 31.12.	5 688	9 298	6 511	8 069	11 002	17 735
Lainakanta 1.1.	4 901	5 688	4 901	6 511	8 069	11 002
Lainakannan muutos	787	3 610	1 610	1 558	2 933	6 733

RAHOITUSLASKELMA

Kaupunki, vesihuolto ja Marttinen	TP2017	TA2018	ENN2018	TA2019	TS2020	TS2021
Toiminnan ja investointien rahavirta						
Vuosikate/Liikelyli-alijäämä	5 990	2 995	2 827	3 023	3 350	3 638
Rahoitustuotot ja -kulut						
Satunnaiset erät						
Tulorahoituksen korjauserät	-157					
Tulorahoituksen korjauserät						
Toiminnan rahavirta	5 833	2 995	2 827	3 023	3 350	3 638
Investointimenot	-8 193	-7 881	-6 755	-4 776	-6 919	-11 100
Rahoitusosuudet investointi	1 078	310	205	317	165	0
Pys.vast.hyöd.luov.tuotot	182	20	30	20	100	100
Investointien rahavirta	-6 933	-7 551	-6 520	-4 439	-6 654	-11 000
Toiminnan ja inv.rahavirta	-1 100	-4 556	-3 693	-1 416	-3 304	-7 362
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA						
Antolainasaamisten lisäykset	-30	-332	-153	-150	-100	-100
Antolainasaamisten vähennykset		115	35	150	100	200
Antolainauksen muutokset	-30	-217	-118	0	0	100
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 493	4 500	2 500	2 500	4 000	8 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-706	-890	-890	-942	-1 067	-1 267
Lainakannan muutokset	787	3 610	1 610	1 558	2 933	6 733
Rahoituksen rahavirta	-746	3 393	1 492	1 558	2 933	6 833
Rahavarojen muutos	-1 846	-1 163	-2 201	142	-371	-529
Rahavarat 31.12.	5 695	4 532	3 493	3 636	3 264	2 736
Rahavarat 1.1.	7 541	5 695	5 695	3 493	3 636	3 264
Rahavarojen muutos	-1 846	-1 163	-2 201	142	-371	-529
Lainakanta 31.12.	5 688	9 298	7 298	8 856	11 789	18 522
Lainakanta 1.1.	4 901	5 688	5 688	7 298	8 856	11 789
Lainakannan muutos	787	3 610	1 610	1 558	2 933	6 733
Rahoituksen tunnuslukuja						
Investointien tulorahoitus	86,4	39,7	43,4	68,1	50,3	33,1
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta	3 811	-5 215	1 218	-171	-3 943	-14 453
Lainakanta/asukas	831	1 374	1 083	1 326	1 786	2 838
Asukasluku	6 844	6 765	6 736	6 681	6 601	6 526

11 YHTEENVETO MYÖNNETTÄVISTÄ AVUSTUKSISTA

Kaupunginhallitus				
	2018 talousarvio	Menokohta	2019 talousarvio	Menokohta
Aluetukiavustukset	10 000	5851.1301	10 000	5851.1301
Muut avustukset/erillinen haku			8 800	5851.1301
Virtain näkövammaiset ry	400	5851.1301		sis. perusturvan avustuksiin
Taito-Pirkanmaa, käsityökeskuksen neuvoja	10 000	5851.1301	10 000	5851.1301
Virtain 4H-yhdistys	14 500	5851.1301	14 500	5851.1301
Virtain kalastusalue	500	5851.1301	500	5851.1301
Virtain kyläilykahvila Kallioperusta, avustus ja työllistetty kahvilaan	500	5851.1301	500	5851.1301
	13 380	Työllisyystyöt	14 895	Työllisyystyöt
Ylä-Pirkanmaan sotaorvot	500	5851.1301	500	5851.1301
Virtain VPK	500	5851.1301	500	5851.1301
Vapaa-ajanasukkaiden yhdistys	2 000	5851.1301	1 000	5851.1301
Kurjenjärven kunnostaminen	30 000	5851.1301		5851.1301
KesäVirrat Soi! – Virtain musiikkiyhdistys	10 000	5851.1301	15 000	5851.1301
Opiskelija-asuntolat	100 000		100 000	5851.1301
Nuorisokeskus Marttinen/ Perinnekylä (sisäinen)	50 000	5851.1365	50 000	5851.1365
Nuorisokeskus Marttinen / Siirtyvän nuorisotoiminnan avustus (sisäinen)	126 126	5851.1365	126 126	5851.1365
Maatalouden kehittäminen, avustus yritystoimintaan	2 000	5851.1710		5851.1710
Työllisyystyöt/kesätyöpaikkatuki/ulkoinen ja sisäinen	5 000	5860.1402	7 200	5860.1402
Kaupunginhallitus yhteensä	321 405		359 521	

Sivistyslautakunta				
	2018 talousarvio	Avustuksen jakotapa	2019 talousarvio	Menokohta
Kulttuuritoimen avustukset	4 000	erillinen hakukierros	4 000	5851.5031
Liikuntatoimen avustukset kotitalouksille	3 000	erillinen hakukierros	3 000	5850.5080
Liikuntatoimen toiminta-avustukset	27 000	erillinen hakukierros	27 000	5851.5080
Virtain Jäähalli Oy (käyttökustannuksia koululaisten jääaikaa vastaan)	50 000	sopimuksen mukaan	50 000	5851.5061
Yksityisen hoidon tuen kuntalisä	hallitus	sopimuksen mukaan	5 000	5850.4370
Sivistyslautakunta yht.	84 000		89 000	

Perusturvalautakunta				
	2018 talousarvio	Menokohta		2019 talousarvio
Avustuksen jakotapa				
Sotaveteraanien naisjaosto	400	5851.3001	Toimintamenojen tuki	
Sotaveteraanit	2 000	5851.3001	Toimintamenojen tuki	
Sotainvalidit	2 000	5851.3001	Toimintamenojen tuki	
Virtain mielenterveysyhdistys	4 862	5851.3001	Tilavuokran tuki	
Kieppi, sisäinen vuokra-avustus	6 783	5851.3001	Tilavuokran tuki	6659
Virtain näkövammaiset Oy	400	5851.3001	Toimintamenojen tuki	400
Perusturvalautakunta yht.	16445			7059

Teknisten palveluiden lautakunta				
	2018 talousarvio	Avustuksen jakotapa	2019 talousarvio	Menokohta
Yksityistieavustukset	221 920	hakemuksen mukaan	221 900	5851.7009
Tekninen yht.	221 920		221 900	

Nuorisokeskus Marttinen				
	2018 talousarvio	Avustuksen jakotapa	2019 talousarvio	Menokohta
Nuorisotoiminta-avustukset	13 200	hakemuksen mukaan	13 200	5860.5660
Marttinen yht.	13 200		13 200	

12 YHTEENVETO HANKKEISTA

Hankkeen nimi	Määräraha 2019
Toisen asteen koulutuksen turvaaminen ja kehittäminen Virroilla (ammattikouluasiamies)	10 000
Kampus-toiminnan ja maakuntakorkeakoulutoiminnan edistäminen korkeakouluasiamies)	15 000
Muksu-Festarit	6 000
Toimintaryhmätyö PoKo ry:ssä mukana oleminen	33 400
Muut hankkeet	2 500

13 VIRTAIN KOULUJEN OPPILASENNUSTEET VUOSILLE 2018–2024

Tilanne 20.9.2018

	esi	1 lk	2 lk	3 lk	4 lk	5 lk	6 lk	7 lk	8 lk	9 lk	Yhteensä
Killinkosken koulu											
2018-2019	5	4	9	6	9	4	8				45
2019-2020	5	5	4	9	6	9	4				42
2020-2021	2	5	5	4	9	6	9				40
2021-2022	7	2	5	5	4	9	6				38
2022-2023	4	7	2	5	5	4	9				36
2023-2024	4	4	7	2	5	5	4				31
2024-2025	?	4	4	7	2	5	5				27
Kotalan koulu											
2018-2019	10	1	2	7	3	4	8				35
2019-2020	6	10	1	2	7	3	4				33
2020-2021	6	6	10	1	2	7	3				35
2021-2022	4	6	6	10	1	2	7				36
2022-2023	7	4	6	6	10	1	2				36
2023-2024	4	7	4	6	6	10	1				38
2024-2025	?	4	7	4	6	6	10				37
Liedenpohjan koulu											
2018-2019	3	7	7	6	0	4	1				28
2019-2020	5	3	7	7	6	0	4				32
2020-2021	1	5	3	7	7	6	0				29
2021-2022	4	1	5	3	7	7	6				33
2022-2023	3	4	1	5	3	7	7				30
2023-2024	0	3	4	1	5	3	7				23
2024-2025	?	0	3	4	1	5	3				16
Rantatien koulu											
2018-2019	35	49	30	51	33	39	41				278
2019-2020	32	35	49	30	51	33	39				269
2020-2021	34	32	35	49	30	51	33				264
2021-2022	29	34	32	35	49	30	51				260
2022-2023	32	29	34	32	35	49	30				241
2023-2024	27	32	29	34	32	35	49				238
2024-2025	?	27	32	29	34	32	35				189
Vaskiveden koulu											
2018-2019	4	1	3	5	8	6	7				34
2019-2020	8	4	1	3	5	8	6				35
2020-2021	2	8	4	1	3	5	8				31
2021-2022	4	2	8	4	1	3	5				27
2022-2023	4	4	2	8	4	1	3				26
2023-2024	2	4	4	2	8	4	1				25
2024-2025	?	2	4	4	2	8	4				24
Virtain yläkoulu											
2018-2019								64	68	74	206
2019-2020								57	64	68	189
2020-2021								53	57	64	174
2021-2022								75	53	57	185

2022-2023								51	75	53	179
2023-2024								63	51	75	189
2024-2025								57	63	51	171
Perusopetus yhteensä											
2018-2019	57	62	51	75	53	57	65	64	68	74	626
2019-2020	56	57	62	51	75	53	57	65	64	68	608
2020-2021	45	56	57	62	51	75	53	57	65	64	585
2021-2022	48	45	56	57	62	51	75	53	57	65	569
2022-2023	50	48	45	56	57	62	51	75	53	57	554
2023-2024	37	50	48	45	56	57	62	51	75	53	534
2024-2025	?	37	50	48	45	56	57	62	51	75	481
Virtain lukio											
2018-2019		28	27	36	6						97
2019-2020		35	28	27	?						90
2020-2021		35	35	28	?						98
2021-2022		35	35	35	?						105
2022-2023		35	35	35	?						105
2023-2024		35	35	35	?						105
2024-2025		35	35	35	?						105

Rantatien koulussa on myös kaksi erillisluokkaa, joissa on yhteensä 15 oppilasta. Rantatien koulussa on lisäksi 1 valmistavan luokan oppilas. Rantatien koulun oppilasmäärä on yhteensä lv. 2018 - 2019 270. Virtain lukiossa on lukuvuonna 2018 – 2019 Pirkanmaan ammattopiston 7 opiskelijaa, jotka suorittavat lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen yhdistelmätkintoa. Killinkosken päiväkodissa on lv. 2018 - 2019 esioppilaita 5. Kotalan koulussa 10 esioppilasta, joista 3 on Mänttä-Vilppulasta. Rantatien koulussa 11 esioppilasta. Esioppilaita on 24 Koivurinteen päiväkodissa. Killinkosken päiväkodin esioppilaat ovat Killinkosken koulun luvuissa mukana. Rantatien koulun tilastossa ovat mukana kaikki keskustan alueen esioppilaat.

14 OPETTAJIEN JA KOULUHENKILÖKUNNAN MÄÄRÄ

	Opettajat	Avustajat	Muu henkilö- lökunta	Lisätiedot
Killinkosken koulu	3 vak. 2 kiertävää opettajaa	1 määräaik.		
Kotalan koulu	2 vak., 1 määräaikainen			
Liedenpohjan koulu	2 vak.	1 määräaik.		
Rantatien koulu, yksilöllinen pienryhmäopetus	2 vak.	6 vak.		
Rantatien koulu	18 vak., 2 määräaikaista	2 vak. ja 6 määräaikaista		
Vaskiveden koulu	2 vak.	1 määräaik.		
Virtain yläkoulu	22., 2 määräaikaista	1 vak., 1 määräaik.		
Perusopetus yhteensä	58	19		
Virtain lukio	5			
Yhtenäiskoulun hallinto			4	sisältää rehtorin, 2 apulaisrehtoria ja yläkoulun ja lukion koulusihteerin
Yht.	63	19	4	

15 PERUSTURVAN ALAISTEN YKSIKÖIDEN HOITOHENKILÖKUNNAN MÄÄRÄ JA MITOITUKSET 2019

Tilanne 1.1.2019 (sulkeissa 31.10.2018)

Yksikkö	Hoitopaikat	Henkilöstö	Hoitohenkilöstö	Mitoitus
<u>AKUUTTIOSASTOT:</u>				
Virtain vuodeosasto	25 (25)	29 (29)	21,5 (21,5)	0,86 (0,86)
Ruoveden vuodeosasto	18	21 (21)	14 (14)	0,77 (0,77)
<u>IKÄIHMISTEN ASUMISPALVELUT:</u>				
Virtain vanhainkoti Keiturinpuisto tehostettu asumispalvelu 40 ja laitoshoido 18	58 (58)	48 (48)	38,5 (38,5)	0,66 (0,66)
Vihriälä tehostettu asumispalvelu	30(30)	20,3(20,3)	17,5(17,5)	0,58(0,58)
Ruoveden vanhainkoti Kotiranta tehostettu asumispalvelu 20 ja laitoshoido 19	39	37 (37)	32 (32)	0,82 (0,82)
Harjukoti (Ruovesi Osasto 2) tehostettu asumispalvelu 16 ja laitoshoido 10	26 (26)	24(24)	20(20)	0,77(0,77)
Majakka tehostettu asumispalvelu	13	9,5 (9,5)	9 (9)	0,69 (0,69)
<u>KEHITYSVAMMAISTEN ASUMISPALVELUT:</u>				
Ruhalankoti (siirtynyt Kaukokotiin)	12	10 (10)	9,5 (9,5)	0,73 (0,73)
Virtain asuntola	15 autettu + 9 ohjattu	13	12,5(12,5)	0,79(0,79)

16 LASTEN PÄIVÄHOITOPAIKKOJEN MÄÄRÄ JA MITOITUS 2019

Tilanne 31.10.2018 (sulkeissa 2017)

Yksikkö	Hoitopaikat	Henkilöstö	Hoitohenkilöstö	Mitoitus	Huom.
Koivurinteen päiväkoti	140(134)	24+esimies(22)	22(19)	4 alle 3-v lasta tai 7 4-6-v lasta/hoitaja	Helmikuussa 2018 Saniaiset-lapsiryhmä perustettiin Otsolankadulle Koivurinteen päiväkodin alaisuuteen. 31.10.2018 tilanne: Koivurinteen päiväkodin pääatalon ja Otsolankadun Saniaiset-lapsiryhmä yht. 104 lasta. Kirjaston tiloissa lisäksi 11 esikoululaista ja 25 koululaista aamu- ja iltapäivähoidossa.
Killinkosken päiväkoti	18+2(27)	4(5)	3(4)	4 alle 3-v lasta tai 7 4-6-v lasta/hoitaja	13 lasta, jotka ovat 1-5 -vuotiaita, eskareita 5 ja koululaisia ap-ip-toiminnassa 2
Kotalan ryhmäperhepäiväkoti	16(13)	3(3)	3(3)	4 lasta/hoitaja	Lapsista 6 osapäiväisiä esikoululaisia
Vaskiveden ryhmäperhepäiväkoti	14(11)	3(3)	3(3)	4 lasta/hoitaja	Lapsissa 1 esioppilas + 1 koululainen apip-toiminnassa
Mäntylän ryhmäperhepäiväkoti	16(19)	Hoitajissa 3 osa-aikaista 6(7)	Hoitajissa 3 osa-aikaista 6(7)	4 lasta/hoitaja	Vuorohoitoa tarpeen mukaan klo 4.30–22.00 + la ja su. Lapsia nyt 15+ 1 eskari + varahoito perhepäivähoidosta. Syyskuussa 2018 yksikkö muutti osoitteeseen Otsolankatu 1. Toimintamuoto on yhä ryhmäperhepäivähoitokoti.
Perhepäivähoito	lasten määrä vaihtelee vuoden mittaan kysynnän ja tarpeen mukaan	7 ja lisäksi yksi hoitaja on hoitopaalla. Lisäksi yksi yksityinen hoitaja. (7 ja lisäksi 2 hoitajaa vanhempainvaapaalla)	7 ja lisäksi yksi hoitaja on hoitopaalla. Lisäksi yksi yksityinen hoitaja. (7, lisäksi 2 hoitajaa vanhempainvaapaalla)	4 lasta/hoitaja (+koululainen tai esiopetuksessa oleva osa-aikahoidossa oleva)	Perhepäivähoitaja on irtisanoutunut. 31.10.2018: lapsia 29+2 esioppilasta+ 1 koululainen. Yksityisellä hoitajalla 4 lasta+1 koululainen (30.9.2017) lapsimäärä 30 + 1 esioppilas + 2 koululaista)

17 LIIKELAITOS NUORISOKESKUS MARTTISEN TALOUSARVIO 2019

	Tilinp. 2017	Ed.TA 2018	TA 2019	Muu- tos %	TS 2020	TS 2021
NUORISOKESKUSTOIMINTA						
MYYNTITUOTOT	849 170	899 000	980 689	9 %	980 689	980 689
LIKEVAIHTO	849 170	899 000	980 689	9 %	980 689	980 689
LIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT	549 073	530 500	586 400	11 %	586 400	586 400
TUET JA AVUSTUKSET KUNNALTA	1 600	0	2 200		2 200	2 200
OSTOT TILIKAUDEN AIKANA	-193 875	-225 882	-237 630	5 %	-237 630	-237 630
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-193 875	-225 882	-237 630	5 %	-237 630	-237 630
PALVELUJEN OSTOT	-299 511	-299 880	-335 663	12 %	-335 663	-335 663
MATERIAALIT JA PALVELUT	-493 386	-525 762	-573 293	9 %	-573 293	-573 293
PALKAT JA PALKKIOT	-618 363	-602 733	-704 942	17 %	-704 942	-704 942
ELÄKELUKULUT	-105 896	-103 458	-127 124	23 %	-127 124	-127 124
MUUT HENKILÖSTÖSIVUKULUT	-23 760	-30 918	-32 286	4 %	-32 286	-32 286
HENKILÖSTÖSIVUKULUT	-129 656	-134 376	-159 410	19 %	-159 410	-159 410
HENKILÖSTÖKULUT	-748 019	-737 109	-864 352	17 %	-864 352	-864 352
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-90 402	-125 000	-130 000	4 %	-130 000	-130 000
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-90 402	-125 000	-130 000	4 %	-130 000	-130 000
LIKETOIMINNAN MUUT KULUT	-23 397	-16 862	-15 661	-7 %	-15 661	-15 661
LIKEYLI-/ALIJÄÄMÄ	44 639	24 767	-14 017	-157 %	-14 017	-14 017
MUUT RAHOITUSTUOTOT	113	0	0		0	0
MUUT RAHOITUSKULUT	-27	0	0		0	0
RAHOITUSTUOTOT JA KULUT	86	0	0		0	0
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN SAT. ERIÄ	44 725	24 767	-14 017	-157 %	-14 017	-14 017
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	44 725	24 767	-14 017	-157 %	-14 017	-14 017
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	44 725	24 767	-14 017	-157 %	-14 017	-14 017

	Ti- linp. 2017	Ed.TA 2018	TA 2019	Muutos %	TS 2020	TS 2021
ELINKEINOTOIMINTA						
MYYNTITUOTOT	416 707	441 500	507 500	15 %	507 500	507 500
LIKEVAIHTO	416 707	441 500	507 500	15 %	507 500	507 500
LIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT	28 719	25 000	15 600	-38 %	15 600	15 600
TUET JA AVUSTUKSET KUNNALTA	600					
OSTOT TILIKAUDEN AIKANA	-111 155	-95 225	-100 800	6 %	-100 800	-100 800
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-111 155	-95 225	-100 800	6 %	-100 800	-100 800
PALVELUJEN OSTOT	-95 173	-96 180	-106 006	10 %	-106 006	-106 006
MATERIAALIT JA PALVELUT	-206 328	-191 405	-206 806	8 %	-206 806	-206 806
PALKAT JA PALKKIOT	-154 317	-173 306	-191 708	11 %	-191 708	-191 708
ELÄKELUKULUT	-26 615	-30 029	-34 916	16 %	-34 916	-34 916
MUUT HENKILÖSTÖSIVUKULUT	-6 031	-8 891	-8 780	-1 %	-8 780	-8 780
HENKILÖSTÖSIVUKULUT	-32 646	-38 920	-43 696	12 %	-43 696	-43 696

HENKILÖSTÖKULUT	-186 963	-212 226	-235 404	11 %	-235 404	-235 404
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-45 710	-41 000	-46 000	12 %	-46 000	-46 000
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-45 710	-41 000	-46 000	12 %	-46 000	-46 000
LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT	-14 185	-4 800	-9 873	106 %	-9 873	-9 873
LIIKEYLI-/ALIJÄÄMÄ	-7 161	17 069	25 017	47 %	25 017	25 017
MUUT RAHOITUSTUOTOT	3	0	0		0	0
MUUT RAHOITUSKULUT	-10	0	0		0	0
RAHOITUSTUOTOT JA KULUT	-7	0	0		0	0
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN SAT. ERIÄ	-7 168	17 069	25 017	47 %	25 017	25 017
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	-7 168	17 069	25 017	47 %	25 017	25 017
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-7 168	17 069	25 017	47 %	25 017	25 017

	Tilinp. 2017	Ed.TA 2018	TA 2019	Muutos %	TS 2020	TS 2021
KAUPUNGIN NUORISOTOIMI						
MYYNITUOTOT	1 488	0	0		0	0
LIKEVAIHTO	1 488	0	0		0	0
LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT	451	2 504				
TUET JA AVUSTUKSET KUNNALTA	111 542	126 126	126 126	0 %	126 126	126 126
OSTOT TILIKAUDEN AIKANA	-6 007	-3 250	-5 000	54 %	-5 000	-5 000
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-6 007	-3 250	-5 000	54 %	-5 000	-5 000
PALVELUJEN OSTOT	-12 700	-14 630	-15 800	8 %	-15 800	-15 800
MATERIAALIT JA PALVELUT	-18 707	-17 880	-20 800	16 %	-20 800	-20 800
PALKAT JA PALKKIOT	-45 635	-52 379	-46 073	-12 %	-46 073	-46 073
ELÄKELUKULUT	-7 665	-8 774	-9 752	11 %	-9 752	-9 752
MUUT HENKILÖSTÖSIVUKULUT	-2 158	-2 687	-2 111	-21 %	-2 111	-2 111
HENKILÖSTÖSIVUKULUT	-9 823	-11 461	-11 863	4 %	-11 863	-11 863
HENKILÖSTÖKULUT	-55 457	-63 840	-57 936	-9 %	-57 936	-57 936
LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT	-37 894	-47 520	-47 390	0 %	-47 390	-47 390
LIIKEYLI-/ALIJÄÄMÄ	1 423	-610	0		0	0
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN SAT. ERIÄ	1 423	-610	0		0	0
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	1 423	-610	0		0	0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	1 423	-610	0		0	0

	Tilinp. 2017	Ed.TA 2018	TA 2019	Muutos %	TS 2020	TS 2021
PERINNEKYLÄ						
MYYNITUOTOT	8 814	9 500	10 500	11 %	10 500	10 500
LIKEVAIHTO	8 814	9 500	10 500	11 %	10 500	10 500
LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT	19 276	20 000	20 000	0 %	20 000	20 000
TUET JA AVUSTUKSET KUNNALTA	50 000	50 000	50 000	0 %	50 000	50 000
OSTOT TILIKAUDEN AIKANA	-5 513	-9 269	-9 900	7 %	-9 900	-9 900

AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-5 513	-9 269	-9 900	7 %	-9 900	-9 900
PALVELUJEN OSTOT	-41 027	-36 900	-32 911	-11 %	-32 911	-32 911
MATERIAALIT JA PALVELUT	-46 540	-46 169	-42 811	-7 %	-42 811	-42 811
PALKAT JA PALKKIOT	-8 971	-7 065	-6 998	-1 %	-6 998	-6 998
ELÄKELUKULUT	-1 530	-1 184	-1 235	4 %	-1 235	-1 235
MUUT HENKILÖSTÖSIVUKULUT	-361	-362	-321	-11 %	-321	-321
HENKILÖSTÖSIVUKULUT	-1 891	-1 546	-1 556	1 %	-1 556	-1 556
HENKILÖSTÖKULUT	-10 862	-8 611	-8 554	-1 %	-8 554	-8 554
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-32 069	-34 000	-28 036	-18 %	-28 036	-28 036
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-32 069	-34 000	-28 036	-18 %	-28 036	-28 036
LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT	-973	-800	-1099	37 %	-1099	-1099
LIIEKEYLI-/ALIJÄÄMÄ	-12 354	-10 080	0	-100 %	0	0
MUUT RAHOITUSTUOTOT	16	0	0		0	0
RAHOITUSTUOTOT JA KULUT	16	0	0		0	0
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN SAT. ERIÄ	-12 337	-10 080	0	-100 %	0	0
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	-12 337	-10 080	0	-100 %	0	0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-12 337	-10 080	0	-100 %	0	0

	Tilinp. 2017	Ed.TA 2018	TA 2019	Muutos %	TS 2020	TS 2021
Koko nuorisokurssikeskus						
MYYNITUOTOT	1 276 179	1 350 000	1 498 689	11 %	1 498 689	1 498 689
LIIEKEVAIHTO	1 276 179	1 350 000	1 498 689	11 %	1 498 689	1 498 689
LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT	597 519	578 004	622 000	8 %	622 000	622 000
TUET JA AVUSTUKSET KUNNALTA	163 742	176 126	178 326	1 %	178 326	178 326
OSTOT TILIKAUDEN AIKANA	-316 550	-333 626	-353 330	6 %	-353 330	-353 330
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-316 550	-333 626	-353 330	6 %	-353 330	-353 330
PALVELUJEN OSTOT	-448 411	-447 590	-490 380	10 %	-490 380	-490 380
MATERIAALIT JA PALVELUT	-764 961	-781 216	-843 710	8 %	-843 710	-843 710
PALKAT JA PALKKIOT	-827 286	-835 483	-949 721	14 %	-949 721	-949 721
ELÄKELUKULUT	-141 706	-143 445	-173 027	21 %	-173 027	-173 027
MUUT HENKILÖSTÖSIVUKULUT	-32 310	-42 858	-43 498	1 %	-43 498	-43 498
HENKILÖSTÖSIVUKULUT	-174 016	-186 303	-216 525	16 %	-216 525	-216 525
HENKILÖSTÖKULUT	-1 001 302	-1 021 786	-1 166 246	14 %	-1 166 246	-1 166 246
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-168 181	-200 000	-204 036	2 %	-204 036	-204 036
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-168 181	-200 000	-204 036	2 %	-204 036	-204 036
LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT	-76 449	-69 982	-74 023	6 %	-74 023	-74 023
LIIEKEYLI-/ALIJÄÄMÄ	26 547	31 146	11 000	-65 %	11 000	11 000
MUUT RAHOITUSTUOTOT	132	0	0		0	0
MUUT RAHOITUSKULUT	-37	0	0		0	0
RAHOITUSTUOTOT JA KULUT	95	0	0		0	0
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN SAT. ERIÄ	26 642	31 146	11 000	-65 %	11 000	11 000
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	26 642	31 146	11 000	-65 %	11 000	11 000
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	26 642	31 146	11 000	-65 %	11 000	11 000

Liikelaitos Marttinen investointiosa

Liikelaitos Marttisen investointibudjetista päättää johtokunta. Bruttotulo ja bruttomeno ovat johtokuntaan nähden sitovia eriä. Merkittävimmät investoinnit vuonna 2019 ovat Vanhan pappilan katon kunnostus ja ulkovalaistuksen uusiminen, joka siirtyi vuodelta 2019 sekä Perinnekyllän rakennusten kunnostusprojektin aloittaminen.

Liikelaitos Marttisen johtokunta					
Hankeryhmä: Vanhan pappilan katon kunnostaminen ja ulkovalaistuksen uusiminen					
	TP2017	TA2018	TA2019	TS2020	TS2021
Tuloarvio	0	105 000	105 000	0	0
Määräraha	0	-150 000	-150 000	0	0
Nettomeno	0	-45 000	-45 000	0	0

Hankeryhmän määräraha sisältää varauksen vanhan pappilan katon kunnostamiseen ja ulkovalaistuksen uusimiseen. Investointi siirtyy 2018 vuodelta 2019 vuodelle koska hankkeelle ei ole saatu valtionavustusta 2018 vuonna.

Liikelaitos Marttinen					
Hankeryhmä: palohälytysjärjestelmä					
	TP2017	TA2018	TA2019	TS2020	TS2021
Tuloarvio	0	0	0	0	0
Määräraha	0	-10 000	-40 000	0	0
Nettomeno	0	-10 000	-40 000	0	0

Määräraha sisältää varauksen paloilmoinnulaitteiston uusimiseen ja laajentamiseen. 2018 vuoden määräraha 10 000 siirtyy 2019 vuodelle. Investoinnin kokonaismääräraha on 40 000 euroa.

Liikelaitos Marttinen					
Hankeryhmä: Kalustaminen ja varustaminen					
	TP2017	TA2018	TA2019	TS2020	TS2021
Tuloarvio	0		21 000		
Määräraha	0		-30 000		
Nettomeno	0	0	-9 000	0	0

Toiminnallinen varustaminen ja kalustaminen

Liikelaitos Marttinen					
Hankeryhmä: Aluetyöt					
	TP2017	TA2018	TA2019	TS2020	TS2021
Tuloarvio	0	0	15 000	0	0
Määräraha	0	-100 000	-100 000	0	0
Nettomeno		-100 000	-85 000	0	0

Määräraha sisältää varauksen toimintapuiston rakentamisen 1. vaiheeseen. Toimintapuisto investointi on aloitettu jo 2018 ja kokonaismääräraha 115 000 euroa jakautuu 2018 ja 2019 vuosien välillä.

Liikelaitos Marttinen					
Hankeryhmä: Varastorakennuksen rakentaminen kiinteistöhuollon käyttöön.					
	TP2017	TA2018	TA2019	TS2020	TS2021
Tuloarvio	0	0	0	140 000	0
Määräraha	0		0	-200 000	0
Nettomeno	0		0	-60 000	0

Hankeryhmän määrärahat ovat varauksia uuden varasto/huoltorakennuksen rakentamiseen kiinteistöhuollon käyttöön.

Liikelaitos Marttinen					
Hankeryhmä: Sähköauton hankinta.					
	TP2017	TA2018	TA2019	TS2020	TS2021
Tuloarvio					
Määräraha				-34 000,00	
Nettomeno				-34 000,00	

Sisältää varauksen sähköauton hankintaan siivoustoiminnan käyttöön.

Liikelaitos Marttinen					
Hankeryhmä: Perinnekylän rakennuksien kunnostaminen					
	TP2017	TA2018	TA2019	TS2020	TS2021
Tuloarvio					
Määräraha		-60 000	-80 000	-100 000	-100 000
Nettomeno	0	-60 000	-80 000	-100 000	-100 000

Hankeryhmän määrärahat ovat varauksia perinnekylän rakennuksien kunnostamiseen. Kokonaisinvestointi on 280 000 euroa. Investoinnin toteutus edellyttää kaupungin rahoitusta. Investoinnin toteutusaikataulusta laaditaan erillinen selvitys joka esitetään kaupunginhallitukselle, joka päättää hankkeen rahoituksen muodosta.

Liikelaitos Marttinen					
Kaikki investoinnit yhteensä					
	TP2017	TA2018	TA2019	TS2020	TS2021
Tuloarvio yht	0	195 000	141 000	140 000	0
Määräraha yht	0	-455 000	-400 000	-334 000	-100 000
Nettomeno yht	0	-260 000	-259 000	-194 000	-100 000

Liikelaitos Marttinen rahoitusosa

Liikelaitos Marttiselle kaupungin antaman antolainan viimeinen erä on maksettu vuonna 2015. Talousarviovuodelle ja suunnitelmavuosille on huomioitu Virtain kaupungin perinnekylän rakennusten kunnostukseen antama rahoitus, joka on huomioitu rahoituslaskelmassa pitkäaikaisissa lainoissa. Liikelaitos Marttisen kassan tilanne on hyvä. Tämä tarkoittaa sitä, että Marttinen voi toteuttaa nuorisokeskustoimintaansa suunnitellut investoinnit ilman lainanottoa. Johtokuntaan nähden sitovia eräiä ovat ulkoisen anto- ja ottolainauksen erät. Näitä ei ole vuodelle 2019 ollenkaan.

Toiminnan rahavirta ulk/sis	TP 2017	ENN2018	TA2019	TS2020	TS2021
Liikelyljäämä (-alijäämä)	26 547	35 000	11 000	11 000	11 000
Poistot ja arvonalentumiset	168 181	200 000	204 036	204 036	204 036
Rahoitustuotot ja -menot	95	0			
Tulorahoituksen korjauserät					
Toiminnan rahavirta	194 823	235 000	215 036	215 036	215 036
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-810 799	-220 000	-400 000	-334 000	-100 000
Rahoitusosuudet investointeihin	292 733	80 000	141 000	140 000	0
Pysyvien vastaavien luovutustulot					
Investointien rahavirta	-518 066	-140 000	-259 000	-194 000	-100 000
Toiminnan ja investointien rahavirta	-323 243	95 000	-43 964	21 036	115 036
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset	-16 220				
Antolainasaamisten vähennykset					
Välirahoituksen vähennykset					
Antolainauksen muutokset	-16 220	0	0	0	0
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys			80 000	100 000	100 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	0	0		-12 000	-19 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos					
Lainakannan muutokset	0	0	80 000	88 000	81 000
Oman pääoman muutokset					
Muut maksuvalmiuden muutokset	-159 589	20 000	-16 500	-65 000	-25 000
Rahoituksen rahavirta	-175 809	20 000	63 500	23 000	56 000
Rahavarojen muutos	-499 052	115 000	19 536	44 036	171 036
Kassavarat 31.12	254 021	369 021	388 557	432 593	603 629
Rahavarat 1.1.	753 073	254 021	369 021	388 557	432 593
Rahavarojen muutos	-499 052	115 000	19 536	44 036	171 036

Liikelaitoksen vaikutus kaupungin talouteen

Talousarvio 2019	Kaupunki+vh	Liikelaitos budj.	Eliminoinnit		Kunnan tulos- las- kelmaosa ml. Lii- kelaitokset
	Budj. u/s	yht. ulk/sis.	Kaupunki	Liikelaitos	ulkoinen
Toimintatuotot, sisäiset	6 086 769	75 300	-6 086 769	-75 300	0
Toimintatuotot, ulkoiset	32 142 033	2 045 389			34 187 422
Avustus kunnalta		178 326		-178 326	0
Valmistus omaan käyttöön	80 000				80 000
Henkilöstömenot	-14 387 177	-1 166 246			-15 553 423
Palvelujen ostot, sisäiset	-2 304 841	-87 843	2 304 841	87 843	0
Palvelujen ostot, ulkoiset	-53 024 099	-402 537			-53 426 636
Aineet, tarvik ja tavarat/ulk	-3 617 377	-353 330			-3 970 707
Aineet, tarvik ja tavarat/sis	-2 770		2 770		0
Vuokrat, muut kulut/sisäiset	-3 737 424	-29 191	3 737 424	29 191	0
Vuokrat, muut kulut	-2 305 895	-44 832			-2 350 727
Avustukset, sisäiset					0
Avustukset, ulkoiset	-2 006 357				-2 006 357
Avustus liikelaitokselle	-178 326		178 326		0
TOIMINTAKATE	-43 255 464	215 036	136 592	-136 592	-43 040 428
Verotulot	23 392 000				23 392 000
Valtionosuudet	22 770 000				22 770 000
Korkotuotot, sisäiset					0
Korkotuotot, ulkoiset	6 000				6 000
Muut rahoitustulot	174 500				174 500
Korkomenot, sisäiset					0
Korkomenot, ulkoiset	-131 250				-131 250
Muut rahoitusmenot, sisäiset					0
Muut rahoitusmenot, ulkoiset	-2 500				-2 500
VUOSIKATE	2 953 286	215 036			3 168 322
Poistot käyttöomaisuudesta	-3 664 647	-204 036			-3 868 683
TILIKAUDEN TULOS	-711 361	11 000			-700 361
Poistoeron vähenn	143 956				143 956
Varausten lisäys					
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	-567 405	11 000	0	0	-556 405

Liikelaitoksen vaikutus kunnan tuloksen muodostumiseen ja toiminnan rahoitukseen

	Liikelaitos Marttinen	Kaupunki	yhteensä
Ulkoisen myynti	2 045 389	32 142 033	34 187 422
Henkilöstömenot	-1 166 246	-14 387 177	-15 553 423
Ulkoiset materiaaliostot	-353 330	-3 617 377	-3 970 707
Ulkoiset palvelut	-402 537	-52 944 099	-53 346 636
Ulkoiset vuokra ja muut kulut	-44 832	-4 312 252	-4 357 084
Vaikutus toimintakatteeseen (ulk)	78 444	-43 118 872	-43 040 428
Ulkoiset rahoituserät	0	46 208 750	46 208 750
Vaikutus vuosikatteeseen	78 444	3 089 878	3 168 322
vaikutus poistoihin	-204 036	-3 520 691	-3 724 727
Vaikutus kunnan ulkoiseen tilikaudentulokseen	-125 592	-430 813	-556 405

Liikelaitoksen vaikutus kunnan toiminnan ja investointien rahavirtaan

	Liikelaitos Marttinen	kaupunki	yhteensä
Vaikutus kunnan vuosikatteeseen	78 444	3 089 878	3 168 322
Ulkoiset investointimenot	-400 000	-4 376 300	-4 776 300
Ulkoiset investointitulot	141 000	196 000	337 000
Vaikutus toiminnan ja investointien rahavirtaan	-180 556	-1 090 422	-1 270 978
Ulkoiset antolainasaamisten lisäys	0	-150 000	-150 000
Ulkoisten antolainasaamisten vähennys	0	150 000	150 000
Pitkäaikaisten velkojen muutokset	0	1 558 000	1 558 000
Ulkoiset saamisten muutokset			0
Korottomien velkojen muutos	-17 000	0	-17 000
Vaikutus rahoituksen rahavirtaan	-17 000	1 558 000	1 541 000
Vaikutus toiminnan ja invest.rahavirtaan	-180 556	-1 090 422	-1 270 978
Vaikutus rahoituksen rahavirtaan	-17 000	1 558 000	1 541 000
Vaikutus kunnan maksuvalmiuteen	-197 556	467 578	270 022

Liikelaitoksen vaikutus kaupungin toiminnan rahoitukseen

1 000 €	Talousarvio 2019		Eliminoinnit		Kunnan ra- hoitusosa
	Kaupunki ulk/sis	Liikelaitos ulk/sis	kaupunki	liikelaitos	ml.liikelaitos
Tulorahoitus					
Vuosikate/Liikelyli-/alijäämä	2 953	215	137	-137	3 168
Satunnaiset erät					
Tulorahoituksen korjauserät					
Toiminnan rahavirta	2 953	215	137	-137	3 168
Investointimenot					
Ulkoiset investointimenot	-4 376	-400			-4 776
Rahoitusosuudet investointi	176	141			317
Pys.vast.hyöd.luov.tuotot	20				20
Investointien rahavirta	-4 180	-259	0	0	-4 439
Toiminnan ja inv.rahavirta	-1 227	-44	137	-137	-1 271
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA					
Antolainasaamisten lisäykset	-230		80		-150
Antolainasaamisten vähennykset	150				150
Antolainauksen muutokset	-80	0	80	0	0
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	2 500	80		-80	2 500
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-942				-942
Lainakannan muutokset	1 558	80	0	-80	1 558
Oman pääoman muutokset					0
Muut maksuvalmiuden muutokset		-17			-17
Rahoituksen rahavirta	1 478	63	80	-80	1 541
Rahavarojen muutos	251	19	217	-217	270

18 VESIHUOLTOLAITOKSEN (TASEYKSIKÖ) TALOUSARVIO VUODELLE 2019

Tilinpäätös 2017, talousarvio 2018 ja 2019 sekä talousarviovertailu.

	TP2017	TA2018	TA2019	MUUT 18/19 %
MYYNTITUOTOT	678 156	686 388	678 483	1,2 %
LIKEVAIHTO	678 156	686 388	678 483	1,2 %
LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT	1 570			0,0 %
OSTOT TILIKAUDEN AIKANA	-103 452	-104 190	-105 150	-
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-103 452	-104 190	-105 150	-0,9 %
PALVELUJEN OSTOT	-174 347	-164 233	-169 783	-3,4 %
MATERIAALIT JA PALVELUT	-277 799	-268 423	-274 933	-2,4 %
PALKAT JA PALKKIOT	-131 839	-155 302	-148 860	4,1 %
ELÄKELUKULUT	-23 846	-27 914	-26 006	6,8 %
MUUT HENKILÖSTÖSIVUKULUT	-3 755	-7 966	-6 816	14,4 %
HENKILÖSTÖSIVUKULUT	-27 602	-35 880	-32 822	8,5 %
HENKILÖSTÖKULUT	-159 441	-191 182	-181 682	5,0 %
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-365 288	-271 665	-294 317	-8,3 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-365 288	-271 665	-294 317	-8,3 %
LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT	-1 523	-1 900	-1 100	42,1 %
LIIEKEYLI-/ALIJÄÄMÄ	-124 326	-46 782	-73 549	-57,2 %
MUUT RAHOITUSTUOTOT	1 160			
RAHOITUSTUOTOT JA KULUT	1 160			
TILIKAUDEN ALI-/YLIJÄÄMÄ	-123 165	-46 782	-73 549	-57,2 %